

PONSSE

20

VUOSIKERTOMUS

16

SISÄLLYS

PONSSEN VUOSI 2016

01

- 3 Ponsse lyhyesti
- 6 Missio, visio ja arvot
- 8 Hallituksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan katsaus
- 10 Markkinakatsaus
- 12 Tapahtumia vuoden varrelta
- 16 Ergonomia, ympäristöystävällisyys ja turvallisuus tehokkuuden rinnalle
- 19 Ympäristöystävällinen ja tehokas tavaralajimenetelmä, cut-to-length
- 20 Oikeilla palveluilla lisää tuottavia tunteja metsäkoneeseen
- 22 Hallitus 31.12.2016
- 24 Konsernin johtoryhmä 31.12.2016
- 25 Aluejohtajat ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajat 31.12.2016

VASTUULLISUUS PONSSELLA

02

- 26 Vastuullisuus Ponssellalla
- 31 Sosiaalinen vastuu
- 34 Ympäristövastuu
- 36 Taloudellinen vastuu

TILINPÄÄTÖS

03

- 42 Tietoja osakkeenomistajille
- 44 Hallituksen toimintakertomus
- 49 Tärkeimmät valuuttakurssit
- 50 Konsernin tilinpäätös (IFRS)
- 88 Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)
- 100 Osakepääoma ja osakkeet
- 104 Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä
- 105 Tilintarkastuskertomus
- 112 Yhteystiedot

PONSSE LYHYESTI

Ponsse Oyj on tavaralajimenetelmän metsäkoneiden myyntiin, tuotantoon, huoltoon ja teknologiaan erikoistunut yritys, jonka toimintaa ohjaa aito kiinnostus asiakasta ja tämän liiketoimintaa kohtaan. Yhtiö kehittää ja valmistaa kestävän kehityksen mukaisia, innovatiivisia puunkorjuuratkaisuja asiakastarpeiden mukaisesti.

Metsäkoneyrittäjä Einari Vidgrén perusti yhtiön vuonna 1970, ja yhtiö on koko historiansa ajan ollut tavaralajimenetelmään perustuvien puunkorjuuratkaisujen edelläkävijä. Tänään perheyhtiö on yli 12 000 PONSSE-metsäkoneen kokemuksella maailman johtavia metsäkonevalmistajia. Ponssen palveluverkosto kattaa 40 maata ja 76,6 % yhtiön liikevaihdosta tulee viennistä.

Ponssen kotipaikka on Suomessa Vieremällä. Yrityksen osakkeet noteerataan NASDAQ OMX:n pohjoismaisella listalla.

LIKEVAIHTO 2016

517,4 M€

VIENNIN OSUUS

76,6 %

HENKILÖSTÖ

1 453

01

PONSSEN VUOSI 2016

Vuosi 2016 oli Ponsselle vahvan kasvun aikaa liikevaihdon kasvaessa noin 12 prosenttia. Voimakas keskittyminen asiakaskäyttöön ja pitkäjänteiseen yhtiön kehittämiseen ovat keskeisessä roolissa onnistumisessa.

MISSIO

Menestymme asiakkaidemme ja kumppaneidemme kanssa kestävän kehityksen mukaisilla innovatiivisilla puunkorjuun ratkaisulla.

Ponsse varmistaa korkealaatuisen asiakaspalvelun keskittymällä tavaralajimenetelmän puunkorjuuratkaisuihin. Ratkaisuja haetaan yhdessä asiakkaan kanssa avarakatseisesti ja innovatiivisesti uutta ja parempaa jatkuvasti tavoitellen. Korkeasta tuotteiden ja palveluiden laadusta ja luotettavuudesta ei tingitä missään olosuhteissa.

VISIO

Olemme toimialan halutuin yhteistyökumppani.

Teemme jatkuvasti ja nopeutuvalla intensiteetillä työtä Ponssen kehittämiseksi, jotta saavutamme johtajuuden tavaralajimenetelmän metsäkoneissa. Jatkuva kehittäminen ja kehittyminen tekevät Ponssesta alansa halutuimman kumppanin. Siksi Ponssen tuotteet ja palvelut valitaan yhä uudestaan, sukupolvesta toiseen.

ARVOT

ASIAKASLÄHEISYYS

- Aito kiinnostus asiakasta kohtaan
- Asiakkaan liiketoiminnan tunteminen
- Tavoitettavuus ja nopea reagointi
- Palveluhalu ja asiakkaan hyvä tuki
- Matala organisaatio

"Kääntäntö on paras opettaja. Ja koneitten käyttäjät ovat parhaeta asiantuntijoeta. Niitä kannattaa kuunnella ja panna niihin sanomiset tarkasti mieleen." (Einari Vidgrén, 1943–2010)

Ponsella on aito kiinnostus asiakasta ja hänen liiketoimintaansa kohtaan. Asiakas tunnetaan henkilökohtaisesti, mikä mahdollistaa hänen tarpeidensa tunnistamisen. Matala organisaatio varmistaa, että päätöksentekijät ovat lähellä asiakasta.

REHELLISYYS

- Toiminnan eettisyys ja korkea moraali
- Luotettavuus
- Mitä luvataan se pidetään, ei anneta katteettomia lupauksia
- Avoimuus

"Näessä hommissa jos meenoo pärjätä, pitää olla reelut ja luottamukselliset suhteet puolin ja toisin. Vilpillä ei pitkälle pötkitä."

Ponssen toiminta perustuu rehellisyyteen, eettisyyteen ja korkeaan moraaliin. Ponsse ja ponsselaiset ovat luotettavia. Se, mitä luvataan, se pidetään, eikä anneta katteettomia lupauksia asiakkaille, sidosryhmille eikä työkavereille. Asiakasta ei milloinkaan jätetä yksin ja kaikkea toimintaa luonnehtii avoimuus.

PONSSE-HENKI

- Nöyryys ja sisukkuus työn edessä
- Menestymisenhalu ja yrittäjyys
- Päätöksentekokyky
- Periksiantamattomuus tavoitteiden saavuttamisessa
- Vastuunotto
- Lupsakkuus ja reilu meininki
- Henkilöstön huomioiminen ja hyvä kommunikaatio
- Työkaverin auttaminen ja muiden huomioiminen

"Kun ollaan samassa talossa, niin minnoon sitten Einari."

Vuosikymmenten kuluessa Ponsseen ja sen työntekijöihin on syntynyt oma ja ainutlaatuinen kulttuuri sekä henki, joka noudattelee Einarin ajatuksia. Ponsselaisuus on lupsakkuutta ja reilua meininkiä. Asiakasta palvelee ja töitä tehdään tosissaan, muttei totisina. Jokainen ponsselainen on menestyksenhaluinen ja yrittäjähenkkinen. Yrityksen menestymisestä otetaan ja kannetaan vastuuta yhdessä. Siksi asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa ollaan periksiantamattomia.

INNOVATIIVISUUS

- Tuotteiden, palveluiden ja prosessien jatkuva parantaminen
- Aloitteellisuus ja avarakatseisuus
- Muutoksen mahdollisuus

Einarin määrittely ensimmäiselle PONSSE-harvesteripäälle vuonna 1986:

"Tehhään ite. Sen pitää olla sellanen, että se tarttuu puuhun ku karhu ja puun pittää männä vaahilla läpi."

Ponsse parantaa tuotteitaan, palveluitaan ja prosessejaan jatkuvasti. Kehitystyössä ollaan aloitteellisia ja avarakatseisia. Tällä varmistetaan yrityksen kilpailukyky.

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN JA TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Ponselle vuosi 2016 oli hyvä. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla liiketoimintamme kehittyi suotuisasti, mutta toisella vuosipuoliskolla jäimme erinomaisen vuoden 2015 tahdista. Kulunut vuosi oli jälleen vahvan kasvun aikaa liikevaihdon kasvaessa noin 12 prosenttia. Liikevaihtomme ylitti ensimmäistä kertaa 0,5 miljardin euron tason. Samalla tavoitteemme hyvästä kannattavuudesta ja liiketoiminnan rahavirroista toteutui kohtuullisen hyvin, ja saavutimme 10,7 prosentin kannattavuuden ja 53,7 miljoonan euron rahavirran.

Yhtiön selkeä keskittyminen tavaralajimenetelmän metsäkoneisiin, voimakas asiakasorientoituneisuus ja pitkäjänteinen yhtiön kehittäminen ovat keskeisessä roolissa onnistumisemme kannalta. Jatkoimme kansainvälistymistämme voimakkaasti, ja viennin osuus liikevaihdostamme on jo noin 77 prosenttia.

Metsäteollisuuden yleisesti ottaen hyvä tilanne ja laajamittaiset investoinnit pitivät metsäkonemarkkinoiden virettä yllä. Kuluneen vuoden aikana markkina-alueistamme erityisesti Keski-Eurooppa, Yhdysvallat ja Venäjä olivat vahvoja. Yhdysvaltojen edelleen hyvä taloustilanne sekä vahva dollari vaikuttivat myyntiimme positiivisesti. Samalla Venäjän konemyynti oli koko vuoden hyvällä tasolla ja Keski-Euroopan markkina kehittyi erittäin hyvin. Pohjois-Euroopassa Suomen markkina oli jälleen vahva ja positiivinen kehitys Ruotsin markkinaosuudessamme oli pitkään odotettu käänne.

Investointimme jatkuivat Vieremän tehtaalla ja huoltopalveluverkostossamme. Vuoden 2016 aikana valmistui uusia asiakaspalvelukeskuksia sekä Yhdysvaltojen että Venäjän tytäryhtiössämme. Investoimme myös Iisalmissa sijaitsevan logistiikkakeskuksen laajennukseen. Logistiikkakeskus palvelee kansainvälistä huoltopalvelu-

Metsäteollisuuden yleisesti ottaen hyvä tilanne ja laajamittaiset investoinnit pitivät metsäkonemarkkinoiden virettä yllä. Kuluneen vuoden aikana markkina-alueistamme erityisesti Keski-Eurooppa, Yhdysvallat ja Venäjä olivat vahvoja.

verkostoamme Suomesta käsin. Vieremän tehtaan kehitys liittyy tuottavuuden, turvallisuuden ja laaduntuottokyvyn kehittämiseen yhdessä koko valmistusverkoston kanssa. Investoinneilla tuemme kykyämme valmistaa PONSSE-metsäkoneita Suomessa ja vastata markkinoiden tarpeisiin.

Vuodesta 2010 lähtien olemme investoineet tuotekehitykseen noin 67 miljoonaa euroa ja käyttöomaisuuteen noin 15 miljoonaa euroa. Investointi-intensiteettimme kuvastaa vahvaa uskoamme tulevaisuuteen ja voimakasta kehitysohjetta yhtiön eteenpäin viemiseksi.

Olemme vahvasti arvojohdettu yritys, jolla on selvä suunta tulevaisuuteen. Historiastamme kumpuavat arvot – Asiakasläheisyys, Rehellisyys, Innovatiivisuus ja Ponsse-henki – ovat meille ponsselaisille ja koko yhtiölle aidosti tärkeitä ja kuvastavat hyvin jokapäiväistä toimintaamme. Samalla investoimme jatkuvasti luontoympäristön, henkilöstömme ja taloudellisen ympäristömme huo-

mioivien toimintojen kehittämiseen kestävästä kehityksen mukaisesti.

Keskitymme nyt ja tulevaisuudessa tavaralajimenetelmän metsäkoneiden myyntiin, huoltoon, valmistukseen ja tuotekehitykseen Vieremältä käsin. Asiakaskuntamme ja sitoutunut henkilöstömme mahdollistavat onnistumisemme myös tulevaisuudessa.

Juha Vidgrén
Hallituksen puheenjohtaja

Juho Nummela
Toimitusjohtaja

MARKKINAKATSAUS

PONSSE-metsäkoneiden kysyntä jatkui vuonna 2016 hyvänä ja toimitimme asiakkaillemme ennätysmäärän koneita. Työntäyteinen vuosi kehitti asioita hyvään suuntaan laajalla rintamalla. Uusi tuotemallisto sai markkinoilla hyvän jalansijan ja pystyimme kehittämään markkinaosuuttamme useilla markkinoilla.

Venäjä on useiden vuosien ajan ollut suurimpia vientimarkkinoitamme ja myynti jatkui vahvana myös viime vuonna. Venäjä on tällä hetkellä maailman kolmanneksi suurin tavaralajimenetelmän markkina. Kehitys näyttää myös tulevaisuuden kannalta hyvältä puunkorjuuyritysten siirtyessä yhä tehokkaampaan korjuukalustoon.

Ruotsissa vahvistimme asemaamme tuotevalikolla, joka vastaa hyvin paikallisia puunkorjuutarpeita. Korkeat vaatimukset tuotteiden ergonomiasta ja ympäristöystävällisyydestä ovat siivittäneet erityisesti PONSSE Scorpion -harvesterin ja vakaiden ActiveFrame-kuormatraktoreiden myyntiä. Ruotsiin on toimitettu jo yli 100

PONSSE Scorpionia. Kokonaisuudessaan Ruotsi palasi noin 600 myydylä metsäkoneella maailman suurimmaksi tavaralajimenetelmän markkinaksi muun muassa sahojen hyvän työtilanteen ansiosta.

Myös Suomen konemarkkinan vire oli positiivinen kokonaisyntymän yltäessä parhaaseen tulokseen sitten vuoden 2008. Kotimaassa myytiin yhteensä 501 metsäkoneetta, josta Ponssen markkinaosuus oli 45,7 %. Hyvä tulos on paitsi uuden konemalliston myös erinomaisen palveluverkostomme ansiota. Laaja 24 toimipisteen verkosto kattaa hyvin asiakasverkon ja huoltopalvelut ovat saaneet erinomaista palautetta palveluasenteestaan.

Muista markkinoistamme positiivisimmin kehittyvät Ranska ja Yhdysvallat. Ranskassa saavutimme kautta aikojen parhaan konemyynnin. Keväällä 2017 valmistuva uusi huoltopalvelukeskus Labouheyressä tulee olemaan hyvä tuki Etelä-Ranskan asiakkaillemme. Myös muu Keski-Euroopan konemyynti oli hyvällä tasolla.

Konemyyntiämme Yhdysvalloissa tuki erityisesti maan hyvä taloustilanne ja suotuisa dollarin kurssi. Oregoniin reilu vuosi sitten perustettu huoltopalvelukeskus sysäsi vauhtia myös länsirannikon myynnille ja haemme jatkuvasti jalansijaa tavaralajimenetelmän koneille. Yhdysvalloissa vallitseva tapa korjata puuta on kokorunkomenetelmä ja siirtyminen ympäristöystävälliseen ja tehokkaaseen tavaralajimenetelmään on hidasta. Tavaralajimenetelmän osuus on Yhdysvalloissa vain noin 10 prosenttia.

Samalla kun uuskonemyyntimme volyymi on kasvanut, on vaihtokonemyynnillä yhä painavampi merkitys liiketoiminnassamme. Lähtökohtanamme on aina palvelu vaihtokoneasiakkaitamme samalla tavalla kuin uusien koneiden ostajia. Ilman välisiä tapahtuvassa myynnissä vaihtokoneasiakas saa koneelleen saman huoltopalveluverkoston asiantuntemuksen ja varaosapalvelut kuin uuden koneen ostaja. Olemme myös kehittäneet vaihtokoneisiin erilaisia koneen suorituskykyä parantavia päivityspaketteja. Käytetyt koneet ovat olleet monelle yritykselle hyvä tapa aloittaa puunkorjuu tai apuna kiiretilanteissa muun kaluston jatkona.

Investointimme huoltopalveluverkostossa ja Vieremän tehtaalla ovat hyvässä vauhdissa. Uusiin huoltopalvelukeskuksiin on investoitu Ranskassa, Uruguayssa ja Yhdysvalloissa ja logistiikkakeskuksen laajennus on valmis Iisalmessa. Vieremän tehtaan laajennus valmistuu vuoden 2017 lopulla. Tehtaan laajennuksella voimme varmistaa, että pystymme tarjoamaan asiakkaillemme laajan tuotevalikoiman ja kehittämään tuotelaatuamme jatkuvasti.

Työntäyteinen vuosi on tarkoittanut kiireistä arkea paitsi Ponssellalla myös asiakkaillemme. Uskomme lujasti, että metsäteollisuus kehittyy ja kasvaa edelleen. Meille on tärkeintä, että pystymme pitämään asiakkaidemme koneet savotoilla tarjoamalla jatkuvasti parempia tuotteita ja palveluita.

Kiitämme lämpimästi asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme luottamuksesta. Saimme jälleen yhdessä paljon aikaiseksi ja tästä on hyvä jatkaa eteenpäin.

Jarmo Vidgrén
Myynti- ja markkinointijohtaja

Samalla kun uuskonemyyntimme volyymi on kasvanut, on vaihtokonemyynnillä yhä painavampi merkitys liiketoiminnassamme.

Etelä-afrikkalainen metsäyhtiö York Timbers siirtyi vuonna 2016 käyttämään istutusmetsissään tavaralajimenetelmän koneita. Tavoitteena heillä on ollut tehdä puunkorjuusta kustannustehokkaampaa ja hallittavampaa. Palvelukokonaisuuteen on konetoimitusten lisäksi kuulunut simulaattori, koulutuspalvelut ja huoltosopimukset.

Vaativat olosuhteet asettavat koneet kovalle koetukselle. Testaamme koneita yhä enemmän eri puolilla markkina-alueitamme, jotta voimme todentaa koneen suorituskyvyn ja luotettavuuden.

TAPAHTUMIA VUODEN VARRELTA

TAMMIKUU

12.1.

Ponssen pitkäaikainen yhteistyökumppani keihäänheittäjä Tero Pitkämäki palkittiin Vuoden urheilijana Suomen Urheilugaalassa.

HELMIKUU

17.2.

Ponssen toimitusjohtaja Juho Nummela valittiin suomalaisten yritysten tulevaisuuden toimitusjohtajaksi Future CEO 2016 -tutkimuksessa.

MAALISKUU

3.3.

Vieremän tehtaasta valmistui 11 000 PONSSE-metsäkone. PONSSE Ergo 8w luovutettiin unkarilaiselle puunkorjuuyritykselle Robusta Kft:lle Nyárlorincistä.

18.3.

Vuoden Full Service -projektina palkittiin Ponsse Uruguay yhteistyöstä UPM:n kanssa.

« A.L.P.A. Equipment Ltd. valittiin vuoden 2015 PONSSE-jälleenmyyjäksi. 40-vuotias perheyhtiö on toiminut Ponssen jälleenmyyjänä vuodesta 2000 Kanadan itäosissa.

» Vuoden PONSSE-huoltopalvelukeskukseksi valittiin kanadalainen, vuonna 1975 perustettu perheyhtiö Hydromec Inc. Quebecistä.

« Vuoden parhaan paikallisen toiminnan kehittäjän palkinto myönnettiin FC Ventas y Servicios:lle Chileen. Palkinto myönnetään huoltopalvelukeskukselle, joka on parantanut entisen omaa ESW-auditointitulostaan.

18.-20.3.

Ponssen tehtaalla järjestettiin Hackathon-innovointitapahtuma "Hack the Harvester."

HUHTIKUU

8.4.

Vuoden PONSSE-palvelukeskukseksi Suomessa valittiin Iisalmi ja vuoden asiakaspalvelijaksi huoltoasentaja Reima Haapalainen Ilomantsista. Parhaat asiakaspalvelijat on valittu Ponssellalla vuodesta 2004 lähtien.

TOUKOKUU

14.5.

Austimber Australiassa.

24.5.

« Einari Vidgrénin elämäntyötä ylläpitävä Einari Vidgrén Säätiö jakoi tunnustuksia 81 eri taholle 166 500 eurolla. Päähuomionosoitus Einarin Palkinto myönnettiin pitkän linjan puunkorjuuammattilaisille Lahtinen Forest Oy:lle Viitasaarelle ja Väinö Kelalle Metsäkone Kelat Oy:stä Ilo-mantsista.

KESÄKUU

9.6.

Ponssen Venäjän huoltopalveluverkoston mekaanikkokisassa ylsi voittoon Lespromservisen huoltoasentaja Andrey Izjurov Syktyvkarista.

15.-17.6.

Forexpo-messut Ranskassa.

9.-12.6.

KWF-messut Saksassa.

TAPAHTUMIA VUODEN VARRELTA

HEINÄKUU

ELOKUU

31.8.

FinnMETKO-messuilla sai ensiesitelynsä PONSSE Manager-tietojärjestelmäuutuus metsäkoneyritysten toiminnan reaaliaikaiseen hallintaan ja PONSSE ActiveFrame -vaimennusjärjestelmä PONSSE Ergo -harvesteriin.

SYYSKUU

1.9.

Tehtaan laajennusinvestointi lähti liikkeelle Vieremällä. Noin 1,3 hehtaarin tuotantotilojen laajennuksella haetaan tuotteiden entistä korkeampaa laatua ja parempaa työturvallisuutta.

9.9.

Ponsselle toinen sija Vastuullisin kesäduuni -kilpailussa. Suomessa palkattiin kesätöihin 46 työntekijää.

13.9.

Ponssen logistiikkakeskuksen laajennus otetaan käyttöön. Tilat laajenivat 2 500 m²:lla yhteispinta-alan ollessa nyt 7 000 m².

15.-17.9.

APF-messut UK:ssa.

22.-24.9.

Demo International 2016 -messuilla Kanadan länsirannikolla lanseerattiin PONSSE H8HD -harvesteripääjäreiden puustojen korjuuseen ja prosessointiin.

LOKAKUU

26.10.

Ponselle myönnettiin Suomen Kasvupalkinto. Palkinto jaetaan vuosittain yritykselle, joka on tehnyt rohkeita päätöksiä viennin, uusien työpaikkojen ja innovaatioiden edistämässä ja nostanut Suomen taloutta kasvuun.

MARRASKUU

7.11.

Puunkorjuuala sai tunnustusta kun Ponssen hallituksen puheenjohtaja Juha Vidgrén valittiin Suomen EY Entrepreneur of the Year 2016 -kilpailun voittajaksi.

JOULUKUU

20.12.

Ponsse jatkoi pitkäaikaisia kumppanuuksia sponsoroitavien kanssa. Mukana tiimissä ovat keihäänheitäjä Tero Pitkämäki, ralliautoilija Esapekka Lappi, soutaja Robert Ven, lumilautailija Rene Rinnekangas sekä hiihtäjät Kerttu Niskanen, Iivo Niskanen ja Marjaana Pitkänen. Joukkuelajeista Ponsse tukee jääkiekkoyoukkue KalPaa, Mestis-joukkue Iisalmen Peli-Karhuja ja Suomen lentopallomaajoukkuetta.

TUOTTEET

Ergonomia, ympäristöystävällisyys ja turvallisuus tehokkuuden rinnalle

Ponsse tehtävänä on kehittää ja valmistaa innovatiivisia ja kestävän kehityksen mukaisia puunkorjuuratkaisuja asiakkaiden tarpeisiin. Tuotteiden kehitystyötä ohjaavat vahvasti asiakaspalautte ja toimintaympäristön vaatimukset. Tehokkuuden lisäksi kehitystyön keskiössä ovat tuotteiden ergonomia, ympäristöystävällisyys ja turvallisuus.

LAAJA VALIKOIMA KATTAAN LAAJAT TARPEET

Ponsse tarjoaa markkinoiden laajimman tuotevalikoiman ympäristöystävälliseen tavaralajimenetelmän puunkorjuuseen. Valikoiman ylläpito ja jatkuva kehittäminen on suuri investointi tuotannon, tuotekehityksen, koulutuksen ja huoltopalveluiden näkökulmasta. Kattava tarjooma on kuitenkin tärkeä osa asiakasluvaustamme valmistaa tuottavia metsäkoneita niihin tarpeisiin, joita asiakkailtamme on eri markkina-alueilla. Asiakkaan ei tarvitse tyytyä konehankinnassaan kompromisseihin ja hän saa käyttöönsä juuri tarvitsemansa kaluston.

Tällä hetkellä PONSSE-metsäkoneilla korjataan puuta noin 40 eri maassa pohjoisimman asiakkaamme urakoidessa Inarissa ja eteläisimmän Patagoniassa, Argentiinas-

sa. Kun olosuhteiden vaihtelu on voimakasta laajentuneiden markkinoiden ja muuttuneiden ilmasto-olosuhteiden vuoksi, tarvitaan puunkorjuuseen erilaisiin olosuhteisiin suunniteltuja ratkaisuja. Entistä useammin puuta on pystyttävä korjaamaan tuottavasti ja ympäristöystävällisesti esimerkiksi pehmeiltä mailta tai jyrkiltä rinteiltä. Ratkaisuksi on kehitetty vakaita ja kantavia 8- ja 10-pyöräisiä metsäkoneita, ja kaikkein jyrkimmissä rinteissä vinnirsakaisu varmistaa koneen turvallisen käytön.

Korjuuolosuhteiden lisäksi metsäkoneteknologian kehittymistä ohjaavat koneen käyttöön liittyvät tarpeet. Useilla puunkorjuumarkkinoilla on pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta ja koneiden helppo käytettävyys tukee uudenlaisen tekniikkaan siirtymistä. Uudet tekniset

ratkaisut vapauttavat myös kokeneita kuljettajia keskittymään tuottavaan ja turvalliseen työhön. Ne myös tukevat korjuuyritysten liiketoiminnan hallintaa etäpalveluilla ja reaaliaikaisella seurannalla.

Hyvä esimerkki laajasta tuotevalikoimasta ovat 8-pyöräiset harvesterit, joita Ponsse valmistaa neljässä eri kokoluokassa ensiharvennuksilta järeisiin uudistushakkuisiin. Ensimmäisen 8-pyöräisen harvesterimallin Ponsse toi markkinoille vuonna 2009, ja nyt 8-pyöräisten metsäkoneiden osuus tuotannosta on yli 90 prosenttia. Harvesterimalliston erikoispiirteenä on myös monipuolinen nosturivalikoima. Valikoimassa on sekä liukupuomi- että liikeratanostureita, jolloin asiakas voi valita omiin tottumuksiinsa ja korjuuolosuhteisiin parhaiten sopivan nosturimallin.

ERGONOMIA TUOTEKEHITYKSEN VAHVANA OHJURINA

Aina näihin päiviin saakka metsäkoneiden tehokkuuden parantaminen on voimakkaasti ohjannut tuotekehitystyötä. Koneiden tuottavuudessa on saavutettu korkea taso ja työn tehokkuuden maksimointia haetaan nykyisin vahvasti myös kuljettajan ergonomiasta. Koneen vakaus, ohjaamon sivuttaisheilunnan ja värinän minimointi, ergonomiset hallintalaitteet ja istuimen mukavuus, näkyvyyden parantaminen, valojen lisääminen ja huoltokohteiden helppo saavutettavuus ovat vain osa niitä koneen ergonomiseen käyttöön vaikuttavista tuoteominaisuuksista, joita

mallistossa kehitetään taukoamatta. PONSSE-mallistossa on käytössä 45 erilaista patenttiperhettä.

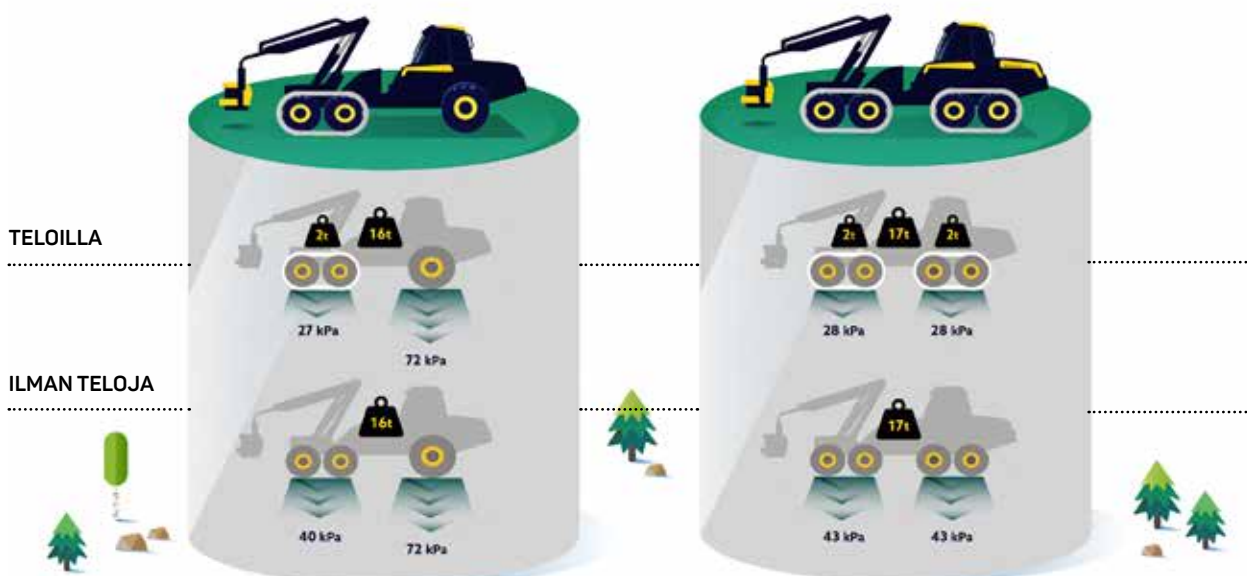
Kuljettajan mukavuus on keskeinen tekijä työn tuottavuuden ja laadun kannalta. Kun kuljettaja ei rasitu koneen heilahtelusta, hän pysyy virkeämpänä ja jaksaa keskittyä työskentelyyn pitkänkin työvuoron ajan. Työskentelyn ollessa sujuvaa työn tuottavuus ja laatu paranevat.

Ergonominen kone lisää tutkitusti työn tuottavuutta, mutta ergonomia ei merkitse ainoastaan enemmän motteja nopeammassa tahdissa. Ergonomisella työympäristöllä vaikutetaan myös ammattitaitoisen työvoiman saatavuuteen, kuljettajien terveyteen ja työurien pituuteen. Lisäksi ergonomialla parannetaan koneiden ympäristöystävällistä käyttöä. Kun kuljettajan vireystila pysyy koko työvuoron ajan korkeana, myös korjuujälki pysyy tasaisen laadukkaana. Ponssen koneet ovat täynnä kehittyntä teknologiaa, mutta tuottavuuden ja korjuujäljen ratkaisee loppukädessä aina alansa ammattilainen: metsäkoneenkuljettaja.

UUSINTA TUOTEKEHITYSTÄ

Vuodesta 2010 alkaen Ponsse on käyttänyt tutkimukseen ja tuotekehitykseen 66,8 miljoonaa euroa. Tuotekehityksen ydinosaaminen on haluttu pitää omissa käsissä, jotta markkinoiden tarpeisiin pystytään vastaamaan nopeasti ja suoraviivaisesti. Tuoteuutuuksien lisäksi tuotekehitys

6- JA 8-PYÖRÄISTEN METSÄKONEIDEN PINTAPAINEET

TUOTTEET

PONSSE-tuoteperhe kattaa kaikki metsäkoneiden kokoluokat ensiharvennuksilta ja metsäenergian korjuusta järeisiin uudistushakkuisiin sekä kaikki puunkorjuukohteet pehmeiltä mailta jyrkille rinteille. Tuotevalikoimassa on harvestereita, harvesteripäitä ja -nostureita, kuormatraktoreita, kuormaimia ja puunkorjuuseen liittyvää tietotekniikkaa. Kaikki PONSSE-metsäkoneet valmistetaan Vieremällä samalla paikalla kuin yhtiön perustamisvuonna 1970. Jokainen kone testataan ja koeajetaan ennen toimitusta asiakkaalle 100-prosenttisen laadun varmistamiseksi.

tarkoittaa Ponsseilla vuosittain yli tuhatta jatkuvan parantamisen muutosta PONSSE-tuoteperheeseen. Muutokset ovat ennen kaikkea asiakkaiden kehitystoiveita, mutta myös palveluverkostomme ja tuotantomme ovat tärkeitä kanavia tuotteiden kehityksessä. Jotta tuotteet pysyvät kehityksen kärjessä, on oleellisen tärkeää, että laaja palveluverkosto kerää tuotepalautetta 40 eri maan puunkorjuumarkkinoilta. Toiminnan kansainvälistyessä tuotteiden testaus on entistä enemmän siirtynyt niiden lopullisiin käyttökohteisiin.

Yksi esimerkki erinomaisen yhteistyön, uuden teknologian ja suunnitteluosaamisen hyödyntämisestä on PONSSE Scorpion -harvesteri, joita on valmistettu kahden vuoden aikana noin 450 kappaletta 20 maan puunkorjuumarkkinoille. PONSSE-tuoteperheen lippulaiva aloitti täysimittaisen mallistouudistuksen, jossa koko tuotevalikoima uudistettiin sekä tuottavuuden, tehokkuuden että käytettävyyden osalta.

Vuoden 2016 merkittävimpiä tuotekehitysasuutuuksia oli syksyllä markkinoille esitelty PONSSE ActiveFrame -ohjaamon vakautusjärjestelmä PONSSE Ergo -harvesteriin. Edellisenä vuonna ActiveFrame-ratkaisu esiteltiin

kuormatraktoreissa. Sivuttaisheilahdukset vaimentava ActiveFrame on uudenlainen 8-pyöräisen koneen ohjaamon vaimennusjärjestelmä ja tärkeä edistysaskel metsäkoneenkuljettajien työskentelymukavuuteen. ActiveFrame vaimentaa maaston epätasaisuuden aiheuttamat heilahdukset pitäen ohjaamon koko ajan vaakatassossa. Tämä tehostaa nosturityöskentelyä ja mahdollistaa suurempien ajonopeuksien käytön.

Erilaiset digitaaliset ratkaisut ovat yhä merkittävämpiä asiakkaan liiketoiminnan ja tuotteen käytön tukena. Viime vuonna ensiesittelynsä sai metsäkoneyrityksen toimintojen reaaliaikaiseen hallinnointiin suunniteltu PONSSE Manager. Sovellus tarjoaa konekaluston suorituskyvystä ja korjattavista leimikoista reaaliaikaiset ja kattavat tiedot pitäen yrittäjän ajan tasalla yrityksen kannattavuuteen vaikuttavista tekijöistä. Kuljettajatyötä tukee PONSSE EcoDrive -sovellus, joka antaa kuljettajalle helposti ymmärrettävää ja hyödynnettävää tietoa koneen käytöstä. Se seuraa koneen ohjausjärjestelmän kautta reaaliaikaisesti, ovatko kuljettajan työskentelytavat ja koneen säädöt taloudellisia ja tehokkaita. Näin kuljettaja voi jatkuvasti kehittää työskentelytapojaan.

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLINEN JA TEHOKAS TAVARALAJIMENETELMÄ, CUT-TO-LENGTH

Ponsse on erikoistunut tavaralajimenetelmän (cut-to-length, CTL) puunkorjuuratkaisuihin. Ympäristöystävällisessä tavaralajimenetelmässä puu kaadetaan, karsitaan ja katkotaan lopputarkoitukseen sopiviksi puutavaralajeiksi jo metsässä. Metsästä saadaan paras mahdollinen tuotto, kun tehokas menetelmä tuottaa mittatarkkaa ja korkealaatuista puutavaraa.

Tavaralajimenetelmän kilpailijoita ovat kokorunko- ja kokopuumenetelmät (tree-length, TL), joissa puu kaadetaan ja kuljetetaan oksineen käsittelypaikalle tai puuterminaaliiin. Katkonta eri käyttötarkoituksiin tapahtuu erillisellä prosessointipaikalla tai vasta tuotantolaitoksella. Puolet maailman puunkorjuusta tapahtuu edelleen manuaalisesti. Tavaralajimenetelmä kattaa reilut 50 % teollisesta puunkorjuusta ja sen osuus kasvaa puunkorjuuseen kohdistuvien kustannus-, ergonomia-, ympäristö- ja tehokkuusvaatimusten ansiosta.

Ympäristöystävällisyyden näkökulmasta kumipyöräisten tavaralajimenetelmän koneiden edut ovat selvät. Vähän maaperää rasittava kalusto soveltuu erityisesti kahdeksanpyöräisinä pehmeisiin maastoihin, jyrkkiin rinneisiin tai muutoin vaikeakulkuisiin kohteisiin. Metsään jäävä kasvusto ja maapohja vahingoittuvat mahdollisimman vähän koneiden alhaisten pintapaineiden ansiosta. Kun koneen paino jakautuu useammalle renkaalle, kahdeksanpyöräisten maahan kohdistuma pintapaine on kuusipyöräisiin verrattuna ylivoimaisen alhainen.

Tavaralajimenetelmässä puutavaran lähikuljetuksesta huolehtivat kuormatraktorit, joiden vaikutukset metsäpohjaan ovat selkeästi vähäisempiä kuin kokonaisia

runkoja perässään vetävien juontotraktoreiden vaikutukset. Herkimmissä korjuukohteissa harvesterilla voidaan koneen ajouralle rakentaa maaperää suojaava ja kantavuutta parantava oksamatto.

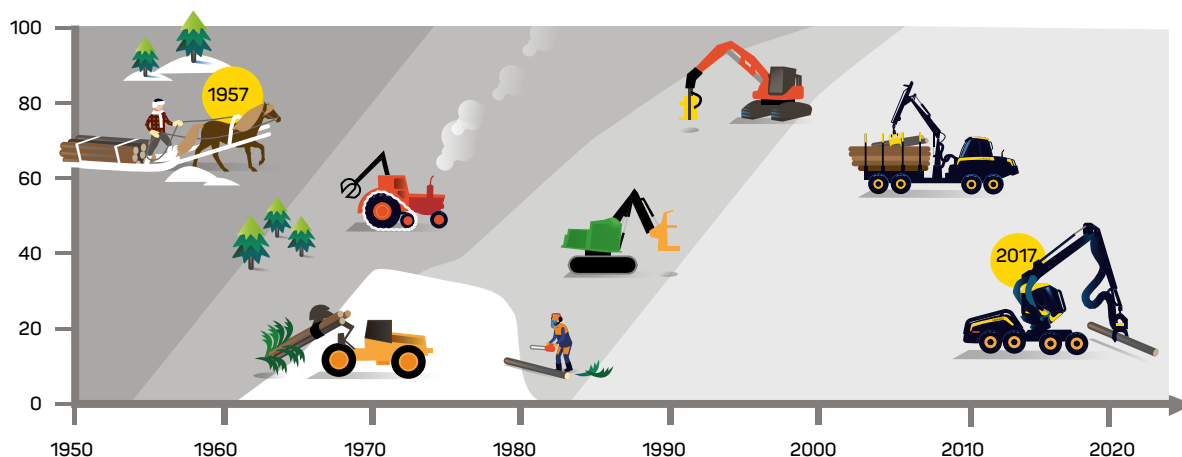
Menetelmän eduksi voidaan sanoa myös metsien ravintotasapainon parempi säilyminen. Kun puu karsitaan ja katkotaan metsässä, ravinteikas lehti- ja neulasmassa sekä oksat ja latvus jäävät ravitsemaan metsään jätettyä puustoa tai uutta taimikkoa.

KOKONAISKUSTANNUKSET RATKAISEVAT

Erot menetelmien välillä tulevat esille myös kokonaiskustannuksissa. Tavaralajimenetelmän koneet ovat kehittyneemmän tekniikkansa vuoksi usein hankintahinnaltaan kalliimpia, mutta kokonaiskustannuksia tarkasteltaessa edullisempia. Kilpailevissa menetelmissä koneita, henkilökuntaa, varaosia ja polttoainetta tarvitaan korjattua kiintokuutiometriä kohden enemmän.

Tavaralajimenetelmän koneet on suunniteltu laajakäyttöisiksi ja samat koneet soveltuvat erilaisiin korjuutarpeisiin ensiharvennuksilta uudistushakkuille. Harvesterin 10–11 metrin nosturiulottuma mahdollistaa työskentelyn myös ensiharvennuksilla jäljelle jäävää puustoa vahingoittamatta. Koneiden teknisiin ominaisuuksiin kuuluu vahvasti myös ergonomia ja vakaus, mikä tarkoittaa kuljettajalle miellyttävää ja turvallista työympäristöä. Lopputuotteelle tavaralajimenetelmän koneiden ominaisuudet tarkoittavat laatua. Kun puun laatu ei kärsi puunkorjuussa, puusta voidaan valmistaa korkealaatuisia jatkojalosteita.

PUUNKORJUUMENETELMIEN KEHITYS SKANDINAVIASSA

OIKEILLA PALVELUILLA LISÄÄ TUOTTAVIA TUNTEJA METSÄKONEESEEN

Huoltopalveluiden osuus Ponsseen liiketoiminnassa on viime vuosina kasvanut konekannan ja palvelutarjonnan kehittymisen myötä. Palveluiden suunnittelu lähtee aina asiakkaiden tarpeista. Tavoitteena on mahdollisimman tyytyväinen asiakas, jonka luottamuksen olemme toiminnallamme ansainneet.

Asiakkaiden tarpeita vastaavat huoltopalvelut ovat yksi tärkeimpiä tukijalkoja paitsi koneyrityksen myös Ponsseen toiminnalle. Asiakas tarvitsee liiketoimintansa tehokkaaseen pyrittämiseen oikeat palvelut oikeaan aikaan, riittävän lähellä sijaitsevat huoltotoiminnot ja ennen kaikkea ammattitaitoisen henkilökunnan tuen. Ponssella uskotaan pitkiin ja jatkuvasti kehittyviin kumppanuuksiin asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Hyvät palvelut ovat konekaupan edellytys.

VERKOSTON PITKÄJÄNTEISTÄ JA AKTIIVISTA KEHITTÄMISTÄ

PONSSE-palveluverkostossa oli vuoden 2016 lopussa 181 huoltopalvelukeskusta, joista 39 oli Ponsseen omaa ja 142 sopimushuoltajan tai jälleenmyyjän palvelukeskusta. Tavoitteena on, että jälleenmyyjien ja sopimushuoltajien palvelut kehittyvät Ponsseen mukana. Meillä on aina vastuu siitä, että asiakas saa mahdollisimman korkeatasoista palvelua riippumatta siitä mistä PONSSE-palvelukeskuksessa hän asioi.

Viime vuosi oli Ponssella aktiivinen vuosi palveluverkoston kehittämisessä. Uusien palvelukeskusten rakentaminen aloitettiin Uruguayssa, Ranskassa ja UK:ssa, ja tilat otetaan käyttöön vuoden 2017 puolella. Myös logistiikan prosessit tehostuivat Iisalmen logistiikkakeskuksen laajennuksen myötä. Laajennuksessa logistiikkakeskuksen pinta-ala tuplattiin ja varastokapasiteetti miltei kolminkertaistui. Keskusvarasto pystyy parhaimmillaan toimittamaan varaosia Pohjoismaihin ja Keski-Eurooppaan seuraavaksi päiväksi, mutta periaatteenamme on ylläpitää kattavia varaosavaraostoja lähellä asiakkaitamme kaikilla eri markkina-alueilla.

Palveluverkoston ja -tarjonnan laajentuessa huoltopalveluhenkilöstön koulutuksen merkitys on kasvanut. Huolto- ja varaosapalveluita tarjoaa PONSSE-palveluverkostossa tällä hetkellä n. 550 henkilöä ja jokaisen osaamista pyritään pitämään jatkuvasti yllä sisäisillä koulutuksilla. PONSSE-huoltopalveluverkoston kehittämisen työkaluna on ESW-auditointijärjestelmä (Effective and Safe Workshop). Vuonna 2011 käyttöön otettu järjestelmä on vakiintunut työkalu verkoston toimintatapojen ja palvelutarjonnan kehittämisessä ja yhtenäistämässä. Järjestelmän puitteissa on tehty yli 200 auditointia.

PALVELUTUOTTEET KEHITTYVÄT ASIAKASTARPEIDEN MUKANA

Hyvä asiakasyhteistyö näkyy Ponsseen huoltopalveluissa pitkäaikaisina asiakassuhteina ja huoltosopimusten (PONSSE Active Care ja Active Care+) tasaisena kasvuna ja kehittämisenä. Asiakkaat keskittyvät yhä enemmän ydinliiketoimintaansa ja ulkoistavat entistä useammin tarvitsemansa huoltopalvelut PONSSE-palveluverkoston hoidettavaksi. Säännöllinen huolto ammattitaitoisen henkilökunnan tekemänä tuo metsäkoneelle lisää tuottavia työtunteja.

Periaatteenamme on tukea asiakkaitamme liiketoimintaa koko hänen PONSSE-koneensa elinkaaren ajan, minkä tueksi kehitämme jatkuvasti erilaisia palveluita. Yksi tällainen palvelutuote on PONSSE-tehopaketti, jolla voidaan nostaa koneen suorituskykyä ja pidentää koneen elinkaarta. Näin myös vanhemmalle konekalustolle saadaan lisää mahdollisimman tehokkaita käyttötunteja ja asiakkaat voivat luottaa huollon tukeen myös käytettyä konetta ostaessaan.

Viime vuosina olemme systemaattisesti laajentaneet PONSSE-metsäkonetarvikkeiden tuotevalikoimaa ja valikoima sai viime vuonna jatkoa. Erityisesti PONSSE-metsäkoneiden huoltoon suunniteltujen tarvikkeiden valikoima koostuu huolella valituista ja laadukkaista tuotteista, joita asiakkaamme päivittäisessä työssään tarvitsevat.

SUUNTANA PALVELUIDEN DIGITALISOITUMINEN

Yksi kehitysaskel palvelutarjonnassamme vuonna 2016 oli palveluiden digitalisointi. Digitaaliset palvelut mahdollistavat reaaliaikaisen ja konekohtaisen tiedon jakamisen koko palveluverkostolle ja asiakkaille. Asiakkaiden ja huoltopalveluverkoston kannalta on tärkeää myös se, ettei digitaalisten palveluiden käyttö ole sidottu aikaan tai paikkaan.

Viime vuonna markkinoille esiteltiin PONSSE Parts Online -varaosatilauksjärjestelmä. Reaaliaikainen palvelu toimii tällä hetkellä Suomessa ja sitä tullaan laajentamaan myös muille markkina-alueille. PONSSE Parts Online mahdollistaa varaosien tilaamisen mihin vuorokauden aikaan tahansa lähimmästä PONSSE-huoltopalvelukeskuksesta. Laajentuvan huoltopalveluverkoston tueksi otettiin käyttöön järjestelmä (Service Information System), jonka kautta voidaan hakea ja jakaa tietoa paikallisen asiakaspalvelun tarpeisiin.

HALLITUS 31.12.2016

Hallitus on valittu yhtiökokouksessa 12.4.2016.

HALLITUKSEN JÄSENTEN VALINTA

Ponsse Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan yhtiökokouksessa, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on pidettävä kesäkuun loppuun mennessä. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan toimikaudeksi kerrallaan.

HALLITUKSEN KOKOUKSET

Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 9 kertaa. Hallituksen jäsenet osallistuivat aktiivisesti kokouksiin – osanottoprosentti oli 92,7.

PUHEENJOHTAJA

Juha Vidgrén, s. 1970

Kasvatustieteiden maisteri

Ponsse Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2000

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 6 207 000 kpl

Keskeinen työkokemus

Ponsse Oyj, toimitusjohtajan sijainen 2003

Ponsse Oyj, PR-päällikkö 2000–2003

Ponsse Oyj, tiedottaja 1998–2000

Muut luottamustehtävät

Epec Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Oulun yliopisto, hallituksen jäsen

Einari Vidgrén Säätiö, puheenjohtaja

Einari Vidgren Oy, hallituksen jäsen

Klaffi Tuotannot Oy, hallituksen jäsen

Vieremän Kylänraitti ry, puheenjohtaja

Vieremän Oriyhdistys ry, puheenjohtaja

Suomen Filmitoiminta SF Oy, hallituksen jäsen

HALLITUKSEN VARAPUHEENJOHTAJA

Mammu Kaario, s. 1963

Partnera Oy, toimitusjohtaja

Varatuomari, MBA

Ponsse Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2010

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 4 500 kpl

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävästä osakkeenomistajasta

Keskeinen työkokemus

Korona Invest Oy 2011–2016

Unicus Oy, partneri 2006–2011

Conventum Corporate Finance Oy, johtaja 1998–2005

Prospectus Oy, johtaja 1994–1998

Kansallis-Osake-Pankki, asiantuntija 1988–1994

Muut luottamustehtävät

Aspo Oyj, hallituksen jäsen

Makai Holding Oy, hallituksen puheenjohtaja

SstatzZ Oy, hallituksen puheenjohtaja

Suomen Hoivatilat Oy, hallituksen jäsen

JÄSENET

Matti Kylävainio, s. 1974

Keitele Group, sahaliiketoiminnan johtaja

KTM

Ponsse Oyj:n hallituksen jäsen 12.4.2016 lähtien

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävästä osakkeenomistajasta

Keskeinen työkokemus

Keitele Forest, vientipäällikkö ja myyntijohtaja 1999–2014

Muut luottamustehtävät

Keitele Group, hallituksen jäsen

Ossi Saksman, s. 1951

Kauppaneuvos, Hallintonsuostaja

Ponsse Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2009

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 5 000 kpl

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävästä

osakkeenomistajasta

Keskeinen työkokemus

Carlson Oy, toimitusjohtaja 1990–2008, konttoripäällikkö 1977–1983

Kuopion Osuuspankki, pankinjohtaja 1984–1989

Saastamoinen Yhtymä Oy, kirjanpito-päällikkö 1975–1976, rahoitus-päällikkö 1973–1974

Muut luottamustehtävät

Sepa Oy, hallituksen puheenjohtaja

Janne Vidgrén, s. 1968

Ponsse Oyj, aluejohtaja

Merkonomi

Ponsse Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2013

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 3 691 742 kpl

Keskeinen työkokemus

Ponsse Oyj, aluejohtaja vuodesta 2007

Ponsse Oyj, aluevientipäällikkö 2001–2007

Ponsse Oyj, markkinointipäällikkö 1994–2001

Muut luottamustehtävät

Epec Oy:n hallituksen jäsen

Jukka Vidgrén, s. 1983

Mutant Koala Pictures, toimitusjohtaja

Medianomi

Ponsse Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2011

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 3 764 778 kpl

Keskeinen työkokemus

Mutant Koala Pictures, yrittäjä vuodesta 2004

Muut luottamustehtävät

Einari Vidgrén Säätiö, hallituksen jäsen

PAVA ry, hallituksen puheenjohtaja

Suomen Filmitoiminta SF Oy, hallituksen puheenjohtaja

KONSERNIN JOHTORYHMÄ 31.12.2016

Juho Nummela, s. 1977, pj.

TkT

Toimitusjohtaja, CEO

Johtoryhmän jäsen 2.1.2005 alkaen

Ponssen palveluksessa vuodesta 2002

Keskeinen työkokemus: Ponsse Oyj, tehtaanjohtaja 2006–2008, Ponsse Oyj, laatu- ja IT-johtaja 2005–2006

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 33 259 kpl

Jarmo Vidgrén, s.1975

Markkinointimerkonomi

Myynti- ja markkinointijohtaja, toimitusjohtajan varamies

Johtoryhmän jäsen 22.10.2001 alkaen

Ponssen palveluksessa vuodesta 1997

Keskeinen työkokemus: Ponsse Oyj, Pohjois-Euroopan alueen johtaja (Vice President) 2007–2008, Ponsse Oyj, kotimaan myyntijohtaja 2004–2008, Ponsse Oyj, aluemyyntipäällikkö 2001–2004, Ponsse AB, takuukäsittelijä sekä aluemyyntipäällikkö, vaihtokoneet 1999–2001

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 3 684 263 kpl

Petri Härkönen, s. 1969

DI

Talousjohtaja CFO

Johtoryhmän jäsen 1.10.2009 alkaen

Ponssen palveluksessa vuodesta 2009

Keskeinen työkokemus: Suunto Oy, Director, Operations and Quality 2007–2009

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 5 980 kpl

Juha Inberg, s. 1973

TkT

Teknologia- ja tuotekehitysjohtaja

Johtoryhmän jäsen 1.1.2009 alkaen

Ponssen palveluksessa vuodesta 2003

Keskeinen työkokemus: Ponsse Oyj, tutkimus- ja tuotekehitysinsinööri 2003–2006, Ponsse Oyj, suunnittelupäällikkö 2006–2008

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 9 540 kpl

Tapio Mertanen, s. 1965

Teknikko, MTD

Huoltopalvelujohtaja

Johtoryhmän jäsen 3.5.2010 alkaen

Ponssen palveluksessa vuodesta 1994

Keskeinen työkokemus: Ponsse Oyj, jakeluverkoston kehitysjohtaja 2007–2010, Ponsse Oyj, huoltopalvelujohtaja 2004–2007, Ponsse Oyj, jälkimarkkinointipäällikkö 1997–2004, Ponsse Oyj, varaosapäällikkö 1995–1997

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 1 200 kpl

Paula Oksman, s. 1959

FM

Henkilöstöjohtaja ja Ponsse Akatemian rehtori

Johtoryhmän jäsen 1.8.2005 alkaen

Ponssen palveluksessa vuodesta 2005

Keskeinen työkokemus: Genencor International Oy, henkilöstöpäällikkö 1996–2005, Jyväskylän yliopisto, Täydennyskoulutuskeskus, vastaava koulutuspäällikkö 1987–1996

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 3 960 kpl

Tommi Väinänen, s. 1973

Insinööri, AMK

Johtaja, toimitusketju

Johtoryhmän jäsen 1.10.2013 alkaen

Ponssen palveluksessa vuodesta 2013

Keskeinen työkokemus: Metso Oyj, Metso Automation, Director, Analyzers Product Group 2010–2013, Director, Kajaani Operations 2006–2010

Omistus Ponsse Oyj:ssä 31.12.2016: 4 340 kpl

ALUEJOHTAJAT JA TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMITUSJOHTAJAT 31.12.2016

Jarmo Vidgrén, s.1975

Myynti- ja markkinointijohtaja, toimitusjohtajan varamies
Ponssen palveluksessa vuodesta 1997

Gary Glendinning, s. 1970

Ponssse UK Ltd:n toimitusjohtaja
Ponssen palveluksessa vuodesta 1997

Carl-Henrik Hammar, s. 1974

Ponssse AB:n toimitusjohtaja
Ponssen palveluksessa vuodesta 2015

Jussi Hentunen, s. 1983

Aluejohtaja (Baltia, Chile), vaihtokoneiden tuotepäällikkö
Ponssen palveluksessa vuodesta 2006

Risto Kääriäinen, s. 1971

Ponssse China Ltd:n toimitusjohtaja
Ponssen palveluksessa vuodesta 2007

Jaakko Laurila, s. 1970

Aluejohtaja, Venäjä ja Valko-Venäjä,
OOO Ponssen toimitusjohtaja
Ponssen palveluksessa vuodesta 2002

Eero Lukkarinen, s. 1965

Aluejohtaja, Pohjois-Amerikan jälleenmyyjät
Ponssen palveluksessa vuodesta 2012

Marko Mattila, s. 1973

Ponssse Latin America Ltda:n
toimitusjohtaja 1.8.2016 alkaen
Ponssen palveluksessa vuodesta 2007

Clément Puybaret, s. 1980

Ponssse S.A.S.:n toimitusjohtaja
Ponssen palveluksessa vuodesta 2006

Teemu Raitis, s. 1977

Epec Oy:n toimitusjohtaja 22.8.2016 alkaen
Ponssen palveluksessa vuodesta 2012

Pekka Ruuskanen, s. 1968

Ponssse North America Inc:n toimitusjohtaja
Ponssen palveluksessa vuodesta 1998

Norbert Schalkx, s. 1969

Aluejohtaja, Aasia-Pacific, Afrikka, Espanja ja Portugali
Ponssen palveluksessa vuodesta 2008

Sigurd Skotte, s. 1962

Ponssse AS:n toimitusjohtaja
Ponssen palveluksessa vuodesta 2011

Martin Toledo, s. 1971

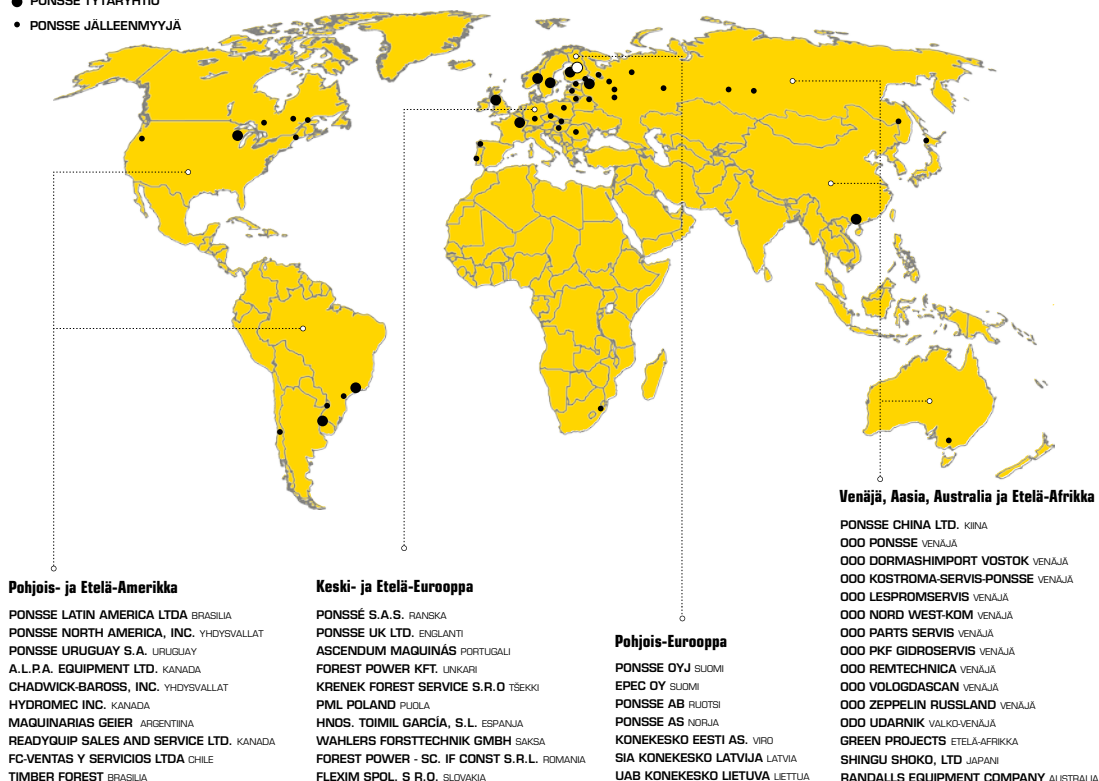
Ponssse Uruguay Ltda, toimitusjohtaja
Ponssen palveluksessa vuodesta 2005

Janne Vidgrén, s. 1968

Aluejohtaja, Itävalta, Kroatia, Puola, Romania, Saksa,
Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Unkari
Ponssen palveluksessa vuodesta 1994

PALVELUVERKOSTO

- PONSSE OYJ
- PONSSE TYTÄRYHTIÖ
- PONSSE JÄLLEENMYYJÄ

02

VASTUULLISUUS PONSSELLA

Vastuullisuus on Ponsella jatkumo arvopohjaiselle ja kestäväen kehityksen näkökulmia korostavalle toiminnalle.

VASTUULLISUUS PONSSELLA

TUOTE & PALVELU	HENKILÖSTÖ	TOIMINTA JA YHTEISTYÖ
<p>T&K MENOT</p> <p>12 M€</p> <p>BRUTTOINVESTOINNIT KÄYTTÖMAISUUTEEN</p> <p>28 M€</p>	<p>Konsernin henkilöstö keskimäärin 1 435 josta 62 % Suomessa ja 38 % ulkomailla</p> <p>TYÖSUHTEEN KESTO keskimäärin 7,5 v</p> <p>VAPAAEHTOINEN VAIHTUVUUS 4,5 %</p> <p>Jonkun PALKKIO- JÄRJESTELMÄN piirissä 100 %</p>	<p>Toimimme aktiivisesti 40 maassa</p> <p>Huoltopalvelutoimipisteitä 181</p> <p>80 % toimittajista on Suomesta</p> <p>80 % liikevaihdosta tulee ulkomailta</p>
KESTÄVÄ METSÄTALOUS	ELINKAAREN HALLINTA	LUONNONVARAT
<p>Tavaralajimenetelmä, CTL</p> <p>perustuvat TUOTTEET hyödyntävät puun mahdollisimman tehokkaasti.</p> <p>Pintavaurioiden minimointi</p> <p>Pintavaurioita vähentävät 8-pyöräiset harvesterit ja pehmeiden maiden 10w-kuormatraktorit.</p> <p>Polttoaineen kulutus</p> <p>Jatkuvaa kehitystyötä polttoaineen kulutuksen pienentämiseksi.</p>	<p>Huoltosopimuksilla hallinta:</p> <ul style="list-style-type: none">• Pidempi huoltoväli• Vähemmän huoltotuotteita• Vähemmän huoltojätteitä• Jätteet ja kierrätys Ponssellalla <p>Ympäristömyönteiset huoltotuotteet ja varaosat:</p> <ul style="list-style-type: none">• Uusiokäyttö - Budget Parts• Kunnostus - Reman Parts• Vanhat mallit - Classic Parts• Biohajoavat öljyt• Digitaaliset palvelut 24/7	<p>Olemme panostaneet toimitiloissa ENERGIA- tehokkuuteen ja suosimme vihreää sähköä.</p> <p>VESI kiertää tuotannossa suljetussa järjestelmässä ja käytetään useita kertoja.</p> <p>Parempaa MATERIAALI tehokkuutta hyvällä suunnittelulla ja logistiikalla.</p> <p>JÄTTEIDEN minimointi, oikea käsittely ja kierrätys tärkeää kaikessa toiminnassa.</p>
YHTIÖN TALOUS	SIDOSRYHMÄT	
<p>LIKEVAIHTO</p> <p>157 M€</p> <p>LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA</p> <p>54 M€</p>	<p>KANNATTAVUUS</p> <p>Liiketulos 55 M€ mikä on 11 % liikevaihdosta</p> <p>VAKAVARAISUUS</p> <p>Omavaraisuusaste 50 % nettivelkaantumisaste 15 %</p>	<p>Henkilöstö: PALKAT 73 M€</p> <p>Omistajat: OSINGOT 15 M€</p> <p>Toimittajat: HANKINNAT 268 M€</p> <p>Asiakkaat: panostus T&K ja KÄYTTÖMAISUUTEEN 40 M€</p>

PERUSTANA PONSSEN ARVOPOHJA

Vastuullisuus on Ponsella jatkumo arvopohjaiselle ja kestäväen kehityksen näkökulmia korostavalle toiminnalle. Yhtiön vahva arvopohja on ohjannut läpi yhtiön historian ponsseilaisia rehelliseen työhön, ihmisten ja yhteistyön kunnioittamiseen sekä haluun kehittää toimintaa ja yhteisöä. Kestäväen kehityksen näkökulmat ovat nostaneet esille ympäristöä ja luonnonvaroja säästävät innovatiiviset ratkaisut tuotteissa, palveluissa ja toiminnassa. Myös paikallisen yhteisön elinvoimaisuuden tukeminen pitkäjänteisellä talouden johtamisella, investoimalla toimintaan ja toimitiloihin, tarjoamalla työpaikkoja sekä yhteistyömahdollisuuksia on aina ollut osa Ponssen toimintaperiaatteita. Tähän arvomaailmaan perustuen vastuullisuustyöskämmme ja tavoitteissämme nousevat esille:

- Oikeudenmukaiset ja eettiset toimintatavat
- Ihmisten hyvinvoinnin ja elinikäisen oppimisen tukeminen
- Ympäristötietoinen ja innovatiivinen luonnonvaroja säästävä toiminta ja tuotekehitys
- Kestävä liiketoiminnan ja talouden johtaminen sekä sidosryhmien jatkuvuuden tukeminen

Vastuullisuustyötämme raamittavat yritystoiminnan kansalliset ja kansainväliset lait ja säädökset, työnantajavelvoitteet sekä sitoumukset. Vastuuraportointimme perustuu EU:n direktiivin linjauksiin ei-taloudellisten lukujen raportoinnista. Seuraamme aktiivisesti vaatimusten muutoksia toiminta-alueillamme ja osallistumme kehitystyöhön. Näemme muutoksen mahdollisuutena ja osana

jatkuvaa kehittymistä. Vastuuraportoinnilla haluamme parantaa toimintamme ja tavoitteidemme läpinäkyvyyttä.

Konsernitasolla vastuutyötämme ohjaa Eettinen toimintaohjeisto (Code of Conduct), jonka yhtiön hallitus hyväksyi vuoden 2016 lopussa. Eettinen toimintaohjeistomme antaa linjauksia seuraaviin asioihin: lakien noudattaminen, ihmis- ja työntekijäoikeudet, tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus, terveys ja turvallisuus, ympäristö, rehellisyys, rahanpesu, reilu kilpailu, yhtiön varat sekä palautteen antaminen. Eettisen toimintaohjeiston tavoitteena on varmistaa yhtenäiset toimintaperiaatteet ja käytänteet konsernitasolla sekä kehittää toimintaa. Eettisten toimintaperiaatteiden koulutus tulee olemaan ensimmäisiä kehitystehtäviä vastuullisuustyöskämmme. Myös konsernitasoinen palautekanava ja -prosessi ovat tärkeä osa tätä kokonaisuutta. Johtajilla ja esimiehillä on merkittävä rooli yhtenäisen toimintakulttuurin varmistamisessa ja heidän vastuullaan on, että jokainen ponsselainen tuntee oman vastuunsa ja toimii yhteisten ohjeiden mukaisesti. Vastuullinen toiminta on jokaisen ponsselaisen velvollisuus.

Ponssen vastuullisuusmallissa on kuvattu sosiaalisen vastuun, ympäristövastuun sekä taloudellisen vastuun painopistealueet, niihin liittyvät päämäärät ja osa-alueet. Ponssen johto on sitoutunut kehittämään ja johtamaan vastuullisuutta yhdessä henkilöstön ja kumppaneiden kanssa. Ponsse on toiminut vastuullisesti kautta historiansa ja haluamme olla jatkossakin luotettava kumppani. Tavoitteellisemmin vastuullisuustyö ja raportoinnin kehittäminen aloitettiin johdon ja henkilöstön edustuksen toimesta 2016 vuoden aikana. Työn lähtökohdaksi ase-

PONSSE OSANA KESTÄVÄÄ METSÄTALOUTTA

VASTUULLISUUS PONSSELLA

tettiin Ponsseen arvot, eettiset toimintaohjeet sekä tavoite tukea kestävästä kehitystä ja noudattaa EU:n ei-taloudellisten lukujen raportointiin liittyviä direktiivejä.

Työn aikana Ponsseen toiminnoissa tunnistettiin vastuullisuuden tavoitteita, sidosryhmiä, vahvuuksia ja haasteita sekä merkittävimpiä toimintaympäristön trendejä. Tulosten perusteella määritettiin vastuullisuuden sidosryhmät, yhteys strategisen johtamiseen sekä yhtenäistä aihealueen ymmärrystä, toimintaa ja kehittämistä tukeva vastuullisuusmalli ja toimenpidesuunnitelma.

SIDOSRYHMIEN ODOTUKSET VASTUUTYÖN OHJAAJINA

Ponsella on vahvat ja pitkäkestoiset suhteet asiakkaisiin ja yhteistyötahoihin. Olemme sidosryhmiemme kanssa aktiivisessa ja avoimessa vuorovaikutuksessa, jota ohjaa rehellisyys ja jatkuva tavoite kehittyä niin tuotteissa, palveluissa kuin toiminnassa. Erityisesti asiakkaidemme henkilökohtainen tunteminen on meille tärkeää, jotta voimme kehittyä oikeaan suuntaan. Pyrimme huomiomaan toiminnassamme myös asiakkaidemme perheet ja sidosryhmät.

Toimimme näkyvänä osana yhteisöjä, joissa Ponsella on toimipisteitä ja huomioimme yhteistyökumppaneidemme valinnassa paikalliset toimijat. Luomme omalta osaltamme alueellista hyvinvointia olemalla vastuullinen työnantaja ja harjoittamalla pitkäjänteistä ja kannattavaa liiketoimintaa ympäristönäkökohdat huomioiden.

Kunnioitamme paikallisen kulttuurin erityispiirteitä ja toimimme arvojemme mukaisesti myös paikallisen yhteisön näkökulmasta katsottuna.

Vastuullisuuden sidosryhmiksi tunnistettiin asiakkaat, henkilöstö, kumppanit, omistajat, viranomaiset, rahoittajat, yhteisö, yhteiskunta ja media. Näiden sidosryhmien odotukset ovat vaikuttaneet vastuullisuuden painopistealueiden valintaan, kehitystavoitteiden asettamiseen sekä viestinnän ratkaisuihin. Sidosryhmäyhteistyön kautta tavoittelemme entistä parempaa ymmärrystä sidosryhmiemme odotuksista ja käsityksestä Ponsseen tuotteiden, palveluiden ja toiminnan vastuullisuudesta. Sidosryhmien odotuksiin vastaamisen ohella tunnistimme vastuutyössä lakeihin ja normeihin perustuvaa vastuullisuutta sekä eettistä ja moraalista vastuullisuutta. Tavoitteenamme on kehittää vastuullisuutta tasapuolisesti nämä kolme eri tasoa huomioiden.

VASTUULLISUUS OSANA STRATEGISTA JOHTAMISTA

Vastuullisuus ja kestävä kehitys kytkeytyvät Ponsella vahvasti strategiseen johtamiseen. Yleiset johtamiskäytänteet ja -järjestelmät ohjaavat vastuutyötä Ponsella. Vastuullisuuden tavoitteet ja kehitystarpeet arvioidaan jatkossa vuosittain osana yhtiön strategiaprosessia. Ponsseen vastuullisuusmallin määrittäminen on antanut uusia näkökulmia nykyisiin johtamiskäytänteisiimme ja niitä tullaan tarpeen mukaan päivittämään.

SIDOSRYHMIEN ODOTUKSIIN VASTAAMINEN

	ASIAKKAAT	HENKILÖSTÖ	KUMPPANIT *	OMISTAJAT	YHTEISKUNTA VIRANOMAISET	YHTEISÖ	MEDIA
EETTINEN JA MORAALINEN VASTUULLISUUS	Asiakkaan menestymisestä huolehtiminen	Panostus osaamiseen, työhyvinvointiin ja ilmapiiriin	Kumppaneiden ja yhteistyön kehittäminen	Arvopohjainen ja vastuullinen liiketoiminta	Vastuullinen yrityskansalaisuus	Paikallisen yhteisön kehittämiseen osallistuminen	Aktiivinen ja avoin viestintä
SIDOSRYHMIIN KOHDISTUVA VASTUULLISUUS	Asiakkaan tarpeista lähtevä toiminta	Luotettava ja tasa-arvoinen työnantaja	Pitkäjänteinen yhteistyösuhde	Kestävä kasvu ja arvon kehitys	Avoimuus ja pitkäjänteinen toiminta	Paikallisen yhteisön hyvinvoinnin tukeminen	Tasapuolinen ja ajantasainen viestintä
LAKEIHIN JA NORMEIHIN PERUSTUVA VASTUULLISUUS	Tuote- ja palvelusopimusten ja velvoitteiden noudattaminen	Työnantaja-velvoitteiden noudattaminen	Sopimusten ja velvoitteiden noudattaminen	Kannattava toiminta	Lakien ja säädösten noudattaminen	Paikallisten lakien ja säädösten noudattaminen	Pörssilainsäädännön noudattaminen viestinnässä

* Kumppaneiksi katsotaan kuuluvan: toimittajat, T&K alihankkijat, oppilaitokset, jälleenmyyjät ja sopimushuoltajat sekä rahoittajat

TRENDIT, RISKIT JA MAHDOLLISUUDET

Osana vastuullisuuden määrittäystä tunnistimme toimintaympäristön trendejä ja niihin liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia. Vastuullisuuden johtamiseen vaikuttavista trendeistä korostuivat globaalin toimintaympäristön muutosherkkyys, digitalisaatio sekä yritys vastuun ja kestävä kehityksen merkityksen kasvu.

Toimintaympäristön muutosten nopeutuessa globaalin asiakasverkoston ja toimintakulttuurien tunteminen, asiakastarpeiden kuunteleminen ja suhteiden ylläpito tulee olemaan meille jatkuvasti tärkeämpää. Globaalissa toimintaympäristössä myös lakien, asetusten ja säädösten seuraaminen kansallisella ja paikallisella tasolla on suuri haaste kaikille yrityksille. Nämä tekijät tuovat painetta resurssien ja asiantuntijoiden riittävyteen sekä tiedon jakamiseen läpi organisaation. Riskinä on, ettei sidosryhmien odotuksia tai toimintaympäristön muutoksia tunnisteta ajoissa. Merkittävät panostuksemme myynti- ja palveluverkostoomme, asiakasläheisyys ja asiakastarpeiden tunnistaminen eri markkina-alueilla on vahvuutemme. Olemme vastuuttaneet lakien ja säädösten seurannan organisaatiomme eri toimintoihin ja hyödynnämme tarvittaessa myös ulkoisia asiantuntijatahoja.

Digitalisaation myötä tieto ja palvelut ovat entistä enemmän sähköisiä. Metsäkoneissa digitaalisuus tarkoittaa kuljettajan työtä tukevia automatisoituja toimintoja ja puunkorjuuyritysten toiminnan tehostamista. Metsäkoneet voivat tarvittaessa lähettää tietoa vikatilanteista ja huoltotarpeista vaikkapa toiselle puolen maailmaa. Ihmiset ja alueet poikkeavat kuitenkin toisistaan hyvin paljon ja kyky ja mahdollisuus hyödyntää digitaalisia palveluita voi joillakin markkina-alueilla olla vielä matala. Digitaalisuus on tuonut mukanaan myös yhä suurenevan tietoturvariskin, mikä on huomioitava käsiteltäessä liiketoiminta-, asiakas- ja henkilötietoja sähköisissä palveluissa. Digitalisaatioon liittyviä riskejä on tunnistettu ja niitä hallitaan tiedon, toiminnan, tuotteiden ja palveluiden näkökulmasta.

Yritysvastuun ja kestävä kehityksen kasvanut merkitys on lisännyt myös asiakkaiden ja muiden sidosryhmiemme tietoisuutta ja odotuksia. PONSSE-metsäkoneita on kehitetty kautta aikojen luontoarvot huomioiden. Merkittävimmät riskit tällä alueella ovat yhtenäisten vastuullisuustoimintatapojen varmistaminen globaalissa työyhteisössä ja kumppanuusverkostossa Näiden riskien minimoimiseksi meillä on käytössämme konsernitasoi-

sia, toimintokohtaisia ja paikallisia toimintaohjeita sekä auditointityökaluja. Osana vastuullisuustyötä tulemme panostamaan erityisesti konsernin yhtenäisen toimintakulttuurin ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Uusista haasteista huolimatta vastuullisen toiminnan läpinäkyvyyden ja tavoitteellisuuden lisääminen on meille suuri mahdollisuus, kun pystymme kehittämään yhdessä koko Ponssen toimittaja- ja asiakasverkoston kanssa.

JOHTAMISJÄRJESTELMÄT

Johtamisjärjestelmien tavoitteena on vakioida toimintaa konsernitasolla sekä varmistaa jatkuva kehitys. Sisäisissä auditoinneissa hyödynnämme kansainvälisiä standardeja laatujohtamiseen (ISO 9001), ympäristöjohtamiseen (ISO 14000), hyvinvoinnin johtamiseen (OHSAS 18001/ISO 45001) sekä kirjanpidon standardeihin liittyen. ISO 9001, ISO 14000 sekä OHSAS 18001 ovat sertifioitu Ponsse Oyj:n osalta. Emme ole ottaneet käyttöön vastuujohtamista ohjaavaa standardia vaan suuntaamme toimintamme arvojen, kestävä kehityksen näkökulmien sekä EU:n vastuuraportointivaatimuksien mukaisesti. Jokainen tytäryhtiö vastaa omien maakohtaisten standardien käyttöönotosta ja noudattamisesta konsernin laatu- ja ympäristötoiminnon tuella. Osana kehitystyötä haluamme varmistaa, että asettamamme vastuullisuuden johtamisen tavoitteet sisällytetään nykyisiin auditointijärjestelmiin ja käytänteisiin.

PONSSEN VASTUULLISUUSMALLI

Vastuullisuus on määritelty Ponssellalla yrityksen ja yksilön vastuuksi toiminnan, viestinnän ja päätösten sosiaalisista, ympäristöllisistä ja taloudellisista vaikutuksista, jotka ulottuvat sidosryhmiin, yhteiskuntaan, luontoon ja yrityksen menestykseen. Vastuullisuus on tavoitteellista toimintaa ja osa jokapäiväistä toimintaamme, päätöksentekoamme ja johtamistamme. Se ylittää organisaatorajat ja kattaa merkittävimmät kumppanimme ja yhteistyötahomme, jotka osallistuvat tuotteidemme ja palveluidemme tuottamiseen ja toimittamiseen asiakkaille.

SOSIAALINEN VASTUU

Sosiaalinen vastuu tarkoittaa Ponssellalla vastuuta tuotteista ja palveluista, henkilöstöstä sekä toiminnan ja viestinnän rehellisyydestä ja eettisyydestä. Ponssen arvoissa, eettisissä toimintaohjeissa ja muissa sisäisissä toimintaohjeissa on linjattu sitoutuminen lakien ja säädösten noudattamiseen, ihmis- ja työntekijäoikeuksien kunnioittamiseen

VASTUULLISUUS PONSSELLA

sekä rehelliseen kaupankäyntiin ja kilpailuun. Näitä sosiaalisen vastuun periaatteita jokaisen ponsseilaisen tulee kunnioittaa ja noudattaa omassa työssään. Sama vaatimus koskee myös tuotteiden ja palveluiden tuottamiseen osallistuvia kumppaneitamme. Merkittävimmäksi sosiaalisen vastuun riskiksi on tunnistettu vastuuhjelman jalkauttamisen epäonnistuminen, jolloin emme saavuttaisi tavoittelemamme yhtenäistä toimintakulttuuria ja käytänteitä konsernitasolla ja yhteistyöverkostossa.

VASTUULLISET TUOTTEET JA PALVELUT

Tuotteiden ja palveluiden laatu ja asiakastytyväisyys ohjaavat vahvasti toimintaamme. Haluamme tehdä maailman parhaita metsäkoneita, jotka tukevat asiakkaan liiketoiminnan tuottavuutta sekä henkilöstön terveyttä ja turvallisuutta. Turvallisuus ja oikeat työtavat huomioidaan myös markkinoinnissa, koulutuksessa ja asiakaspalvelussa. Valitsemme tuotteisiimme materiaaleja, jotka kestävät ja pyrimme löytämään innovatiivisia ja vastuullisia ratkai-

PONSSEN VASTUULLISUUSMALLI

<p>SOSIAALINEN</p> 	<p>TUOTE JA PALVELU</p> <p>Päämäärä: Vastuu tuotteen ja palvelun laadusta, eettisyydestä ja turvallisuudesta. Vastuu asiakkaan terveydestä ja turvallisuudesta.</p> <p>Osa-alueet: Laatu / Turvallisuus / Eettisyys / Asiakastytyväisyys</p>	<p>HENKILÖSTÖ</p> <p>Päämäärä: Kehittyvä ja turvallinen työpaikka. Vastuullinen, hyvinvoiva ja osaava henkilöstö.</p> <p>Osa-alueet: Ihmis- ja työntekijäoikeudet / Työhyvinvointi ja osaaminen / Turvallisuus / Yhdenvertaisuus, tasa-arvoisuus ja monimuotoisuus</p>	<p>TOIMINTA JA YHTEISTYÖ</p> <p>Päämäärä: Toimimme ja viestimme rehellisesti, eettisesti ja yhteisöllisesti kumppaneidemme kanssa.</p> <p>Osa-alueet: Eettiset toimintatavat / Kumppaneiden vastuullisuus / Viestintä ja yhteistyö</p>
<p>YMPÄRISTÖ</p> 	<p>KESTÄVÄ METSÄTALOUS</p> <p>Päämäärä: Kestävää metsänhoito- ja luontoympäristöä tukevat innovatiiviset tuotteet.</p> <p>Osa-alueet: CTL-menetelmä / Ympäristökuormitus / Ympäristöviestintä</p>	<p>ELINKAARENHALLINTA</p> <p>Päämäärä: Tuotteidemme ympäristömyönteistä käyttöä tukevat palvelut.</p> <p>Osa-alueet: Huoltoverkosto / Prosessit / Osaaminen / Tuote- ja palveluvalikoima</p>	<p>LUONNONVARAT</p> <p>Päämäärä: Toimimme yhtenäisesti ja ympäristömyönteisesti suosien parasta mahdollista teknologiaa ja säästäten luonnonvaroja.</p> <p>Osa-alueet: Ympäristöjohtaminen / Energiatehokkuus / Veden käyttö / Päästöt / Jätteet</p>
<p>TALOUS</p> 	<p>YHTIÖN TALOUS</p> <p>Päämäärä: Tasapainoinen ja kestävä yhtiön talous.</p> <p>Osa-alueet: Liiketoiminnan rahavirta / Kannattavuus / Vakavaraisuus</p>	<p>JOHTAMINEN</p> <p>Päämäärä: Luotettava ja kehittyvä talouden johtaminen.</p> <p>Osa-alueet: Ennakoiva talouden johtaminen / Kestävät rahoitusratkaisut / Investoinnit ja riskienhallinta</p>	<p>SIDOSRYHMÄT</p> <p>Päämäärä: Sidosryhmien jatkuvuuden tukeminen.</p> <p>Osa-alueet: Asiakkaat / Henkilöstö / Omistajat / Toimittajat / Yhteiskunta</p>

suja. Palveluissamme olemme panostaneet huoltopalveluprosessien turvallisuuteen, henkilökunnan osaamiseen ja välineisiin. Otamme vastuun huoltopalvelutilanteesta ja tarvittavista välineistä asiakkaamme puolesta. Seuraamme aktiivisesti vaatimusten muutoksia ja reagoimme nopeasti tuotekehitystarpeisiin asiakastarpeet huomioiden. Osana kehitystyötä haluamme tunnistaa yhä paremmin asiakaidemme odotukset tuotteiden ja palveluiden vastuullisuudesta ja etsimme uusia innovatiivisia ratkaisuja, jotka tukevat vastuutavoitteitamme.

HYVINVOIVA, TASA-ARVOINEN JA OSAAVA HENKILÖSTÖ

Henkilöstön merkitystä ja arvostusta on Ponsella aina korostettu. Haluamme, että henkilöstömme voi hyvin, kokee työnsä mielekkääksi ja haluaa kehittyä työssään. Työnantajana haluamme varmistaa, että kunnioitamme

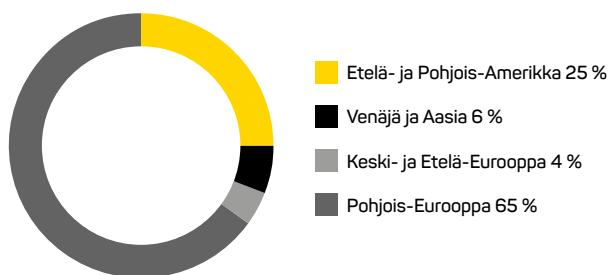
kaikessa toiminnassamme kansainvälisiä ihmis- ja työntekijäoikeuksia ja tarjoamme kaikille yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset mahdollisuudet avoimna olevien työpaikkojen haussa, työssä kehittämisessä, työntekijäliittoon kuulumisessa ja organisaation hallintoelinten jäsenten valinnassa. Periaatteenamme on, että tehtävään valitaan aina paras ja sopivin henkilö. Myös viestinnän ja tiedottamisen tasa-arvoisuutta pidetään tärkeänä Ponsella. Samat periaatteet koskevat jokaista ponsseilaista, sillä vain siten varmistamme hyvän ja rakentavan yhteistyön ilmapiiriin

Aktiivinen yhteistoiminta ja vuorovaikutus, arvojemme mukainen johtaminen ja päätöksenteko, työhyvinvoinnista huolehtiminen, johdonmukainen palkkaus ja palkitseminen sekä osaamisen jatkuva kehittäminen ovat henkilöstöjohtamisemme perusta. Määritämme sekä toiminnalliset että kehittymistavoitteet koko yhtiön tasolta

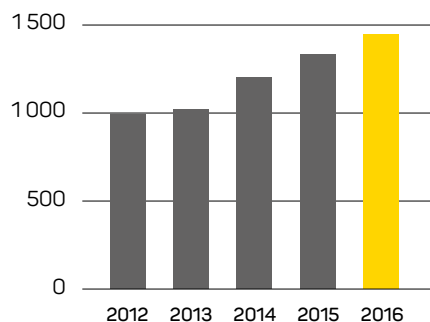
TUNNUSLUVUT

Sosiaalisen vastuun tunnusluvut kuvaavat Ponssen henkilöstönäkökulman kehitystä ja tilannetta.

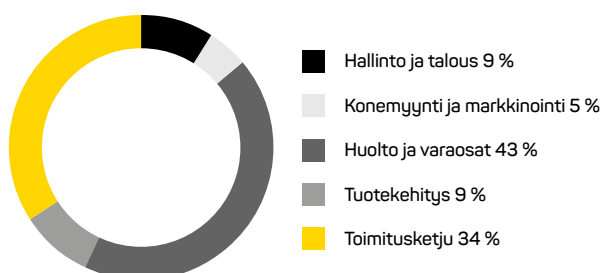
HENKILÖSTÖ ALUEITTAIN 2016

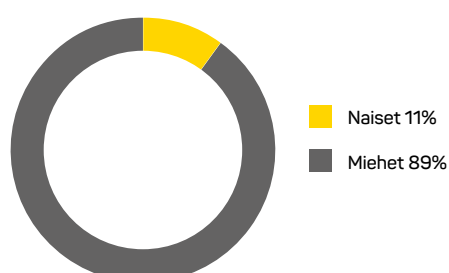
KESKIMÄÄRÄINEN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

HENKILÖSTÖ TOIMINNOTTAIN 2016

SUKUPUOLIJAKAUMA 2016

VASTUULLISUUS PONSSELLA

toiminnoille ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin saakka sekä seuraamme ja tuemme niiden edistymistä esimerkiksi kehityskeskusteluissa. Kehitämme henkilöstön osaamista eri keinoin tehtävän vaatimusten mukaisesti ottaen huomioon myös henkilökohtaiset toiveet. Osana vastuullisuustyötä parannamme konsernitasoista työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittämisen systemaattisuutta, seurantaa ja läpinäkyvyyttä. Toteutamme myös henkilöstötyytyväisyyskyselyjä säännöllisesti koko konsernissa.

Työturvallisuudella on tärkeä rooli jokaiselle ponsselaiselle. Työturvallisuutta on seurattu ja kehitetty Ponssellalla osittain yhtenäisesti ja osittain toimintojen ja paikallisten vaatimusten perusteella. Ponssellaisia kannustetaan aktiivisuuteen turvallisuuden kehittämisessä ja vastuuseen yhteisten toimintatapojen noudattamisessa. Vastuullisuustyön kautta tavoitteenamme on kehittää parhaat käytänteet yhdistävä yhteinen turvallisuusohjelma, joka tehostaa ja yhtenäistää turvallisuustoimintaa sekä parantaa läpinäkyvyyttä koko konsernissa. Tavoitteenamme työturvallisuudessa on vähentää tapaturmia tasaisesti ja saavuttaa tapaturmaton Ponsse konsernitason.

Oman henkilöstön ohella odotamme ihmisoikeus- ja työntekijöiden oikeuksien kunnioittamista myös yhteistyökumppaneiltamme. Toimittajien lisäksi tavoitteenamme on, että kaikki merkittävät tuotteisiin ja palveluihin liittyvät kumppanimme ovat sitoutuneet yhteisiin eettisen toiminnan tavoitteisiin, avoimuuteen ja jatkuvaan kehittämiseen. Seuraamme tavoitteemme toteutumista tiiviillä yhteistyöllä, toimittaja- ja kumppaniauditoinneilla ja sisäisillä auditoinneilla. Auditointeja tullaan päivittämään siten, että ne sisältävät konsernin vastuullisuustavoitteet ja kriteerit.

REHELLINEN TOIMINTA JA YHTEISTYÖ

Toiminnan ja viestinnän rehellisyys, eettisyys ja yhteisöllisyys ovat Ponssellalla tärkeitä periaatteita ja arvoista nousevia tavoitteita. Eettiset toimintaperiaattemme antavat reunaehdot ja tavoitteet rehelliseen liiketoimintaan, kaupankäyntiin ja yhteistyöhön sidosryhmien kanssa sekä yleisesti ihmisten yhdenvertaiseen kohteluun. Yrityksen kasvun ja laajenemisen myötä toimintaympäristön kansainvälisyys on tuonut omat haasteensa kulttuurierojen, välimatkojen ja toimintaympäristön eroina. Vastuutyön kautta tavoitteenamme on vahvistaa yhteistä perustaa, löytää uusia toimintamuotoja ja viestinnän keinoja sekä varmistaa, että jokainen tuntee työskentelevänsä samassa

yrityksessä, samojen periaatteiden ja samojen tavoitteiden mukaisesti. Näihin tuloksiin pääsemme arvopohjaisilla, yhtenäisillä eettisillä toimintatavoilla, osaamisella, viestinnällä ja yhteistyöllä.

YMPÄRISTÖVASTUU

Ympäristövastuun johtaminen perustuu Ponssellalla eettisissä toimintaohjeissa määriteltyihin tavoitteisiin, joissa olemme sitoutuneet noudattamaan ympäristölainsäädäntöä ja ympäristöä suojelevia ja ylläpitäviä käytäntöjä. Noudamme myös ISO 14001 -ympäristöjärjestelmää. Lisäksi ympäristövastuuta ohjaavat kestävä kehityksen tavoitteet luonnonvarojen säästävästä käytöstä. Huomioimme näkökohdat erityisesti tuotekehityksessämme, palveluisammme ja tuotannossamme. Yhteiset ympäristötavoitteet vaikuttavat myös investointeihimme, joissa asetamme mahdollisuuksien mukaan etusijalle ekologisesti kestävä tuotteet ja palvelut. Merkittävimmiksi ympäristövastuun riskeiksi olemme tunnistaneet yllättävät tuotteisiin tai huoltopalveluihin liittyvät ympäristövahingot. Tuotteiden aiheuttamien ympäristövaurioiden estämiseksi tehdään jatkuvasti tuotekehitystä, jossa tärkeässä roolissa ovat aktiivinen asiakaspalaute ja toimintaympäristön seuranta. Painopistealueina vastuullisuustyössämme ovat kestävä metsätalouden tukeminen, tuotteen elinkaarenhallinta sekä luonnonvarojen kestävä käyttö. Ympäristöjohtaminen toteutuu osana strategiaprosessia, jossa olemme määritelleet ympäristövaatimukset ja tavoitteenamme.

TUOTTEIDEN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Tuotteidemme ympäristövaikutukset liittyvät suurilta osin tuotteen käytönaikaisiin päästöihin sekä nesteiden ja osien kulutukseen. Tuotteidemme pitkä elinkaari ja korkea kierrätettävyys tukevat kestävä kehityksen ympäristötavoitteita. Teknisellä kehityksellä on pystytty muun muassa pidentämään metsäkoneiden huoltovälejä, vähentämään öljyjen käyttöä ja niiden pääsyä luontoon sekä mahdollistamaan biohajoavien hydraulikkaöljyjen käyttö tuotteissa. Tuotevalikoimaan on tuotu 8-pyöräiset harvesterit ja 10-pyöräiset kuormatraktorit, joissa on maastoa säästävä alhaiset pintapaineet. Myös kunnostetut koneet ja osat ovat tuloksia kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamisesta. Tällä hetkellä panostamme erityisesti polttoaineen kulutuksen pienentämiseen, korjuuvaurioiden minimoimiseen ja tuotteiden ja osien käyttöiän pidentämiseen.

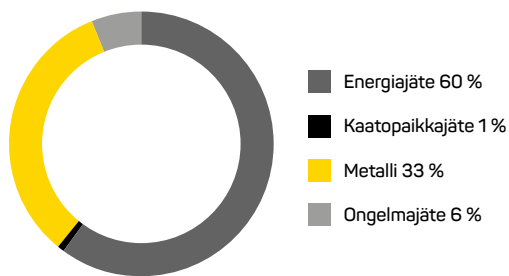
TUNNUSLUVUT

Ympäristövastuun tunnusluvut ovat Ponsse tuotannon ympäristönäkökohtia kuvaavia tunnuslukuja ja koskevat Vieremän tehtaan toimintaa vuosina 2014–2016.

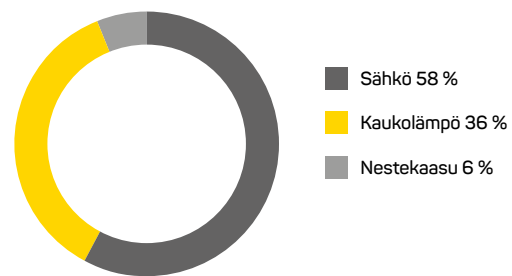
LUONNONVAROJEN KÄYTTÖ JA JÄTTEET

Mittauskohde (Tuotanto, Vieremä Finland)	2014	2015	2016
Energiankulutus (MWh)	9 999	10 785	11 091
Sähkö (MWh)	6 358	6 439	6 414
Kaukolämpö (MWh)	2 951	3 561	3 960
Nestekaasu (MWh)	690	785	717
Veden kokonaiskulutus (m ³)	7 017	8 915	11 252
Päästöt, VOC (kg)	10 121	11 456	14 439
Jätteiden kokonaismäärä (t)	965	1 467	1 251
Henkilömäärä (Tuotanto, Vieremä)	668	723	774

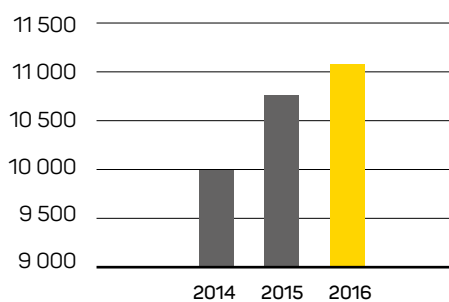
JÄTTEIDEN KIERRÄTYS, VIEREMÄ 2016

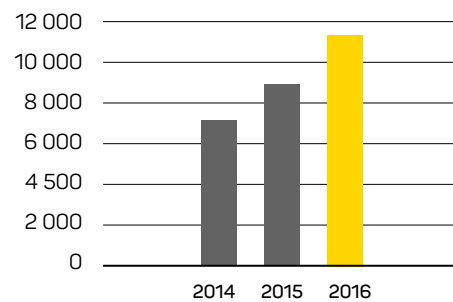
ENERGIANKULUTUS 2016 (MWH)

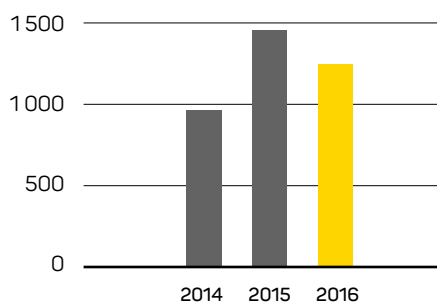
KOKONAISENERGIAN KULUTUS (MWH)

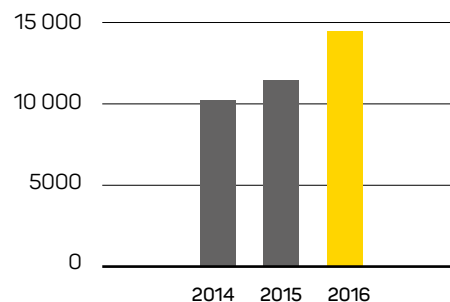
VEDEN KOKONAISKULUTUS (M³)

JÄTTEIDEN KOKONAISMÄÄRÄ (T)

PÄÄSTÖT, VOC (KG)

VASTUULLISUUS PONSSELLA

TOIMITUSKETJUN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Toimitusketjun merkittävimmät ympäristövaikutukset tulevat tuotannosta. Tuotannon ympäristövaikutukset koostuvat energian ja raaka-aineiden kulutuksesta, pintakäsittelyn voc-päästöistä, kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista sekä tuotteiden testauksen päästöistä. Veden käyttö ei ole tuotantotavasta johtuen merkittävä ympäristönäkökohta. Käytämme vettä koneiden pesuun tuotetestauksen yhteydessä sekä kappaleiden pesuun pintakäsittelyssä. Pintakäsittelyssä käytämme samaa pesuvettä useita kertoja minimoidaksemme veden kulutuksen. Seurantaluvuissa olemme tunnistanee sähkönkulutukseen vaikuttaviksi tekijöiksi tuotantomäärät, tuotantolaitteiden käyttötunnit ja henkilömäärän. Hankinnan ja logistiikan suurimmat ympäristövaikutukset aiheutuvat kuljetuksen päästöistä. Kuljetuksesta aiheutuvat ympäristövaikutukset huomioimme minimoimalla välimatkat, ajoittamalla toimituksia ja kehittämällä parempia pakkausratkaisuja.

Hankinnan ja logistiikan ensisijainen tavoite on varastojen tehokas käyttö ja kierto, jotka tilatarpeen kautta vaikuttavat muun muassa energian kulutukseen. Lisäksi tavoitteena on pakkausjätteen minimointi ja tehokas kierrätys sekä uudelleenkäyttö.

Kiinteistöhuollossa huomioimme ympäristöarvot investoinneissa, panostamme talotekniikan optimaaliseen ohjaukseen, energiatehokkaisuuteen ja vettä säästäviin ratkaisuihin, uusiutuvan energian suosimiseen ja laitekannan ennakoivaan huoltoon. Loppuvuodesta 2016 teimme päätöksen ostaa vain uusiutuvaan energiantuotantoon perustuvaa sähköä tuotantolaitoksemme. Kaikki Ponssen Suomen toimipisteet käyttävät uusiutuville energialähteillä tuotettua sähköenergiaa. Muutoinkin tavoitteenamme on kehittää ja valita ratkaisuja, jotka parantavat energiatehokkuuttamme sekä vähentävät luonnonvarojen kulutusta.

PALVELUIDEN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Ponssen huoltopalveluiden tavoitteena on taata asiakkaalle toimiva, tuottava ja pitkäikäinen kone, jotta asiakas voi keskittyä omaan liiketoimintaansa. Ympäristönäkökulmasta katsottuna tavoitteena on minimoida koneen käyttöön ja huoltoon liittyvät ympäristövaikutukset sekä maksimoida sen käyttöikä. Myös osien ja huoltotuotteiden valinnoilla voidaan vaikuttaa tuotteen elinkaaren aikaisiin ympäristöseurauksiin. Varaosissa tehdaskunnostetut osat

ja tuotteet (Reman Parts), käytetyt säästöosat (Budget Parts) sekä tuotannosta poistettujen tuotteiden klassikko-osat (Classic Parts) tukevat tuotteiden pitkää elinikää sekä materiaalitehokkuutta.

Huoltopalveluiden merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät koneiden huoltotoimenpiteisiin ja -tuotteisiin, huoltojätteiden käsittelyyn, huoltohenkilöstön ja asiakkaiden matkoihin ja koneiden kuljettamiseen. Huoltotilanteessa suurin kuormitus tulee koneiden pesuun käytettävästä vedestä ja huollossa syntyvistä ongelmajätteistä. Ponssen palveluverkostossa on yhtenäinen toimintamalli jätteiden käsittelyyn ja samat huoltotilavaatimukset jälleenmyynti- ja sopimushuoltokumppanit mukaan lukien.

Huoltosopimukset tarjoavat asiakkaille koneen parannettua toimintavarmuutta, ylläpidon ennakoitavuutta ja koneen arvon säilymistä. Tuotekehitys on mahdollistanut koneiden pidennetyt huoltovälit, jonka ansiosta olemme pystyneet vähentämään öljyn ja nesteiden käyttöä sekä kuljetuksiin kuluva polttoainetta. Kun Ponsse huoltaa koneen, vastaamme asiakkaan puolesta jätteiden asianmukaisesta jatkokäsittelystä. Huoltosopimukset yhdessä digitaalisten 24/7 palveluiden ja asiakastuen kanssa ovat vähentäneet turhaa logistiikkaa. Huoltopalveluiden auditoinnin kautta seuraamme koko huoltopalveluverkostomme toiminnan tasoa ja varmistamme jatkuvan ja yhdensuuntaisen kehityksen. Tavoitteenamme on päivittää huoltopalveluiden auditoinnit sisältämään asetetut ympäristötavoitteet, jotta voimme kehittää palveluitamme ja toimintaamme entistä vastuullisemmaksi.

TALOUDELLINEN VASTUU

Taloudellisella vastuulla tarkoitetaan Ponssella yhtiön tasapainoista ja kestävää talouden kehittämistä, jossa huomioidaan sidosryhmät ja ympäristönäkökulmat. Ponssella on tärkeää olla tasapainossa toiminnan kasvun, kannattavuuden ja liiketoiminnan rahavirran kanssa.

Ponsse -konserniin kuuluvat emoyhtiö Ponsse Oyj, sen suomalainen tytäryhtiö Epec Oy sekä tytäryhtiöt Ruotissa, Norjassa, Venäjällä, Ranskassa, Isossa-Britanniassa, Yhdysvalloissa, Brasiliassa, Uruguayssa ja Kiinassa.

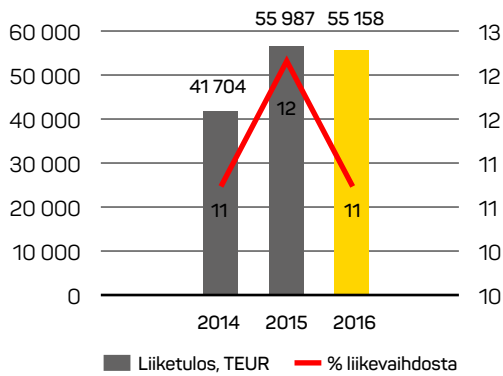
TASAPAINOINEN JA KESTÄVÄ YHTIÖN TALOUS

Yhtiö pyrkii kasvamaan vastuullisesti tarkoittaen, että yhtiön päätöksenteossa korostuu toiminnan pitkäjä-

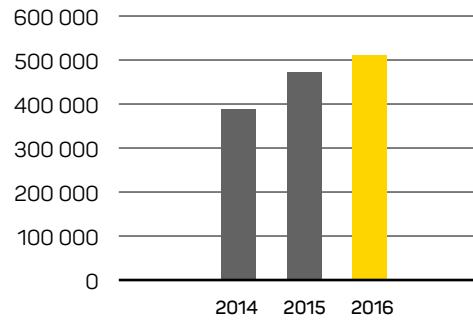
TUNNUSLUVUT

Yhtiön tärkeimmät tunnusluvut pohjautuvat ja perustuvat yllämainittuihin vastuullisen ja tasapainoisen talouden kehitystä mittaaviin mittareihin.

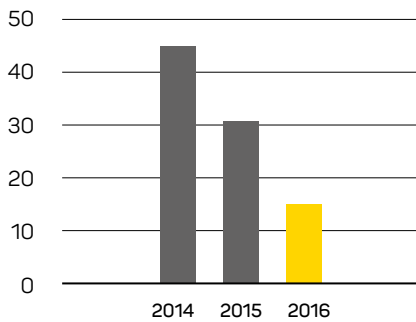
KANNATTAVUUS

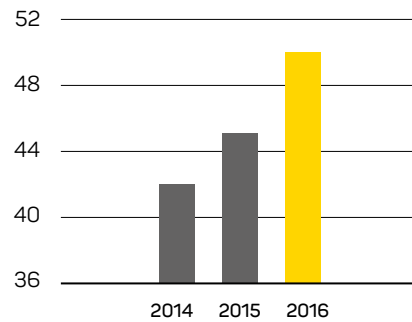
LIKEVAIHTO, TEUR

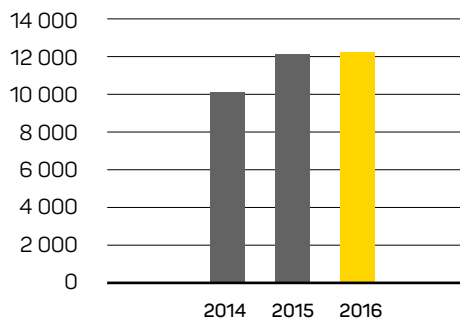
NETTOVELKAANTUMISASTE %

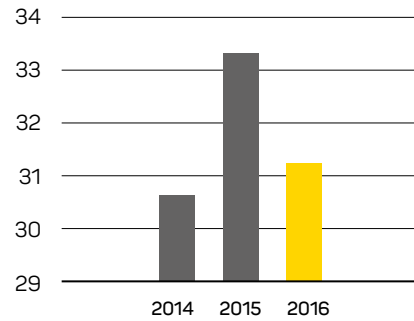
OMAVARAISUUSASTE %

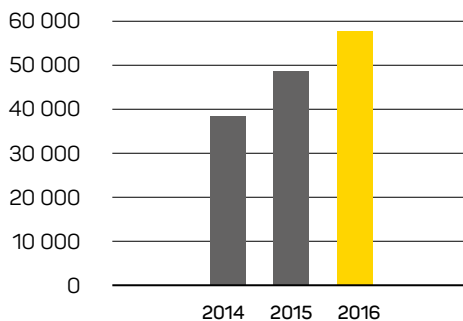
TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT, TEUR

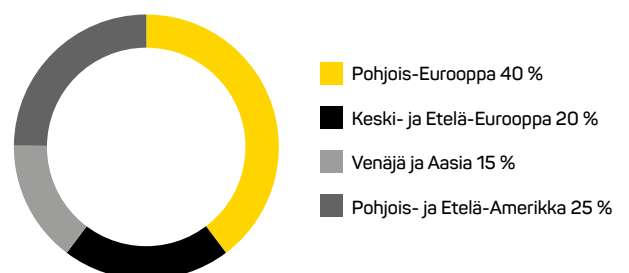
SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO-% (ROCE)

INVESTOINNIT

LIKEVAIHTO ALUEITTAIN 2016

VASTUULLISUUS PONSSELLA

teinen kehittäminen ja vahvan taloudellisen aseman rakentaminen jatkuvuuden turvaamiseksi. Käytännössä yhtiön tavoite on kasvaa kannattavasti tuottamalla samalla positiivista rahavirtaa. Tällä tavalla varmistetaan yhtiön vankka vakavaraisuus, rahoitusasema ja maksuvalmius. Toiminnan kehityksen ja jatkuvuuden varmistamiseksi Ponsse investoi koko ajan merkittävästi tuotekehitykseen, toimitusketjuun ja huoltopalveluverkostoon Suomessa ja ulkomailla.

LUOTETTAVA JA KEHITTYVÄ TALOUDEN JOHTAMINEN

Ponsse on ollut koko historiansa ajan voimakkaasti henkilö- ja perheomisteinen yhtiö, jonka johtamisessa ovat voimakkaasti korostuneet yhtiön arvot. Talouden johtamisessa panostetaan ennakoivaan ja aktiiviseen otteeseen ja pyrkimyksenä on parantaa yhtiön kykyä reagoida taloudellisen tilanteen kehitykseen hyödyntämällä analyyseja, skenaarioita ja tilannetajua päätöksenteossa.

Osana yhtiön vastuullista taloudellista johtamista ovat kestävä rahoitusratkaisut, joilla varmistetaan tarvittavien investointien toteutuminen ja sopeutuminen liiketoimintaan oleellisesti liittyviin suhdannevaihteluihin. Investoinnit tehdään pitkäjänteisesti ja niihin liittyvä riskienhallinta otetaan päätöksissä huomioon.

SIDOSRYHMIEN JATKUVUUDEN TUKEMINEN

Yksi vastuullisen talouden kehittämisen ja johtamisen perustehtäviä on varmistaa, että yhtiö kykenee hoitamaan velvollisuutensa tärkeimpien sidosryhmiensä suuntaan. Henkilöstön palkat, omistajien osingot, tavarantoimittajien ja palveluntuottajien maksut ja yhteiskunnan verot ovat asiakaslupauksista pitämisen ohella yhtiön tärkeimmät velvoitteet.

VASTUULLISUUDEN KEHITTÄMINEN

Vastuullisuuden kehittämisen tavoitteet tunnistettiin Ponssellalla olennaisuusanalyyseissä, jossa vastuullisuusmalimme painopistealueita ja niiden alla olevia päämääriä arvioitiin sidosryhmien odotuksiin sekä merkitykseen liiketoiminnalle. Toimenpidesuunnitelma 2017–2019 on tämän työn tulos ja sitä seurataan ja päivitetään vuosittain osana strategiatyötä.

Kokonaisuudessaan voi sanoa, että kehitystehtäviksi valikoituivat tavoitteet, joiden kautta luomme yhtenäistä vastuullisuuskäsitystä ja toimintakulttuuria Ponssen konserniin sekä liitämme vastuunäkökulmat ja tavoitteet osaksi nykyisiä johtamisjärjestelmiä. Merkittävä osuus tulevasta kehitystyöstä on myös vastuutyökalujen kehittämisessä, jotka mahdollistavat yhtenäisen toiminnan.

TOIMENPIDESUUNNITELMA 2017–2019

PAINOPISTEALUE: PÄÄMÄÄRÄ	TOIMENPITEET	TAVOITE 2019
HENKILÖSTÖ: Olemme kehittyvä ja turvallinen työpaikka	<ul style="list-style-type: none"> Vastuunmalli viestitetty ja otettu käyttöön koko konsernissa Turvallisuusjohtamisen kartoitus toteutettu ja yhtenäisen mallin luonti aloitettu Palautekanava määritelty ja käytössä konsernitasonla 	<ol style="list-style-type: none"> Yhtenäinen vastuullisuusohjelma konsernissa Systemaattinen turvallisuusohjelma konsernissa Vastuullisuuspalautteelle käytössä yksi kanava
TOIMINTA JA YHTEISTYÖ: Toimimme ja viestimme rehellisesti, eettisesti ja yhteisöllisesti	<ul style="list-style-type: none"> Eettinen toimintaperiaate -koulutus aloitettu Vastuukysely sidosryhmille määritelty ja osana henkilöstökyselyä Vastuuviestintäsunnitelma ja -materiaalit määritelty ja toteutus aloitettu Auditoinnit sisältävät vastuukriteerit 	<ol style="list-style-type: none"> Ponsselaiset ovat sitoutuneet eettisiin toimintaohjeisiin Ponssen vastuutoiminta vastaa sidosryhmien odotuksia Toimiva vastuullisuusviestintä Vastuullisuustavoitteet osana auditointeja
Toimitusketjumme ja asiakaspalvelumme toimivat vastuullisesti	<ul style="list-style-type: none"> Sitoutuneiden toimittajien määrä kasvaa vuosittain Myynti- ja huoltopalvelukumppaneiden sitouttaminen aloitettu 	<ol style="list-style-type: none"> Toimitusketjun vastuullisuus Asiakaspalvelu toimii vastuullisesti ja yhtenäisesti
KESTÄVÄ METSÄTALOUS: Kestävää metsänhoitoa ja luontoympäristöä tukevat innovatiiviset tuotteet	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaiden CTL-tuntemuksen lisääminen ja CTL-merkkinoiden kasvu Tuotteiden ympäristövaikutukset tunnistettu, kuvattu ja tavoitteet sekä mittarit kehittämiselle päivitetty 	<ol style="list-style-type: none"> CTL-menetelmän käytön edistäminen Tuotteiden ympäristövaikutusten vähentäminen
ELINKAAREN HALLINTA: Tuotteidemme ympäristömyönteistä käyttöä tukevat palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristöohjelma määritelty ja toteutus aloitettu Huoltosopimusten kasvu 	<ol style="list-style-type: none"> Huoltopalveluiden ympäristöohjelma konsernissa Kasvattaa tuotteiden ympäristömyönteistä käyttöä tukevien huoltopalveluiden myyntiä
LUONNONVARAT: Ympäristötietoisuus ja -käytänteet osaksi jokaisen työpäivää	<ul style="list-style-type: none"> Toiminnot ja tytäryhtiöt sitoutuneet yhteisiin tavoitteisiin Uusia ratkaisuja luonnonvarojen säästämiseen sekä jätteiden minimointiin ja kierrättämiseen 	<ol style="list-style-type: none"> Ympäristötavoitteisiin sitoutuminen Luonnonvarojen käytön ja jätteiden minimointi
YHTIÖN TALOUS: Tasapainoinen ja kestävä yhtiön talous	<ul style="list-style-type: none"> Rahavirta min EBITDA EBIT >= 12 % Pääomankierto >= 2 	<ol style="list-style-type: none"> Varmistaa tasapainoinen ja kestävä yhtiön talous pitkällä aikavälillä

03

TILINPÄÄTÖS

Ponsse Oyj:n tilinpäätös vuodelta 2016 sisältäen hallituksen toimintakertomuksen, konsernin tilinpäätöksen (IFRS) ja emoyhtiön tilinpäätöksen (FAS).

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

Ponsse Oyj:n vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous järjestetään tiistaina 11.4.2017 klo 11.00 alkaen yhtiön tiloissa, osoitteessa Ponssentie 22, 74200 Vieremä.

OSALLISTUMISOIKEUS

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 31.3.2017 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka nimissä osakkeet ovat, on automaattisesti rekisteröity yhtiön osakasluetteloon. Hallintarekisteröity osakkeenomistaja voidaan tilapäisesti merkitä yhtiön osakasluetteloon, mikä on tehtävä viimeistään 6.4.2017 klo 10.00 mennessä yhtiökokoukseen osallistumista varten. Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoidaltaan tarvittavat ohjeet koskien rekisteröitymistä osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen.

ILMOITTAUTUMINEN

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään torstaina 6.4.2017 ennen klo 16.00 kirjallisesti osoitteeseen Ponsse Oyj, Osakerekisteri, 74200 Vieremä, puhelimitse numeroon 020 768 800, faxilla numeroon 020 768 8690 tai internetissä osoitteessa www.ponsse.com/yhtiokokous. Kirjeitse ilmoittauduttaessa kirjeen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä. Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan ilmoittautumisten yhteydessä.

OSINKO

Ponsse Oyj:n hallitus on päättänyt esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 jaetaan osinkoa 0,60 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 13.4.2017 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään omistajaluetteloon. Osingon maksupäivä on 24.4.2017.

OSAKEREKISTERI

Ponsse Oyj:n osakkeista ja niiden omistajista pidetään osakasluetteloa Euroclear Finland Oy:ssä. Osakkeenomistajaa pyydetään ilmoittamaan osoitteenmuutokset ja muut osakeomistukseensa liittyvät asiat siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa hänellä on arvo-osuustili.

TALOUDELLISET JULKAISUT VUONNA 2017

Ponsse Oyj julkaisee vuotta 2016 koskevan tilinpäätöstiödotteen ja vuosikertomuksen lisäksi kolme osavuositiedotusta. Osavuositiedotukset tilikaudelta 2017 julkaistaan seuraavasti:

- tammi–maaliskuu 25.4.2017
- tammi–kesäkuu 8.8.2017
- tammi–syyskuu 17.10.2017

Osavuositiedotukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi Ponssen kotisivuilla internetissä osoitteessa www.ponsse.com.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN TILAAMINEN

Tämä vuosikertomus on saatavana suomen- ja englanninkielisenä. Vuosikertomuksia voi tilata osoitteesta:

Ponsse Oyj, Ponssentie 22, 74200 Vieremä
Puh. 020 768 800, Fax 020 768 8690
Sähköposti: corporate.communications@ponsse.com
Vuosikertomus on saatavana myös internetissä osoitteessa www.ponsse.com.

SIJOITTAJASUHTEET

Ponsse noudattaa hiljaista jaksoa, joka alkaa kunkin raportointineljänneksen lopussa ja päättyy kyseisen vuosineljänneksen tai tilikauden tuloksen julkistukseen. Hiljaisen jakson aikana Ponsse ei kommentoi yhtiön taloudellista tilannetta, markkinoita tai tulevaisuuden näkymiä. Jakson aikana Ponssen ylin johto ei tapaa pääomamarkkinoiden tai talousmedioiden edustajia eikä ota kantaa yrityksen taloudellista tilannetta tai yleisiä näkymiä koskeviin asioihin.

Ponssen liiketoimintaa koskevissa kysymyksissä voitte kääntyä seuraavien henkilöiden puoleen:

Juho Nummela, toimitusjohtaja
Puh. 0400 495 690, Faksi 020 768 8749
Sähköposti: juho.nummela@ponsse.com

Petri Härkönen, talousjohtaja
Puh. 050 409 8362, Faksi 020 768 8749
Sähköposti: petri.harkonen@ponsse.com

SIJOITUSANALYYSIT

Mm. nämä yritykset seuraavat Ponssea sijoituskohteena: Evli Pankki Oyj, Inderes Oy, Nordea Pankki Suomi Oyj, Pohjola Pankki Oyj

Tilinpäätöksen sisältö

44 Hallituksen toimintakertomus

49 Tärkeimmät valuuttakurssit

Konsernin tilinpäätös (IFRS)

50 Konsernin laaja tuloslaskelma

51 Konsernitase

52 Konsernin rahavirtalaskelma

53 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

54 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

85 Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

86 Osakekohtaiset tunnusluvut

87 Tunnuslukujen laskentakaavat

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

88 Emoyhtiön tuloslaskelma

89 Emoyhtiön tase

90 Emoyhtiön rahoituslaskelma

91 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

100 Osakepääoma ja osakkeet

104 Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

105 Tilintarkastuskertomus

Ponsen konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätös on lisäksi laadittu suomalaisen tilinpäätöskäytännön (Finnish Accounting Standards, FAS) mukaisesti, jota myös konserni noudatti ennen tilikautta 2005. Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä. Kaikki tilinpäätöksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Hallituksen toimintakertomus ajalta 1.1.–31.12.2016

Yleistä

Ponsse-konsernin liikevaihto oli katsauskaudella 517,4 (2015, 461,9) miljoonaa euroa ja liiketulos 55,2 (56,0) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 58,3 (50,4) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos oli 1,63 (1,48) euroa.

Liikevaihto

Konsernin liikevaihdoksi muodostui katsauskauden aikana 517,4 (461,9) miljoonaa euroa, joka on 12,0 prosenttia enemmän kuin vertailukaudella. Kansainvälisten liiketoimintojen osuus kokonaisliikevaihdosta oli 76,6 (76,9) prosenttia.

Liikevaihto jakautui alueittain seuraavasti: Pohjois-Eurooppa 39,3 (37,3) prosenttia, Keski- ja Etelä-Eurooppa 20,3 (18,6) prosenttia, Venäjä ja Aasia 14,7 (12,3) prosenttia, Pohjois- ja Etelä-Amerikka 24,6 (31,5) prosenttia sekä muut maat 1,1 (0,4) prosenttia.

Tuloskehitys

Liiketulos oli 55,2 (56,0) miljoonaa euroa. Liiketuloksen osuus liikevaihdosta oli katsauskaudella 10,7 (12,1) prosenttia. Konsernin sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) oli 30,7 (32,8) prosenttia.

Henkilöstökulut olivat katsauskauden aikana 73,9 (67,6) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut olivat 44,7 (40,3) miljoonaa euroa. Rahoitustuotot ja -kulut olivat nettomääräisesti 3,1 (-5,6) miljoonaa euroa. Rahoituseriin on kirjattu valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet kurssivoitot ja -tappiot, joiden nettovaikutus katsauskauden aikana oli 3,9 (-4,0) miljoonaa euroa. Katsauskauden tulokseksi muodostui 45,7 (41,3) miljoonaa euroa. Laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos (EPS) oli 1,63 (1,48) euroa.

Tase ja rahoitus

Konsernitaseen loppusumma oli katsauskauden päättyessä 301,6 (267,7) miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuuden määrä oli 118,3 (104,6) miljoonaa euroa. Myyntisaamisia oli 35,9 (40,2) miljoonaa euroa sekä likvidejä kassavaroja 37,3 (26,5) miljoonaa euroa. Konsernin oman pääoman määrä oli 149,8 (117,9) miljoonaa euroa ja emoyhtiön oma pääoma (FAS) oli 138,4 (113,6) miljoonaa euroa. Korollisten velkojen määrä oli 60,1 (62,4) miljoonaa euroa. Yhtiön rahoituslimiiteistä on käytössä 15 %. Emoyhtiön saamiset muilta konserniyhtiöiltä olivat nettomääräisesti 80,4 (60,9) miljoonaa euroa. Emoyhtiön saavat tytäryhtiöiltä koostuvat pääosin myyntisaamisista. Konsernin nettovelat olivat 22,6 (35,9) miljoonaa euroa ja nettovelkaantumisaste (net gearing) 15,1 (30,5) prosenttia. Omavaraisuusaste oli katsauskauden päättyessä 50,3 (44,8) prosenttia.

Liiketoiminnan rahavirta oli 53,7 (44,0) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -28,1 (-24,2) miljoonaa euroa.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

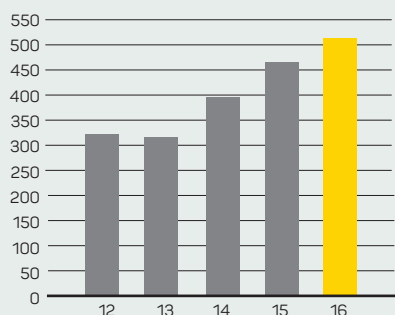
Uusia tilauksia saatiin katsauskauden aikana 493,8 (469,4) miljoonan euron arvosta ja tilauskanta oli katsauskauden päättyessä 123,9 (158,1) miljoonaa euroa.

Jakeluverkosto

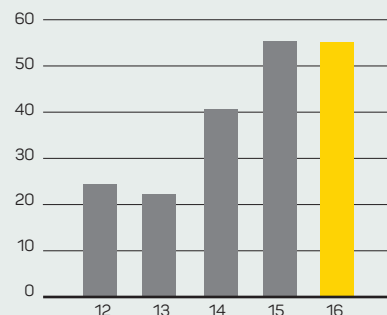
Konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia katsauskaudella.

Ponsse-konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ovat Ponsse AB, Ruotsi; Ponsse AS, Norja; Ponsse S.A.S., Ranska; Ponsse UK Ltd, Iso-Britannia; Ponsse North America, Inc., Amerikan Yhdysvallat; Ponsse Latin America Ltda,

LIKEVAIHTO, MEUR

LIIKETULOS, MEUR

Brasilia; Ponsse Uruguay S.A., Uruguay; OOO Ponsse, Venäjä; Ponsse Asia-Pacific Ltd, Hong Kong; Ponsse China Ltd, Kiina sekä Epec Oy, Suomi. Konserniin kuuluu myös kiinteistöyhtiö OOO Ocean Safety Center, Venäjä. Lisäksi konserniin kuuluu osakkuusyhtiö Sunit Oy, Suomi, josta Ponsse Oyj:n omistusosuus on 34 prosenttia.

Tuotekehitys ja investoinnit

Konsernin tuotekehitysmenot olivat katsauskaudella yhteensä 12,4 (12,1) miljoonaa euroa, joista aktivoitiin 4,0 (3,9) miljoonaa euroa.

Käyttöomaisuusinvestointien määrä oli 28,3 (24,4) miljoonaa euroa. Ne koostuivat tuotekehitysaktivointien lisäksi rakennusinvestoinneista ja tavanomaisista koneiden ja laitteiden ylläpito- ja korvausinvestoinneista.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous järjestettiin Vieremällä 12.4.2016. Yhtiökokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin tilinpäätöksen sekä myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilikaudelta 2015.

Yhtiökokous päätti maksaa vuodelta 2015 osinkoa 0,55 euroa osaketta kohti (osinko yhteensä 15 381 799 euroa). Yhtiön omassa omistuksessa oleville osakkeille (33 092 kpl) ei maksettu osinkoa. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 14.4.2016 ja osingon maksupäivä oli 21.4.2016.

Yhtiökokous valtuutti yhtiön hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta niin, että osakkeita voidaan hankkia yhdessä tai useammassa erässä enintään 250 000 kappaletta. Sanottu enimmäismäärä vastaa noin 0,89 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä.

Osakkeet hankitaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ("Pörssi") järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä, jol-

loin osakkeet hankitaan ja maksetaan Pörssin ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti.

Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Valtuutusta tarvitaan yhtiön kasvustrategian tukemiseksi käytettäväksi yhtiön mahdollisesti tekemissä yritys-järjestelyissä tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai käyttää yhtiön omistajien omistusravon kasvattamiseksi mitätöimällä osakkeita hankinnan jälkeen tai käytettäväksi henkilöstön kannustusjärjestelmissä. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista omien osakkeiden hankinnan ehdoista.

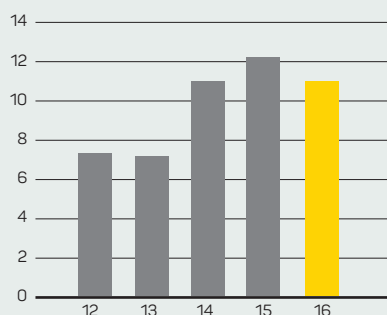
Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 saakka. Aikaisemmat valtuutukset peruutetaan.

Yhtiökokous valtuutti yhtiön hallituksen päättämään yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta joko maksua vastaan tai maksutta siten, että valtuutuksen perusteella annettavien osakkeiden määrä on enintään 250 000 osaketta. Sanottu enimmäismäärä vastaa noin 0,89 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä.

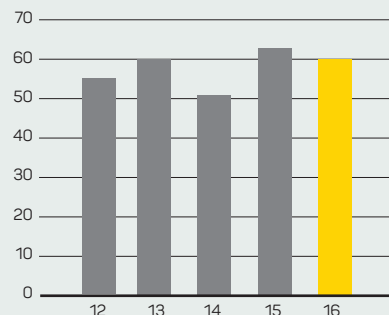
Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehdoista. Valtuutus sisältää siten myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädettyin ehdoin.

Valtuutusta esitetään käytettäväksi yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yhtiön mahdollisesti tekemissä yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille, myydä julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmissä.

LIIKETULOS, % LIIKEVAIHDOSTA

KOROLLINEN VIERAS PÄÄOMA, MEUR

Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 saakka. Aikaisemmat valtuutukset pureutetaan.

Hallitus ja tilintarkastajat

Hallituksen puheenjohtajana toimi Juha Vidgrén ja hallituksen varapuheenjohtajana Mammu Kaario. Hallituksen jäseninä toimivat Matti Kylävainio (12.4.2016 alkaen), Ossi Saksman, Janne Vidgrén ja Jukka Vidgrén. Lisäksi hallituksen varapuheenjohtajana toimi Heikki Hortling 10.4.2016 saakka ja jäsenenä Ilkka Kylävainio varsinaiseen yhtiökokoukseen 12.4.2016 saakka.

Hallitus ei ole asettanut keskuudestaan toimikuntia tai valiokuntia.

Hallituksen kokouksia järjestettiin katsauskauden aikana yhdeksän kappaletta. Jäsenten osanottoprosentti oli 92,7.

Yhtiön tilintarkastajana toimi katsauskauden aikana tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy päävastuullisena tilintarkastajana KHT Sami Posti.

Johto

Yhtiön johtoryhmään kuuluivat seuraavat jäsenet: puheenjohtajana toimiva toimitusjohtaja Juho Nummela, talousjohtaja Petri Härkönen, teknologia- ja tuotekehitysjohtaja Juha Inberg, huoltopalvelujohtaja Tapio Mertanen, henkilöstöjohtaja Paula Oksman, toimitusketjusta vastaava johtaja Tommi Väänänen sekä toimitusjohtajan sijainen, myynti- ja markkinointijohtaja Jarmo Vidgrén. Yhtiön johdolla on tavanomainen johdon vastuuvakuutus.

Myyntin aluejohtajaorganisaation johdossa toimivat konsernin myynti- ja markkinointijohtaja Jarmo Vidgrén ja huoltopalvelujohtaja Tapio Mertanen. Aluejohtajat ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat Ponsse Oyj:n myynti- ja markkinointijohtaja Jarmo Vidgrénille.

Aluejako ja vastuuhenkilöt on esitetty alla:

Pohjois-Eurooppa: Jani Liukkonen (Suomi), Carl-Henrik Hammar (Ruotsi ja Tanska), Jussi Hentunen (Baltia) ja Sigurd Skotte (Norja),

Keski- ja Etelä-Eurooppa: Janne Vidgrén (Itävalta, Puola, Romania, Saksa, Slovakia, Tšekki ja Unkari), Clément Puybaret (Ranska), Norbert Schalkx (Espanja ja Portugali) ja Gary Glendinning (Iso-Britannia ja Irlanti),

Venäjä ja Aasia: Jaakko Laurila (Venäjä ja Valko-Venäjä), Norbert Schalkx (Japani, Australia ja Etelä-Afrikka) ja Risto Kääriäinen (Kiina),

Pohjois- ja Etelä-Amerikka: Pekka Ruuskanen (USA), Eero Lukkarinen (Kanada), Jussi Hentunen (Chile), Marko Mattila (Brasilia) ja Martin Toledo (Uruguay).

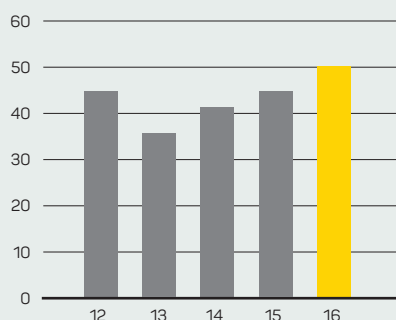
Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli katsauskauden aikana keskimäärin 1 435 (1 329) henkilöä. Katsauskauden päättyessä konsernin palveluksessa oli 1 453 (1 373) henkilöä.

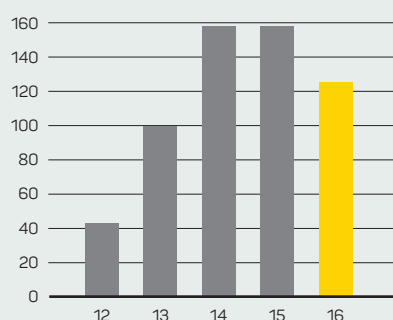
Osakkeet

Yhtiön rekisteröity osakepääoma koostuu 28 000 000 osakkeesta. Katsauskauden lopussa osakkeenomistajia oli 11 037 kappaletta. Osakkeiden vaihto ajalla 1.1.–31.12.2016 oli 2 764 765 kappaletta, joka on 9,9 prosenttia

OMAVARAISUUSASTE, %

TILAUSKANTA, MEUR

osakkeiden kokonaismäärästä. Vaihdon arvo oli 61,5 miljoonaa euroa. Katsauskauden alin kurssi oli 15,57 euroa osakkeelta ja ylin 28,40 euroa osakkeelta.

Katsauskauden päätöskurssi oli 23,98 euroa osakkeelta ja koko osakekannan markkina-arvo 671,4 miljoonaa euroa.

Katsauskauden päättyessä yhtiöllä oli hallussaan 33 092 omaa osaketta.

Laatu ja ympäristö

Ponsse noudattaa toiminnassaan ISO 9001 -laatustandardia, ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardia ja OHSAS 18001 -työterveys- ja turvallisuusstandardia, joista kaksi ensin mainittua on sertifioitu. Kansainvälisiin standardeihin perustuvien johtamisjärjestelmien tavoitteena on vakioida toimintaa konsernitasolla sekä varmistaa jatkuva kehitys. Lloyd's Register Quality Assurance suoritti katsauskauden aikana ISO 9001:2015 -laatujärjestelmän ja ISO 14001:2015 -ympäristöjärjestelmän auditoinnin.

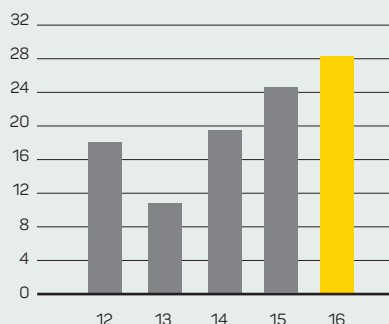
Yhtiön laatu-, ympäristö-, työterveys- ja turvallisuusstandardeihin perustuvat johtamisjärjestelmät ohjaavat Ponsseen kestävä kehityksen periaatteiden toteuttamista ja vastuullista johtamista. Kestävä kehitys tarkoittaa Ponssella toimintaa, jossa huomioidaan tasavertaisesti ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyysnäkökulmat ja niihin liittyvät periaatteet. Ekologisen kestävyysnäkökulman mukaisesti haluamme välttää tai minimoida tuotteidemme, palveluidemme, toimintamme ja päätöstemme negatiiviset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, ekosysteemiin ja luonnonvarojen riittävyyteen. Panostuksemme tuotteidemme polttoainekulutuksen,

päästöjen ja puuston pintavaurioiden minimointiin sekä huoltopalveluprosessiemme kehittämiseen vaikuttavat myös asiakkaidemme toiminnan kestävyys. Sosiaalisen kestävyysnäkökulman mukaisesti varmistamme ihmisten työhyvinvoinnin, työturvallisuuden ja tasa-arvoisen kohtelun sekä tuemme työllisyyttä ja ammattitaitoisen työvoiman kehitystä. Taloudellisen kestävyysnäkökulma liittyy kannattavuuteen, liiketoiminnan rahavirtoihin ja kasvuun varmistamalla yhtiön taloudellisen kyvykkyyden pitkällä aikavälillä. Tämä tuo pysyvyyttä ja jatkuvuutta paikalliseen yhteisöön ja yhteiskuntaan koko globaalissa toimintakentässämme.

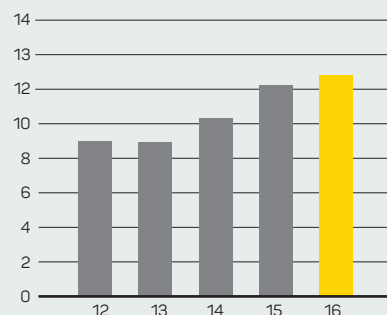
Ponssella kehitetään toimintatapoja ja tuotantoprosesseja sekä sisäisillä että ulkoisilla auditoinneilla. Yhtiön auditointijärjestelmä on ollut keskeinen työkalu kehityksen edistämisessä vuoden 2016 aikana. Katsauskauden aikana yhtiön huoltopalveluverkostossa on laajennettu huollon toimintatapaa ja työympäristöä arvioivia sisäisiä auditointeja. Huoltopalveluiden laatuauditointien tavoitteena on varmistaa tehokkaita ja turvallisia toimintatapoja koko PONSSE-huoltopalveluverkostossa. Katsauskauden aikana on kehitetty tytäryhtiöiden johtamisperiaatteiden arviointimallia, joka ohjaa tytäryhtiöiden strategian johtamiskäytäntöjä.

Tuotantoprosesseja kehitetään jatkuvan parantamisen toimintamallin mukaisesti. Yhtiön laadunvarmistusjärjestelmä korostaa ennaltaehkäisyn merkitystä. Katsauskaudella on merkittävästi panostettu yhtiön sisäisten toimintatapojen kehitysmalliin, joka perustuu Lean Six Sigma -laatujohtamisen periaatteisiin.

BRUTTOINVESTOINNIT KÄYTTÖMAISUUTEEN, MEUR

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT, MEUR

Hallinnointi

Yhtiön päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Yhtiön yhtiöjärjestystä. Yhtiön hallitus on vahvistanut tämän hallinnointikoodin, joka noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n hallituksen hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2015. Koodin tarkoituksena on varmistaa, että yhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti ja että käytössä ovat eettisesti ja ammatillisesti korkeatasoiset liiketoimintaperiaatteet ja käytännöt.

Hallinnointikoodi on luettavissa yhtiön internet-sivujen sijoittajaosiossa.

Riskienhallinta

Riskienhallinta perustuu yhtiön arvoihin sekä strategiaan ja taloudellisiin tavoitteisiin. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea yhtiön strategiassa määritettyjen tavoitteiden toteutumista sekä turvata yhtiön taloudellista kehitystä ja liiketoiminnan jatkuvuutta.

Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa, arvioida ja seurata liiketoiminnassa esiintyviä riskejä, joilla voi olla vaikutusta yhtiön strategisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumiseen tai liiketoiminnan jatkuvuuteen. Tämän pohjalta tehdään päätökset tarvittavista toimenpiteistä, joilla riskejä ennaltaehkäistään ja havaittuihin riskeihin reagoidaan.

Riskienhallinta on osa normaalia, päivittäistä liiketoimintaa ja sisällytetty osaksi johtamisjärjestelmää.

Riskienhallintaa ohjaa hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka.

Riskinä pidetään mitä tahansa tapahtumaa, joka vaarantaa yhtiön tavoitteiden toteutumisen tai uhkaa liiketoiminnan jatkuvuutta. Toisaalta riski voi olla myös positiivinen tapahtuma, jolloin riskiä käsitellään mahdollisuutena. Kukin riski arvioidaan sen vaikutuksen ja toteutumisen todennäköisyyden perusteella. Riskien hallintakeinoja ovat riskin välttäminen, pienentäminen ja siirtäminen. Lisäksi riskejä voidaan hallita kontrolloimalla ja minimoimalla niiden vaikutusta.

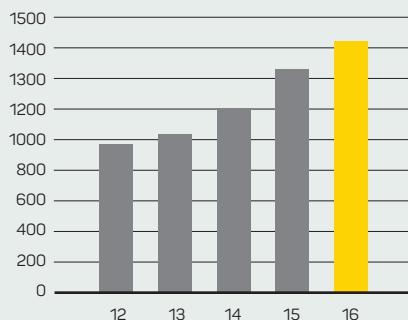
Lähiajan riskit ja niiden hallinta

Maailman talouden epävarmuuden ja heikon taloudellisen tilanteen pitkittyminen saattaa vaikuttaa metsäkoivun kysynnän heikkenemiseen. Epävarmuutta voi lisätä kehittyvien maiden valuuttamarkkinoiden volatiliiteetti. Erityisesti geopolitiittinen tilanne lisää epävarmuutta rahoitusmarkkinoiden toimivuuden ja pakotteiden kautta.

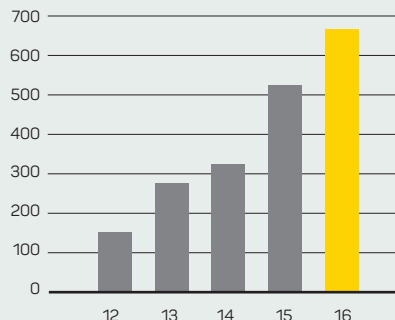
Emoyhtiö seuraa konsernin sisäisten ja ulkoisten myyntisaamisten arvon muutoksia sekä niihin liittyvää riskiä arvonalentumisesta.

Yhtiön rahoituksen riskienhallinnan keskeisenä tavoitteena on maksuvalmius-, korko- ja valuuttariskien hallinta. Maksuvalmiuden varmistamiseksi yhtiöllä on käytössään eri rahoittajien kanssa tehtyjä luottolimiittisopimuksia. Haitallisten koronmuutosten vaikutusta minimoidaan käyttämällä erilaisiin viitekorkoihin sidottuja luottoja sekä

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN

OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO, MEUR

koronvaihtosopimuksia. Valuuttakurssimuutosten vaikutusta vähennetään johdannaissopimusten avulla.

Vientimaiden vero- ja tullilainsäädännöissä tapahtuvat muutokset voivat vaikeuttaa yhtiön harjoittamaa vientikauppaa tai sen kannattavuutta.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Yhtiö perusti 13.1.2017 tytäryhtiön Ponsse Machines Ireland Ltd:n Irlantiin.

Lähiajan näkymät

Konsernin euromääräisen liikevoiton odotetaan olevan vuonna 2017 samalla tasolla kuin 2016.

Ponssen vahvasti uusiutunut ja kilpailukykyinen tuotemallisto sekä uudet huoltopalveluratkaisut ovat kasvatta-

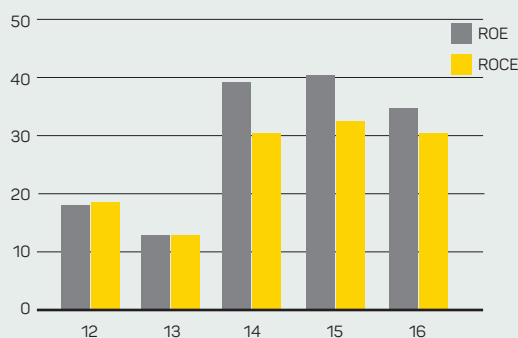
neet merkittävästi yhtiötä. Investointimme suuntautuvat toimitusketjun ja varaosalogistiikan palvelutason ja kapasiteetin kehittämiseen sekä huoltopalveluverkoston kehittämiseen Suomessa sekä ulkomailla.

Vieremän tehtaan laajennus etenee suunnitellusti ja rakennustyöt valmistuvat loppuvuonna 2017. Tehdasinvestointi liittyy Vieremän tehtaan turvallisuuden, tuottavuuden, tuotelaadun ja kapasiteetin kehittämiseen. Kokonaisinvestointi tehtaaseen on noin 32 miljoonaa euroa. Uudet PONSSE-palvelukeskukset Uruguayssa, Ranskassa ja Iso-Britanniassa valmistuvat kuluvan vuoden aikana.

TÄRKEIMMÄT VALUUTTAKURSSIT

	Päätöskurssi 31.12.2016	Keskikurssi 2016	Päätöskurssi 31.12.2015	Keskikurssi 2015
SEK	9,55250	9,44958	9,18950	9,33640
NOK	9,08630	9,28878	9,60300	8,99181
GBP	0,85618	0,81587	0,73395	0,72790
USD	1,05410	1,10205	1,08870	1,11241
BRL	3,43050	3,85714	4,31170	3,70111
RUB	64,30000	73,87562	80,67360	69,01681
CNY	7,32020	7,31992	7,06080	6,98908

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO-% (ROE) JA SIOJITETUN PÄÄOMAN TUOTTO-% (ROCE)

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 EUR)	Liite ¹	2016	2015
Liikevaihto	1, 4	517 400	461 928
Liiketoiminnan muut tuotot	5	1 915	2 152
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		2 346	-1 021
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö		-336 008	-289 294
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	8, 34	-73 879	-67 554
Poistot	7	-11 905	-9 890
Liiketoiminnan muut kulut	6	-44 711	-40 335
Liiketulos		55 158	55 987
Rahoitustuotot	10	22 489	33 102
Rahoituskulut	11	-19 415	-38 654
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		23	-50
Tulos ennen veroja		58 255	50 385
Tuloverot	12	-12 543	-9 105
Tilikauden tulos		45 712	41 280
Muut laajan tuloksen erät:			
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot		1 554	880
Tilikauden laaja tulos yhteensä		47 266	42 160
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden tulos	13	1,63	1,48
laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden tulos	13	1,63	1,48

¹ Liite viittaa tuloslaskelman ja taseen liitetietoihin sivuilla 54–84.

Konsernitase

(1 000 EUR)	Liite ¹	2016	2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	73 765	59 294
Liikearvo	15	3 827	3 842
Aineettomat hyödykkeet	15	19 928	18 009
Sijoitukset	18, 31	103	105
Osuudet osakkuusyrityksissä	17	781	817
Saamiset	19	2 340	2 134
Laskennalliset verosaamiset	20	2 525	2 786
Pitkäaikaiset varat yhteensä		103 269	86 988
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	21	118 283	104 584
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22, 31	41 847	49 487
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		859	104
Rahavarat	23, 31	37 342	26 495
Lyhytaikaiset varat yhteensä		198 332	180 670
VARAT YHTEENSÄ		301 600	267 658
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
	24		
Osakepääoma		7 000	7 000
Omat osakkeet		-346	-346
Muuntoerot		758	-796
Muut rahastot		2 452	2 452
Kertyneet voittovarot		139 932	109 602
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		149 796	117 912
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	20	799	905
Rahoitusvelat	28, 31	46 653	39 346
Muut velat	29, 31	0	7
Pitkäaikaiset velat yhteensä		47 452	40 259
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	29	81 511	78 405
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		2 043	1 906
Varaukset	27	7 336	6 120
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	28, 31	13 462	23 056
Lyhytaikaiset velat yhteensä		104 353	109 487
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		301 600	267 658

¹ Liite viittaa tuloslaskelman ja taseen liitetietoihin sivuilla 54–84.

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 EUR)	Liite ¹	2016	2015
Liiketoiminnan rahavirta:			
Tilikauden tulos		45 712	41 280
Oikaisut:			
Rahoitustuotot ja -kulut	10, 11	-3 074	5 552
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta		-23	50
Poistot	7	11 905	9 890
Tuloverot		12 543	9 105
Muut oikaisut		3 051	-26
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		70 114	65 850
Käyttöpääoman muutos:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-)/vähennys (+)		7 437	-19 666
Vaihto-omaisuuden lisäys (-)/vähennys (+)		-13 699	-11 850
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+)/vähennys (-)		2 777	17 238
Pakollisten varausten muutos		1 216	1 373
Saadut korot		222	224
Maksetut korot		-953	-1 069
Muut rahoituserät		-468	723
Maksetut verot		-12 905	-8 840
Liiketoiminnan rahavirta (A)		53 740	43 982
Investointien rahavirta:			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-28 280	-24 360
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		198	193
Investointien rahavirta (B)		-28 082	-24 167
Rahoituksen rahavirta:			
Omien osakkeiden myynti		0	1 118
Lyhytaikaisten lainojen nostot/takaisinmaksut		2 220	3 000
Pitkäaikaisten lainojen nostot		1 004	17 520
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-5 702	-9 659
Rahoitusleasingvelkojen maksut		191	-167
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)		-1 396	216
Maksetut osingot ja muu voitonjako	24	-15 382	-12 586
Rahoituksen rahavirta (C)		-19 065	-558
Rahavarojen lisäys (+)/vähennys (-) (A+B+C)		6 593	19 257
Rahavarat 1.1.		26 495	12 719
Valuuttakurssimuutosten vaikutus		4 254	-5 481
Rahavarat 31.12.	23	37 342	26 495

¹ Liite viittaa tuloslaskelman ja taseen liitetietoihin sivuilla 54–84.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(1 000 EUR)	Liite ¹	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Oma pääoma yhteensä
		Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto ja muut rahastot	Muunto- erot	Omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat	
Oma pääoma 1.1.2016		7 000	2 452	-796	-346	109 602	117 912
Muuntoerot		0	0	1 554	0	0	1 554
Katsauskauden tulos		0	0	0	0	45 712	45 712
Katsauskauden laaja tulos		0	0	1 554	0	45 712	47 266
Osakepalkkio-ohjelma		0	0	0	0	0	0
Osingonjako	24	0	0	0	0	-15 382	-15 382
Muut muutokset		0	0	0	0	0	0
Oma pääoma 31.12.2016		7 000	2 452	758	-346	139 932	149 796
Oma pääoma 1.1.2015		7 000	130	-1 676	-2 228	82 790	86 016
Muuntoerot		0	0	880	0	0	880
Katsauskauden tulos		0	0	0	0	41 280	41 280
Katsauskauden laaja tulos		0	0	880	0	41 280	42 160
Osakepalkkio-ohjelma		0	2 422	0	1 882	-1 882	2 422
Osingonjako	24	0	0	0	0	-12 586	-12 586
Muut muutokset		0	-100	0	0	0	-100
Oma pääoma 31.12.2015		7 000	2 452	-796	-346	109 602	117 912

¹ Liite viittaa tuloslaskelman ja taseen liitetietoihin sivuilla 54–84.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernin perustiedot

Ponsse-konserni on myynti-, huolto-, teknologia- ja teollinen yhtiö, joka on sitoutunut luomaan asiakkailleen menestystä ja haluaa olla johtavassa asemassa ympäristöystävällisissä tavaralajimenetelmän metsäkoneissa maailmanlaajuisesti. Ponsse-konserniin kuuluvat emoyhtiö Ponsse Oyj sekä 100 %:sti omistettut tytäryhtiöt Ponsse AB Ruotsissa, Ponsse AS Norjassa, Ponsse S.A.S. Ranskassa, Ponsse UK Ltd. Isossa-Britanniassa, Ponsse North America Inc. Yhdysvalloissa, Ponsse Latin America Ltda Brasiliassa, OOO Ponsse Venäjällä, Ponsse Asia-Pacific Ltd Hongkongissa, Ponsse China Ltd Kiinassa, Ponsse Uruguay S.A. Uruguayssa sekä Epec Oy Suomessa. Tilikaudesta 2014 alkaen konserniin kuuluu kiinteistöyhtiö OOO Ocean Safety Center Venäjällä. Lisäksi konserniin kuuluu Kajaanissa sijaitseva Sunit Oy, joka on Ponsse Oyj:n osakkuusyhtiö 34 prosentin omistusosuudella.

Konsernin emoyhtiö on Ponsse Oyj, joka on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Ponsse Oyj:n osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX:n pohjoismaisella listalla. Emoyhtiön kotipaikka on Vieremä ja sen rekisteröity osoite on Ponssentie 22, 74200 Vieremä.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.ponsse.com tai konsernin pääkonttorista osoitteesta Ponssentie 22, 74200 Vieremä.

Ponsse Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 13.2.2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernin tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta rahoitusvaroja ja -velkoja sekä johdannaisoppimuksia, jotka arvostetaan käypään arvoon.

Tilinpäätös on esitetty kululajikohtaista tuloslaskelma- ja tasekaavaa noudattaen.

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2015 lukuun ottamatta seuraavia uusia standardeja, tulkintoja ja muutoksia olemassa oleviin standardeihin, joita konserni on soveltanut 1.1.2016 alkaen.

- *IFRS-standardeihin tehdyt parannukset 2012–2014* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta niillä ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IAS 16:n *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38:n *Aineettomat hyödykkeet* muutos *Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella kielletään aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen myyntituottoihin perustuen. Poikkeuksellisesti poistot voidaan tehdä myyntituottoihin perustuen ainoastaan, jos myyntituottojen ja aineettoman taloudellisen hyödyn kulumisen korreloivat erittäin voimakkaasti toisiinsa. Myöskään aineellisiin hyödykkeisiin ei voida soveltaa myyntituottoihin perustuvaa poistomenetelmää. Standardimuutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRS 11:n *Yhteisjärjestelyt* muutos *Kirjanpitokäsittely hankittaessa osuuksia yhteisissä toiminnoissa* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardimuutos edellyttää liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitoperiaatteiden soveltamista yhteisten toimintojen hankintoihin, kun kyseessä on liiketoiminta. Standardimuutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IAS 1:n *Tilinpäätöksen esittäminen* muutos *Aloite liitetiedoista* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät IAS 1:n ohjeistusta olennaisuuteen, tuloslaskelma- ja tase-erien yhdistämiseen, väliotsikoiden esittämiseen sekä tilinpäätöksen rakenteeseen ja laadintaperiaatteisiin liittyen. Standardimuutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuksista, joita johto on tehnyt. Tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuksista, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla

on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvoihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Ponsse Oyj ja kaikki sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankintun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Näiden vaikutus on huomioitu hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Tytäryhtiöiden hankinnasta syntyneen liikearvon käsittelyä kuvataan kohdassa ”Liikearvo”.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen veloitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrietyssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrietyksen tilikauden tuloksista on esitetty omana eränä liikevoiton jälkeen.

Ulkomaan rahan määraisten erien muuntaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta (”toimintavaluutta”). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrietyksen toiminta- ja esittämismvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Käytännössä käytetään usein kurssia, joka likimain vastaa tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättämispäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sekä valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten konserniyrietysten tilinpäätösten muuntaminen

Ulkomaisten konserniyrietysten laajojen tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssija käyttäen ja taseet tilikauden päättämispäivän kurssija käyttäen. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kurssilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryrietyksen hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryrietykset myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Hankintaan sisällytetään menot, jotka aiheutuvat välittömästä aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta. Itse valmistetun omaisuuserän hankintamenu sisältää materiaalien, työsuhde-etuuksista aiheutuvat välittömät menot sekä muut välittömät menot, jotka johtuvat käyttöomaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi omaisuuserän hankintamenua.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat.

Hyödykkeistä tehdään tasapoihtot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	20 vuotta
Koneet ja kalusto	5–10 vuotta

Omaisuuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi, ts. kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä pois-tamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liike-toiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitto määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenu erotuksena.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserien käyttöaikana. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvauksiksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liike-toiminnan muissa tuotoissa.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liike-toimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuna ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot merkitään kuluiksi tulosvaikutteisesti. Uusien tai kehittyneempien tuotteiden suunnittelusta johtuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät ne materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenuja ei aktivoida enää myöhemmin.

Hyödykkeestä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenuon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä. Aktivoitujen kehittämismenujen taloudellinen vaikutusaika on 5 vuotta, jonka kuluessa aktivoidut menot kirjataan tasapoihtoina kuluksi.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tulosvaikutteisesti niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajansa kuluessa. Konsernilla ei ole aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Aineettomien hyödykkeiden poistoaajat ovat seuraavat:

Aktivoidut kehittämismenot	5 vuotta
Patentit	5 vuotta
ATK-ohjelmat	5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta

Omaisuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuserä on valmis käytettäväksi, ts. kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla.

Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineeton käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi (tai sisältyy myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään) IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alhaisempi. Hankintameno määritetään raaka-aineiden ja tarvikkeiden osalta keskihintamenetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Vaihtokonevarasto arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Vuokrasopimukset**Konserni vuokralle ottajana**

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhyempi. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Silloin, kun vuokrasopimus sisältää sekä maa-aluetta että rakennuksia koskevia osuuksia, arvioidaan kunkin osuuden luokittelu rahoitusleasingsopimukseksi tai muuksi vuokrasopimukseksi erikseen.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt eivät ole siirtyneet vuokralle ottajalle, sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai vaihto-omaisuuteen. Vuokratuotot merkitään tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset merkitään tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty lakisääteisillä eläkevakuutuksilla ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Ulkomaiset konserniyhtiöt ovat hoitaneet henkilöstön eläkejärjestelyt paikallisen lainsäädännön mukaisesti.

Osakepalkkiojärjestelmä

Konsernilla on kannustinjärjestelmä, joka on maksettu osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Järjestelyssä myönnettävät etuudet arvostetaan käypään arvoon niiden antamishetkellä ja kirjataan kuluksi tasaisesti sitoutamisjakson aikana 31.3.2018 mennessä. Järjestelyn tulosvaikutus esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuissa kuluissa.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varausten määrää arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus on alun perin kirjattu.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemuspäiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattaviin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista veroa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Tytäryrityksiin ja osakkuusyhtiöihin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen vero, paitsi milloin konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisaikakohdan eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja ja jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjausedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvolliselta, jotka aikovat joko kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään tai realisoida saamisen ja suorittaa velat samanaikaisesti jokaisella sellaisella tulevalle kaudella, jonka aikana odotetaan suoritettavan merkittävä määrä laskennallisia verovelkoja tai hyödynnettävän merkittävä määrä laskennallisia verosaamia.

Tuloutusperiaatteet

Liikevaihtona esitetään tuotteiden ja palveluiden myynnistä saadut tuotot käypään arvoon arvostettuina välillisillä veroilla ja alennuksilla oikaistuin.

Myydyt tavarat ja palvelut

Tuotot koneiden ja varaosien myynnistä kirjataan, kun niiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Tällöin konsernilla ei ole enää tuotteeseen liittyvää valvonta- tai määräysvaltaa. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tuotot huoltopalveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu.

Vuokratuotot

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokrakaudelle.

Osingot

Osinkotuotot on kirjattu silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat* -ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai se luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapauksessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Johdannaiset, jotka eivät täytä IAS 39:n suojauslaskennan

ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin ja velkoihin. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä raportointikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luokittele niitä myytävissä oleviksi. Niiden arvostusperuste on jakotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitää alle 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymisestä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin.

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat noteeraamattomista osakkeista ja ne arvostetaan hankinta-menoon.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli on viitteitä siitä, että osakesijoitusten käypä arvo alittaa hankintamenoa merkittävästi, kirjataan myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta tappio tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen olennainen viivästyminen ovat näyttöjä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne ovat korollisia. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymisestä.

Kaikkien rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisperiaatteet on esitetty liitetiedossa 31.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konserni käsittelee johdannaissopimukset IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin mukaisesti. Ponsse-konserni on luokitellut kaikki johdannaiset kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi, koska se ei sovelle IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset ovat termiinisopimuksia ja koronvaihtosopimuksia, jotka arvostetaan käypään arvoon. Johdannaisten käypä arvo on kirjattu muihin lyhytaikaisiin varoihin ja velkoihin. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Oma pääoma

Osakepääomana esitetään kantaosakkeiden nimellisarvo. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseen laskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä.

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osingonjako yhtiön osakkeenomistajille merkitään oman pääoman vähennykseksi ja velaksi konsernitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana yhtiökokous on hyväksynyt osingon.

Liikevoitto

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuina valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot on kirjattu rahoituseriin.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaan ja soveltamiseen liittyvä johdon harkinta

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toimintaympäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, on esitetty alla. Konsernin johto on katsonut näiden tilinpäätöksen osa-alueiden olevan keskeisimmät, sillä niitä koskevat laatimisperiaatteet ovat konsernin näkökulmasta monimutkaisimmat ja niiden soveltaminen edellyttää eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä esimerkiksi omaisuuserien arvostamisessa. Lisäksi näillä tilinpäätöksen osa-alueilla käytettyjen oletusten ja arvioiden mahdollisten muutosten vaikutukset on arvioitu olevan suurimmat.

Myyntisaamiset

Konserni kirjaa tilinpäätöshetkellä parhaan arvionsa mukaisen luottotappion saamisista, joista ei todennäköisesti tulla saamaan suoritusta. Arviot perustuvat järjestelmälliseen ja jatkuvaan saatavien läpikäyntiin osana luottoriskien valvontaa. Luottoriskien arviointi perustuu aikaisemmin toteutuneisiin luottotappioihin, saamisen määrään ja rakenteeseen sekä lähiajan taloudellisiin tapahtumiin ja olosuhteisiin.

Vaihto-omaisuus

Konserni kirjaa tilinpäätöshetkellä parhaan arvionsa mukaan vaihto-omaisuuden arvonalentumista erityisesti vaihtokoneiden osalta. Arvioinnissa otetaan huomioon vaihtokonevaraston ikärakenne ja todennäköinen myyntihinta.

Takuuvaraus

Takuuvaraus perustuu toteutuneisiin takuukustannuksiin. Tuotteille myönnettävä takuu-aika on 12 kuukautta tai 2 000 tuntia, jonka aikana tuotteissa havaitut viat korjataan yrityksen kustannuksella. Takuuvaraus perustuu aikaisemmilta vuosilta kertyneeseen tuotteiden vikaantumishistoriaan.

Tuotekehitysmenojen aktivointi

Konserni arvioi tilinpäätöshetkellä, onko uusi tuote teknisesti toteutettavissa, voidaanko se hyödyntää kaupallisesti ja saadaanko tuotteesta vastaista taloudellista hyötyä, jolloin uusien tai kehittyneempien tuotteiden suunnittelusta johtuvat kehittämismenot voidaan aktivoida taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi.

Tuloverot

Konsernitilinpäätöksen laadinta edellyttää, että konserni arvioi tuloveronsa erikseen kunkin tytäryhtiönsä osalta. Arvioinnissa otetaan huomioon veroasema sekä erilaisten vero- ja kirjanpitoikäntöistä johtuvien väliaikaisten erojen, kuten tulojaksotusten ja kustannusvarausten, vaikutus. Eroista kirjataan laskennallisia verosaamisia ja -velkoja. Laskennallisen verosaamisen hyödyntämismahdollisuuksia arvioidaan ja oikaistaan siltä osin kuin hyödyntämismahdollisuus on epätodennäköinen.

Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. Konsernin johto on selvittämässä näiden uudistettujen standardien vaikutusta konsernitilinpäätökseen:

- IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tietynä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää.

Myyntituottojen kirjaamisessa sovellettava viisivaiheinen ohjeistus:

- yksilöidään asiakassopimukset
- yksilöidään erilliset sopimusvelvoitteet
- määritetään sopimuksen mukainen transaktiohintaa
- kohdistetaan transaktiohintaa erillisille suoritevelvoitteille, ja
- kirjataan myyntituotto, kun kukin suoritevelvoite on täytetty.

Konserni on analysoinut standardin mahdollisia vaikutuksia yllä mainitun viisivaiheisen prosessin mukaisesti. Merkittävin osa konsernin liikevaihdosta koostuu kone-myynnistä, jossa määräysvalta siirtyy INCOTERMS 2010-toimitusehtojen mukaisesti. Huoltopalveluiden osalta

määräysvalta siirtyy pääsääntöisesti suoriteperusteisesti. Sopimuksiin voi sisältyä annettavia alennuksia. Alennus kohdistetaan nykyisen käytännön mukaisesti liikevaihdon oikaisueränä samalle kaudelle kuin varsinainen myyntituotto. Standardimuutoksella ei arvioida olevan vaikutusta kirjauskäytäntöön.

Tämän hetkisen arvion mukaisesti uudella tulouttamisstandardilla ei arvioida olevan kokonaisuutena olennaista vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan tai taseeseen. Muutoksella voi kuitenkin olla vaikutus tilinpäätökseen uusien liitetietovaatimusten myötä. Standardi otetaan käyttöön lisätietoja antamalla ei-takautuvasti.

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia. Suojauslaskennan osalta on edelleen kolme suojauslaskentatyyppiä. Aiempaa useampia riskipositiivista voidaan ottaa suojauslaskennan piiriin ja suojauslaskennan periaatteita on yhtenäistetty riskienhallinnan kanssa. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardin mahdollisia vaikutuksia. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 julkaistiin tammikuussa 2016. Sen seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset tullaan merkitsemään taseeseen, sillä operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasingsopimuksia ei enää erotella. Uuden standardin mukaan kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset. Vuokralle antajien soveltamaan kirjanpitokäsittelyyn ei tule merkittäviä muutoksia. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardin käyttöönoton vaikutuksia. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 12 *Tuloverot* muutos *Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IAS 12:een tehtiin tammikuussa 2016 muutoksia, joilla selvennettiin laskennallisten verojen kirjaamista, kun omaisuuserä arvostetaan käypään arvoon ja kyseinen käypä arvo on pienempi kuin omaisuuserän verotuksellinen arvo. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 7 *Rahavirtalaskelmat* muutos *Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke* (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Yritysten on vastedes esitettävä selostus rahoitustoiminnoista johtuvista velkojen muutoksista. Tämä kattaa rahavirroista syntyvät muutokset (esim. velkojen nostot ja takaisinmaksut) samoin kuin muutokset, joihin ei liity rahavirtaa, kuten hankinnat, luovutukset, kertyneet korot ja realisoitumattomat valuuttakurssierot. Konsernissa arvioidaan parhaillaan muutosten mahdollisia vaikutuksia. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 2 *Osakeperusteiset maksut* muutos (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Selvennyksiä osakeperusteisten liiketoimien luokitteluun ja arvostamiseen. Muutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

1. TOIMINTASEGMENTIT

Konsernilla on neljä raportoitavaa segmenttiä, jotka perustuvat maantieteelliseen aluejakoon. Toimintasegmentit on määritely perustuen raporteihin, joita konsernin johtoryhmä käyttää operatiivisessa päätöksenteossa.

Raportoitavien toimintasegmenttien liikevaihto syntyy pääasiallisesti metsäkoneiden ja huoltopalveluiden myynnistä.

Konsernin johtoryhmä arvioi toimintasegmenttien tulosta liiketuloksen (EBIT) perusteella.

Segmentin tuotot on kohdistettu asiakkaan sijainnin mukaan. Kulut ovat sellaisia eriä, jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmentille. Segmentille kohdistetut kulut perustuvat tuotannon normaaliin toiminta-asteeseen.

Konsernin raportoitavat segmentit ovat:

Pohjois-Eurooppa
Keski- ja Etelä-Eurooppa
Venäjä ja Aasia
Pohjois- ja Etelä-Amerikka

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

TOIMINTASEGMENTIT 2016

(1 000 EUR)	Pohjois- Eurooppa	Keski- ja Etelä- Eurooppa	Venäjä ja Aasia	Pohjois- ja Etelä- Amerikka	Yhteensä
Segmentin liikevaihto	360 031	106 390	77 256	131 500	675 178
Segmentin väliset tuotot	-156 774	-1 365	-1 002	-4 473	-163 615
Kohdistamaton tuotto					5 837
Liikevaihto ulkopuolisilta asiakkailta	203 256	105 025	76 255	127 027	517 400
Segmentin liiketulos	9 636	17 109	12 316	15 117	54 178
Kohdistamattomat erät					980
Liiketulos	9 636	17 109	12 316	15 117	55 158
Poistot	10 490	213	263	939	11 905

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TOIMINTASEGMENTIT 2015

(1 000 EUR)	Pohjois- Eurooppa	Keski- ja Etelä- Eurooppa	Venäjä ja Aasia	Pohjois- ja Etelä- Amerikka	Yhteensä
Segmentin liikevaihto	300 510	87 217	57 173	148 032	592 933
Segmentin väliset tuotot	-128 381	-1 269	-564	-2 493	-132 707
Kohdistamaton tuotto					1 702
Liikevaihto ulkopuolisilta asiakkailta	172 129	85 948	56 609	145 539	461 928
Segmentin liiketulos	5 878	14 032	11 119	24 552	55 581
Kohdistamattomat erät					406
Liiketulos	5 878	14 032	11 119	24 552	55 987
Poistot	8 937	212	282	458	9 890

TÄSMÄYTYSLASKELMAT

(1 000 EUR)	2016	2015
Liikevaihto		
Raportoitavien segmenttien liikevaihto	675 178	592 933
Kaikkien muiden segmenttien tuotot	5 837	1 702
Segmenttien välisten tuottojen eliminointi	-163 615	-132 707
Konsernin liikevaihto yhteensä	517 400	461 928
Liiketulos		
Raportoitavien segmenttien tulos	54 178	55 581
Kaikkien muiden segmenttien tulos	345	294
Segmenteille kohdistamattomat erät	635	113
Konsernin liiketulos yhteensä	55 158	55 987

2. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Konsernilla ei ole näitä eriä.

3. HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Konsernilla ei ole näitä eriä.

4. LIIKEVAIHTO

(1 000 EUR)	2016	2015
Konemyynti	422 315	377 531
Huoltopalvelut	95 086	84 396
Yhteensä	517 400	461 928

Pitkäaikaishankkeita ei ole ollut tilikauden aikana.

5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 EUR)	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	198	193
Julkiset avustukset	131	232
Muut	1 586	1 728
Yhteensä	1 915	2 152

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 EUR)	2016	2015
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	3 567	3 358
Käyttö- ja ylläpitokulut	7 425	7 102
Lähetysrahdit ja huolintakulut	8 465	7 770
Vuokratulot	3 405	2 943
Markkinointi- ja edustuskulut	6 153	4 836
Hallintokulut	6 591	6 396
Tutkimus- ja kehittämiskulut	820	955
Muut kuluerät	8 286	6 974
Yhteensä	44 711	40 335

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

6.1. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

(1 000 EUR)	2016	2015
PricewaterhouseCoopers Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	131	125
Todistukset ja lausunnot	1	2
Veroneuvonta	21	6
Muut palkkiot	20	39
	173	172
Muut yhteisöt		
Tilintarkastuspalkkiot	40	21
Todistukset ja lausunnot	0	0
Veroneuvonta	28	27
Muut palkkiot	97	74
	165	122
Yhteensä	338	295

7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

(1 000 EUR)	2016	2015
Aineettomat hyödykkeet		
Aktivoidut kehittämismenot	2 633	2 224
Patentit	56	51
Aineettomat oikeudet	252	238
Muut aineettomat hyödykkeet	416	388
Yhteensä	3 356	2 900
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset	2 735	2 416
Koneet ja kalusto	5 814	4 573
Yhteensä	8 549	6 989

8. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

(1 000 EUR)	2016	2015
Palkat	57 958	53 638
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	8 145	7 643
Osakepalkkiot	1 298	916
Muut henkilösivukulut	6 478	5 357
Yhteensä	73 879	67 554

Konsernin henkilöstö keskimäärin tilikaudella	2016	2015
Työntekijät	876	810
Toimihenkilöt	559	519
Yhteensä	1 435	1 329

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedoissa kohdassa 34. Lähipiiritapahtumat

9. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

(1 000 EUR)	2016	2015
Tuloslaskelmaan sisältyvät kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot	10 990	10 416

10. RAHOITUSTUOTOT

(1 000 EUR)	2016	2015
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	2	1
Korkotuotot lainoista ja saamisista	222	224
Valuuttakurssivoitot	17 634	26 886
Johdannaisten käyvän arvon muutos	4 012	5 937
Muut rahoitustuotot	621	53
Yhteensä	22 490	33 102

11. RAHOITUSKULUT

(1 000 EUR)	2016	2015
Korkokulut rahoituslainoista	702	804
Valuuttakurssitappiot	12 984	29 006
Johdannaisten käyvän arvon muutos	4 760	7 846
Muut rahoituskulut	971	998
Yhteensä	19 416	38 654

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

12. TULOVEROT	2016	2015
(1 000 EUR)		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	12 732	10 463
Edellisten tilikausien verot	-446	123
Laskennalliset verot	257	-1 480
Yhteensä	12 543	9 105
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (2016: 20,0 %, 2015: 20,0 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
(1 000 EUR)		
Tulos ennen veroja	58 255	50 385
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	11 651	10 077
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	1 190	263
Verovapaat tulot	0	-12
Vähennyskelvottomat kulut	1 440	1 125
Verohelpotukset, -tuet	-376	-16
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-121	-2 880
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	-1 030	1 731
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	101	27
Kirjatut laskennalliset verosaamiset	134	-1 334
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-446	123
Verot tuloslaskelmassa	12 543	9 105

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

(1 000 EUR)	2016	2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	45 712	41 280
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1000 kpl)	27 967	27 967
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur/osake)	1,63	1,48

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus.

14. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

(1 000 EUR)	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	2 077	53 075	58 702	2 736	116 590
Lisäykset	472	2 340	8 373	18 608	29 794
Vähennykset	0	0	-859	-7 274	-8 132
Kurssiero	39	512	524	82	1 157
Hankintameno 31.12.2016	2 588	55 927	66 740	14 152	139 408
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	0	-20 053	-37 243	0	-57 296
Poistot	0	-2 736	-5 814	0	-8 550
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	553	0	553
Kurssiero	0	-23	-328	0	-351
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	0	-22 811	-42 832	0	-65 644
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	2 077	33 022	21 459	2 736	59 294
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	2 588	33 116	23 908	14 152	73 765
Hankintameno 1.1.2015	1 889	44 350	47 693	4 322	98 254
Lisäykset	141	8 704	12 366	9 830	31 041
Vähennykset	0	-113	-1 210	-11 419	-12 741
Kurssiero	47	134	-147	3	37
Hankintameno 31.12.2015	2 077	53 075	58 702	2 736	116 590
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	0	-17 536	-33 436	0	-50 972
Poistot	0	-2 416	-4 573	0	-6 989
Vähennysten kertyneet poistot	0	5	665	0	669
Kurssiero	0	-106	101	0	-5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	0	-20 053	-37 243	0	-57 296
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	1 889	26 814	14 257	4 322	47 282
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2 077	33 022	21 459	2 736	59 294

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Rahoitusleasingopimukset

(1 000 EUR)

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingopimuksilla hankittuja hyödykkeitä seuraavasti:

31.12.2016	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno	762	984	1 746
Kertyneet poistot	-571	-208	-779
Kirjanpitoarvo	191	776	967

31.12.2015	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno	762	691	1 453
Kertyneet poistot	-533	-219	-752
Kirjanpitoarvo	229	472	701

15. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(1 000 EUR)

	Kehittämismenot	Patenttimenot	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	16 113	827	2 101	5 253	8 356	32 650
Lisäykset	1 065	24	232	868	5 583	7 773
Vähennykset	0	0	0	0	-2 498	-2 498
Hankintameno 31.12.2016	17 179	851	2 333	6 121	11 441	37 925
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-8 226	-651	-1 490	-4 274	0	-14 642
Poistot	-2 633	-56	-252	-415	0	-3 355
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-10 859	-707	-1 742	-4 689	0	-17 997
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	7 888	176	611	979	8 356	18 009
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	6 320	145	591	1 432	11 441	19 928

(1 000 EUR)

	Kehittämismenot	Patenttimenot	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	12 425	751	1 893	4 964	7 662	27 695
Lisäykset	3 689	76	208	289	4 828	9 090
Vähennykset	0	0	0	0	-4 134	-4 134
Hankintameno 31.12.2015	16 113	827	2 101	5 253	8 356	32 650
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-6 002	-600	-1 253	-3 887	0	-11 742
Poistot	-2 224	-51	-238	-388	0	-2 900
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-8 226	-651	-1 490	-4 274	0	-14 642
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	6 422	151	641	1 077	7 662	15 954
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	7 888	176	611	979	8 356	18 009

Aineettomat oikeudet sisältävät mm. tietokoneohjelmistojen lisenssimaksuja. Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät mm. konsernille räätälöityjen tietokoneohjelmistojen maksuja. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisältävät kehittämismenoja, patenttien hakemiskuluja sekä tietokoneohjelmistojen hankintamenoja.

Liikearvon kohdistaminen		
(1 000 EUR)	2016	2015
Liikearvo on kohdistettu seuraavalle rahavirtaa tuottavalle yksikölle:		
Pohjois-Eurooppa segmentti: Epec Oy	3 440	3 440
Pohjois-Eurooppa segmentti: Ruotsi Norrbottenin alueen liiketoiminta	387	403
Yhteensä	3 827	3 842

Arvonalentumistestaus

Arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvon perustuen. Rahavirtaennuste pohjautuu johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat kolmen vuoden ajanjakson. Käytetty, ennen veroja määritetty diskonttauskorko on 12,5 %. Diskonttauskorko ennen veroja on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 1 %:n kasvutekijää kyseisissä yksiköissä. Käytetty kasvutekijä ei ylitä kyseisten toimialojen pitkän aikajänteen toteutunutta kasvua.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat olivat seuraavat:

1. Budjetoitu käyttökate – Määritetty perustuen ennustettuun tulevan kolmen vuoden aikana toteutuvaan käyttökatteeseen. Muuttujan arvo perustuu toteutuneeseen kehitykseen.
2. Ennustettu jäännösarvo – Määritetty perustuen viimeiseen budjetoituun vuoteen 2019 ja tasaisella 1 %:n kasvutekijällä. Jäännösarvon ei odoteta muuttuvan olennaisesti, kun huomioon otetaan myös jatkuva tuotekehitys sekä kilpailun ennakoitu kiristyminen.
3. Diskonttauskorko – Määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) menetelmällä, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuususeriin ja toimialaan liittyvät erityiset riskit.

Arvonalentumistestauksen herkkyyshanalyysit

Johdon mielestä minkään käytetyn keskeisen muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos kohtuullisesti arvioituna ei johda tilanteeseen, jossa rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävät rahamäärät alittavat testattavan kirjanpitoarvon.

Arvonalentumista ei syntyisi, mikäli rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttökate kaikkina tulevina vuosina olisi samalla tasolla kuin liiketoiminnan budjetoitu käyttökate eikä suunniteltua käyttökatteen kasvua syntyisi.

16. Sijoituskiinteistöt

Konsernilla ei ole sijoituskiinteistöjä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

17. OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

(1 000 EUR)	2016	2015
Tilikauden alussa	817	946
Osuus kauden tuloksesta	-36	-129
Tilikauden lopussa	781	817

Tiedot konsernin osakkuusyrietyksestä sekä sen varat, velat, liikevaihto ja tulos:

(1 000 EUR)	2016	2015
Osakkuusyritys		
Sunit Oy, Kajaani, Suomi		
Varat	2 742	2 836
Velat	524	512
Liikevaihto	4 067	3 424
Tilikauden tulos	68	-352
Omistusosuus	34 %	34 %

Sunit Oy on telematiikkaan erikoistunut ajoneuvotietokoneita valmistava yritys.

18. MUUT RAHOITUSVARAT

(1 000 EUR)	Muut osakkeet ja osuudet
Myytavissä olevat sijoitukset	
Hankintameno 1.1.2016	105
Lisäykset	5
Vähennykset	-7
Hankintameno 31.12.2016	103
Hankintameno 1.1.2015	104
Lisäykset	1
Vähennykset	0
Hankintameno 31.12.2015	105

Muut rahoitusvarat sisältävät pääasiassa yhtiön toimintaa palvelevia noteeraamattomia yritysosakkeita. Arvostus on tehty hankintahintaan, koska käypää arvoa osakkeille ei ole luotettavasti saatavissa.

19. SAAMISET (PITKÄAIKAISET)

(1 000 EUR)	2016	2015
Myyntisaamiset	0	0
Lainasaamiset	135	0
Muut saamiset	2 085	2 128
Siirtosaamiset	120	6
Yhteensä	2 340	2 134

Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä eikä tilikauden muutoksiin sisälly arvonalennuksia.

20. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

(1 000 EUR)

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2016 aikana:

Laskennalliset verosaamiset:	31.12.2015	Kirjattu tulosvaikutteisesti	31.12.2016
Vaihto-omaisuus	1 235	679	1 913
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	100	-100	0
Vahvistetut tappiot	1 358	-810	549
Muut erät	93	-30	63
Yhteensä	2 786	-261	2 525

Laskennalliset verovelat:	31.12.2015	Kirjattu tulosvaikutteisesti	31.12.2016
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	905	-107	799
Muut erät	0	0	0
Yhteensä	905	-107	799

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana:

Laskennalliset verosaamiset:	31.12.2014	Kirjattu tulosvaikutteisesti	31.12.2015
Vaihto-omaisuus	1 007	228	1 235
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	120	-20	100
Vahvistetut tappiot	0	1 358	1 358
Muut erät	141	-48	93
Yhteensä	1 267	1 518	2 786

Laskennalliset verovelat:	31.12.2014	Kirjattu tulosvaikutteisesti	31.12.2015
Vaihto-omaisuus	114	-114	0
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	723	183	905
Muut erät	30	-30	0
Yhteensä	867	38	905

Laskennallisia veroja ei ole kirjattu oman pääoman kautta.

Konsernin ulkomaisiin tytäryhtiöihin liittyvistä vahvistetuista tappioista 23,1 miljoonaa euroa (29,0 miljoonaa euroa 2015) on kirjattu laskennallista verosaamista 0,5 miljoonaa euroa. Edellä mainituilla vahvistetuilla tappioilla ei ole vanhenemisaikaa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

21. VAIHTO-OMAISUUS

(1 000 EUR)	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	62 746	59 631
Keskeneräiset tuotteet	9 785	10 641
Valmiit tuotteet/tavarat	13 016	9 122
Muu vaihto-omaisuus	32 735	25 190
Yhteensä	118 283	104 584

Tilikaudella kirjattiin kuluksi 3,5 miljoonaa euroa, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa (2,8 miljoonaa euroa vuonna 2015).

22. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET (LYHYTAIKAISET)

(1 000 EUR)	2016	2015
Myyntisaamiset	35 933	40 199
Siirtosaamiset	1 562	1 660
Muut saamiset	4 244	7 317
	41 739	49 175
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset	108	312
Yhteensä	41 847	49 487

Konserni on kirjannut tilikauden aikana myyntisaamisista luottotappioita 350 tuhatta euroa (173 tuhatta euroa vuonna 2015) ja luottotappioiden peruutusta 107 tuhatta euroa (86 tuhatta euroa vuonna 2015). Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä ottamatta huomioon vakuuksien käypää arvoa siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Pääsääntöisesti myyntisaamisten vakuutena on myyty kone siihen saakka, kunnes kauppahinta on maksettu.

Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedoissa kohdassa 31.

Myyntisaamisten ikäjakauja ja luottotappioiksi kirjatut erät

(1 000 EUR)	2016	2015
Erääntymättömät	20 917	25 561
Erääntyneet		
Alle 30 päivää	10 210 ¹	10 824 ¹
30–90 päivää	2 451 ¹	2 647 ¹
91–180 päivää	655 ¹	523 ¹
181–360 päivää	1 425 ²	638 ²
Yli 360 päivää	3 561 ²	3 050 ²
Arvonalentumistappiot	-3 287	-3 044
Yhteensä	35 933³	40 199³

¹ Myyntisaamiset, jotka ovat erääntyneet, mutta joiden arvo ei ole alentunut tilikauden lopussa.

² Myyntisaamiset, jotka ovat erääntyneet ja joiden arvo on alentunut tilikauden lopussa. Arvonalentumisen määrä on esitetty rivillä Arvonalentumistappiot.

³ Pitkä- ja lyhytaikaiset myyntisaamiset

23. RAHAVARAT

(1 000 EUR)	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit	37 342	26 495
Yhteensä	37 342	26 495

24. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Osakkeiden lukumäärä (1 000)	Osakepääoma (1 000 EUR)	Muut rahastot (1 000 EUR)	Omat osakkeet (1 000 EUR)
31.12.2015 / 31.12.2016	27 967	7 000	2 452	-346

Osakkeiden enimmäismäärä on 48 miljoonaa kappaletta (48 miljoonaa kappaletta vuonna 2015). Osakkeiden nimellisarvo on 0,25 euroa per osake, ja konsernin enimmäisosakepääoma on 12 miljoonaa euroa (12 miljoonaa euroa vuonna 2015). Liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä on 28 miljoonaa kappaletta (28 miljoonaa kappaletta vuonna 2015). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Osakkeet ovat kaikki samanlaisia ja kukin osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa yhdellä äänellä ja antaa saman oikeuden osinkoon.

Ponsse Oyj:llä ei ole liikkeellä vaihtovelkakirjoja eikä optiolainoja. Yhtiöllä on avainhenkilöille osakepalkkiojärjestelmä. Ponsse Oyj:n hallituksella ei ole voimassa olevia valtuuksia osakepääoman korottamiseen eikä vaihtovelkakirja- tai optiolainojen liikkeeseenlaskuun.

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Omat osakkeet

Omat osakkeet -rahasto sisältää emoyhtiön omien osakkeiden hankintamenon 346 tuhatta euroa ja se esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Muuntoerot

Muuntoerot -rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Muut rahastot

Muut rahastot sisältää osakepalkkiojärjestelmään liittyvän omien osakkeiden luovutukseen liittyvän rahaston lisäyksen.

Osingot

Vuonna 2016 osinkoa jaettiin yhteensä 0,55 euroa osakkeelta, yhteensä 15,4 miljoonaa euroa (vuonna 2015 0,45 euroa osakkeelta, yhteensä 12,5 miljoonaa euroa). Raportointikauden päättymispäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettava osinkoa 0,60 euroa osakkeelta, yhteensä 16,8 miljoonaa euroa.

25. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Tilikauden aikana konsernilla on ollut voimassa vuonna 2015 perustettu kannustinjärjestelmä konsernin avainhenkilöille.

Järjestelmään osallistuminen edellytti, että avainhenkilö omisti hallituksen päättämän määrän yhtiön osakkeita tai hankki ne markkinoilta tai yhtiön suuntaamassa osakeannissa. Lisäksi palkkion saaminen oli sidottu avainhenkilön työ- tai toimisuhteen voimassaoloon palkkion maksuhetkellä.

Järjestelmän palkkio maksettiin keväällä 2015 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella katettiin palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy 31.3.2018. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, hänen on palautettava palkkiona annetut osakkeet tai osa niistä vastikkeetta yhtiölle.

Maksullisessa suunnatussa osakeannissa vuonna 2015 tarjottiin järjestelmän kohderyhmään kuuluvien avainhenkilöiden merkittäväksi yhteensä enintään 106 450 yhtiön hallussa olevaa osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli 12,12 euroa/osake ja osakkeet tuli maksaa merkittäessä. Osakeannin merkintäaika päättyi 18.3.2015. Yhtiön hallitus hyväksyi osakeannissa yhteensä 92 310 osakkeen merkinnät, jotka vastaavat yhteensä 1 119 tuhatta euroa.

Maksuttomassa suunnatussa osakeannissa 31.3.2015 annettiin osakkeita merkinneille osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluville konsernin avainhenkilöille palkkiona yhteensä 87 498 yhtiön hallussa olevaa osaketta. Suoriteperusteisesti tilikaudelle kirjattiin kuluksi 1 298 tuhatta euroa (vuonna 2015 916 tuhatta euroa).

26. ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla ei ole ollut etuusperusteisia eläkevelvoitteita.

27. VARAUKSET

(1 000 EUR)	Takuuvaraus
31.12.2015	6 120
Varauksen muutos	1 216
31.12.2016	7 336

Takuuvaraus

Tuotteille annetaan 12 kuukauden / 2 000 tunnin takuu. Takuun aikana tuotteissa havaitut viat korjataan yrityksen kustannuksella takuehtojen mukaisesti. Vuoden 2016 lopulla takuuvarauksia oli 7 336 tuhatta euroa (6 120 tuhatta euroa 2015). Takuuvaraus perustuu aikaisemmilta vuosilta kertyneeseen tuotteiden vikaantumishistoriaan. Takuuvaraukset odotetaan käytettävän seuraavan vuoden aikana.

28. RAHOITUSVELAT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	39 190	30 253
Eläkelainat	450	1 350
Muut velat	6 461	7 419
Rahoitusleasingvelat	552	325
Yhteensä	46 653	39 346
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	11 410	19 190
Eläkelainat	900	1 043
Muut velat	958	2 594
Rahoitusleasingvelat	194	230
Yhteensä	13 462	23 056
Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedoissa kohdassa 31.		
Konsernin pankkilainat ovat sekä vaihtuva- että kiinteäkorkoisia.		
Veloista kiinteäkorkoisia on 12 116 tuhatta euroa (13 632 tuhatta euroa vuonna 2015). Muut lainat ovat vaihtuvakorkoisia 48 000 tuhatta euroa (48 771 tuhatta euroa vuonna 2015).		
Konsernin vaihtuvakorkoisten velkojen määrät ja niiden sopimusten mukaiset uudelleenhinnoittelujaksot ovat seuraavat:		
(1 000 EUR)	2016	2015
alle 12 kk	48 000	48 771
1–5 vuotta	0	0
Yhteensä	48 000	48 771
Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat		
(1 000 EUR)	2016	2015
Rahoitusleasingvelat – vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
alle 12 kk	203	367
1–5 vuotta	573	292
yli 5 vuotta	0	17
Yhteensä	776	675
Rahoitusleasingvelat – vähimmäisvuokrien nykyarvo		
alle 12 kk	194	231
1–5 vuotta	551	290
yli 5 vuotta	0	16
Yhteensä	745	537
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	31	138
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	776	675

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

29. OSTOVELAT JA MUUT VELAT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Ostovelat (muut rahoitusvelat)	58 555	52 294
Saadut ennakot	3 950	4 215
Ennakkolaskutus	0	1 038
Muut velat	3 329	2 676
Siirtovelat		
Henkilöstökuluvelat	12 923	13 616
Korkojaksotus	36	55
Vaihto-omaisuuden siirtovelat	726	601
Muut siirtovelat	1 233	3 499
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset	760	411
Yhteensä	81 511	78 405
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat		
Siirtovelat	0	0
Yhteensä	0	0

30. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta- ja korkoriski. Konserni käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä, valuuttalainoja ja koronvaihtosopimuksia. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy emoyhtiön hallitus ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa konsernin johto yhdessä liiketoimintaryhmien kanssa. Konsernin johto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen läheisessä yhteistyössä operatiivisten yksiköiden kanssa.

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutoissa olevat investoinnit muunnetaan emoyrityksen toimintavaluuttaan. Konsernin kannalta merkittävimmät valuutat ovat Yhdysvaltojen dollari (USD), Ruotsin kruunu (SEK), Ison-Britannian punta (GBP), Brasilian real (BRL) ja Venäjän rupla (RUB).

Valuuttakurssiriskit syntyvät kaupallisista transaktioista, taseen monetaarisista eristä ja ulkomaisiin tytäryrityksiin tehdyistä nettoinvestoinneista. Konsernin tytäryhtiöiden oma pääoma on 28,6 miljoonaa euroa (18,8 miljoonaa euroa vuonna 2015), joka sisältää emoyhtiölle jaetun osingon 1,2 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Suojaustarkoitusta varten konserni käsittelee valuuttamääräiset saamiset sekä velat nettomääräisesti ja käyttää niiden suojaamiseen valuuttatermiinejä. Suojaustransaktiot toteutetaan noudattaen konsernin johdon hyväksymiä kirjallisia riskienhallintaperiaatteita. Näihin eriin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa (liitetiedot 10 ja 11).

Alla olevassa taulukossa on esitetty euron vahvistuminen tai heikkeneminen Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun, Ison-Britannian puntaan, Brasilian realiin ja Venäjän ruplaan verrattuna, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Kyseisten valuuttojen yhteenlaskettu nettopositio on 3,0 miljoonaa euroa (-6,6 miljoonaa euroa vuonna 2015). Muutosprosentit edustavat keskimääräistä volatiliiteettia edellisten 12 kuukauden aikana. Herkkyysanalyysi perustuu tilinpäätöspäivän ulkomaan rahan määrääisiin varoihin ja velkoihin. Herkkyysanalyysissä otetaan huomioon myös valuuttajohdannaisten vaikutukset, jotka netottavat valuuttakurssimuutosten vaikutuksia.

Muutokset olisivat aiheutuneet pääsääntöisesti valuuttamääräisten myyntisaamisten ja velkojen kurssimuutoksista.

(1 000 EUR)	2016				2015			
Eurokurssin muutos	Vahvistuminen		Heikentyminen		Vahvistuminen		Heikentyminen	
Vaikutus verojen jälkeiseen voittoon								
USD	4 %	-320	3 %	255	5 %	-88	2 %	29
SEK	3 %	-63	4 %	93	2 %	-26	2 %	29
GBP	7 %	-93	10 %	145	3 %	-13	3 %	12
BRL	11 %	1 168	15 %	-1 567	19 %	1 340	21 %	-1 511
RUB	13 %	-274	12 %	257	17 %	330	17 %	-323
Yhteensä		419		-817		1 543		-1 763

Korkoriski

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole kokonaisuudessaan merkittävä. Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille, jonka katsotaan liittyvän lähinnä pitkäaikaiseen lainasalkkuun. Konserni suojaa tuleviin rahavirtoihin liittyvää korkoriskiä koronvaihtosopimuksilla. Suojausaste on noin 64 % kaidista muuttuvakorkoisista lainoista.

(1 000 EUR)	2016		2015	
Herkkyysanalyysi, vaihtuvakorkoisten lainojen osalta:				
Muutosprosentti	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Vaikutus verojen jälkeiseen voittoon	-384	384	-390	390

Luottoriski

Konsernin toimintatapa määrittelee asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoitusperiaatteet. Konsernilla ei ole merkittäviä saamisten luottoriskikeskittymiä, koska sillä on laaja asiakaskunta, joka on jakautunut maantieteellisesti eri puolille. Konserni pyrkii varovaiseen ja vakuudelliseen luotonantoon. Pääsääntöisesti myyntisaamisten vakuutena on myyty kone siihen saakka, kunnes kauppahinta on maksettu. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Myyntisaamisten ikäjakautuma on esitetty liitetiedoissa 22.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Konsernin johto ei ole tunnistanut rahoitusvaroissa tai rahoituslähteissä merkittäviä maksuvalmiusriskikeskittymiä.

Rahoituksen saatavuus ja joustavuus varmistetaan luottolimiiteillä ja muilla rahoitusinstrumenteilla sekä toimimalla yhteistyössä useiden pankkien kanssa. Nostamattomien luottolimiittien määrä 31.12.2016 oli 51,0 miljoonaa euroa, joka on 85 % kokonaisluottolimiitistä (2015 50,0 miljoonaa euroa, 83 %). Luottolimiittisopimukset erääntyvät pääosin uusittaviksi kolmen vuoden välein. Lisäksi konsernilla on käytössä tililimiittisopimuksia 3 miljoonan euron arvosta.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Seuraava taulukko kuvaa rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

31.12.2016 (1 000 EUR)	tasearvo	rahavirta *	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat	50 601	52 223	11 976	40 247	0
Eläkelainat	1 350	1 379	922	457	0
Muut velat	7 419	8 402	1 181	4 514	2 708
Rahoitusleasingvelat	745	776	203	573	0
Ostovelat ja muut velat	80 752	80 752	80 752		
Johdannaisvelat	760	760	760		
Takaussopimukset **	0	4 747	4 747		

31.12.2015 (1 000 EUR)	tasearvo	rahavirta *	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat	49 443	50 475	19 635	29 831	1 009
Eläkelainat	2 393	2 460	1 081	1 379	0
Muut velat	10 013	11 246	2 894	4 657	3 695
Rahoitusleasingvelat	537	675	367	292	17
Ostovelat ja muut velat	77 994	77 994	77 994		
Johdannaisvelat	411	411	411		
Takaussopimukset **	0	5 028	5 028		

* sopimukseen perustuva rahavirta niistä sopimuksista, jotka selvitetään bruttomääräisinä

** taseen ulkopuolisiin sopimuksiin perustuva enimmäisrahavirta, jossa ei ole huomioitu maksun realisoitumisen todennäköisyyttä

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan mm. osingonjaon kautta. Konserni voi vaihdella ja mukauttaa osakkeenomistajille maksettujen osinkojen tai näille palautettavan pääoman määrää, tai uusien liikkeeseen laskettavien osakkeiden lukumäärää tai päättää omaisuuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi.

Konsernin korolliset nettorahoitusvelat olivat vuoden 2016 lopussa 22,6 miljoonaa euroa (35,9 miljoonaa euroa 31.12.2015) ja nettovelkaantumisaste oli 15,1 % (30,5 % 31.12.2015). Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettorahoitusvelka on jaettu oman pääoman määrällä. Nettovelkoihin sisältyvät korolliset velat vähennettyinä korollisilla saamisilla ja rahavaroilla.

(1 000 EUR)	2016	2015
Korolliset velat	60 116	62 403
Korolliset saamiset	-135	0
Rahavarat	-37 342	-26 495
Nettovelat	22 638	35 907
Oma pääoma yhteensä	149 796	117 912
Nettovelkaantumisaste (net gearing)	15,1 %	30,5 %

31. RAHOITUSINSTRUMENTIT RYHMITTÄIN JA KÄYVÄT ARVOT

(1 000 EUR)

31.12.2016

Varat taseessa	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat varat	Myytävissä olevat	Yhteensä
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	103	103
Johdannaisinstrumentit	0	108	0	108
Myyntisaamiset ja muut saamiset (lukuun ottamatta ennakkomaksuja)	35 933	0	0	35 933
Rahavarat	37 342	0	0	37 342
Yhteensä	73 275	108	103	73 486

Velat taseessa	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat velat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat velat	Yhteensä
Lainat (lukuun ottamatta rahoitusleasingvelkoja)	0	51 951	51 951
Rahoitusleasingvelat	0	745	745
Johdannaisinstrumentit	760	0	760
Ostovelat ja muut velat (lukuun ottamatta lakisääteisiä velvoitteita)	0	58 555	58 555
Yhteensä	760	111 251	112 011

31.12.2015

Varat taseessa	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat varat	Myytävissä olevat	Yhteensä
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	105	105
Johdannaisinstrumentit	0	312	0	312
Myyntisaamiset ja muut saamiset (lukuun ottamatta ennakkomaksuja)	40 199	0	0	40 199
Rahavarat	26 495	0	0	26 495
Yhteensä	66 694	312	105	67 111

Velat taseessa	Käypään arvoon tulosvaikut- teisesti kirjattavat velat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat velat	Yhteensä
Lainat (lukuun ottamatta rahoitusleasingvelkoja)	0	51 835	51 835
Rahoitusleasingvelat	0	537	537
Johdannaisinstrumentit	411	0	411
Ostovelat ja muut velat (lukuun ottamatta lakisääteisiä velvoitteita)	0	52 294	52 294
Yhteensä	411	104 667	105 078

Konsernin käypään arvoon arvostetut erät sisältävät ainoastaan johdannaisinstrumentit. Nämä instrumentit kuuluvat käyvän arvon hierarkiassa tasolle 2.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista. Lisäksi taulukossa esitetään yksityiskohtaisesti kunkin erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja.

(1 000 EUR)	Liite- tieto	Kirjanpitoarvo 2016	Käypä arvo 2016	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015
Rahoitusvarat					
Muut rahoitusvarat	18.	103	103	105	105
Myyntisaamiset ja muut saamiset (pitkäaikaiset)	19.	2 340	2 340	2 134	2 134
Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)	22.	41 739	41 739	49 175	49 175
Rahavarat	23.	37 342	37 342	26 495	26 495
Valuuttatermiinit	22.	108	108	312	312
Koronvaihtosopimukset	22.	0	0	0	0
Yhteensä		81 633	81 633	78 222	78 222
Rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	28.	50 601	48 549	49 443	46 643
Eläkelainat	28.	1 350	1 328	2 393	2 145
Rahoitusleasingvelat	28.	746	696	554	523
Ostovelat ja muut velat	29.	81 511	81 511	78 405	78 405
Valuuttatermiinit	29.	731	731	368	368
Koronvaihtosopimukset	29.	29	29	43	43
Yhteensä		134 967	132 844	131 205	128 128

Terminisopimusten nimellisarvot olivat 27,4 miljoonaa euroa vuonna 2016 ja 30,5 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

- Lyhytaikaisten rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvojen voidaan katsoa vastaavan käypiä arvoja.
- Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenuun, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Mikäli on viitteitä siitä, että osakesijoitusten käypä arvo alittaa hankintamenuun merkittävästi, kirjataan myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta tappio tulosvaikutteisesti. Tilinpäätöshetkellä saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.
- Valuuttatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvomenetelmällä, jonka tukena ovat tilinpäätöspäivän markkinakorot ja muu markkinainformaatio.
- Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla.

32. MUUT VUOKRASOPIMUKSET**Konserni vuokralle ottajana**

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

(1 000 EUR)	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	1 217	1 382
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 947	851
Yli viiden vuoden kuluttua	31	124

Konserni on vuokrannut joitakin käyttämiensä huoltopalvelutiloja. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin 5 vuotta ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

Vuoden 2016 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 1,4 miljoonaa euroa (2,2 miljoonaa euroa 2015).

Konserni vuokralle antajana

Konsernilla ei ole merkittäviä ei-purettavissa olevia vuokrasopimuksia.

33. VASTUUSITOUMUKSET

(1 000 EUR)	2016	2015
Takaukset muiden puolesta	549	462
Takaisinostovastuut	3 021	4 290
Muut vastuut	1 177	275
Yhteensä	4 747	5 028

34. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys sekä tytär- ja osakkuusyrietykset. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmien jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

Nimi ja kotipaikka	Konsernin ja emoyhtiön osuus osakkeista ja äänistä, %
Emoyhtiö Ponsse Oyj, Vieremä, Suomi	
Ponsse AB, Västerås, Ruotsi	100,00
Ponsse AS, Kongsvinger, Norja	100,00
Ponssé S.A.S., Gondreville, Ranska	100,00
Ponsse UK Ltd., Lockerbie, Iso-Britannia	100,00
Ponsse North America, Inc., Rhinelander, Yhdysvallat	100,00
Ponsse Latin America Indústria de Máquinas Florestais Ltda, Mogi das Cruzes, Brasilia	100,00
OOO Ponsse, Pietari, Venäjä	100,00
OOO Ocean Safety Center, Pietari, Venäjä (OOO Ponsseen omistama)	100,00
Epec Oy, Seinäjoki, Suomi	100,00
Ponsse Asia-Pacific Ltd., Hongkong	100,00
Ponsse China Ltd., Beihai, Kiina (Ponsse Asia-Pacific Ltd.:n omistama)	100,00
Ponsse Uruguay S.A., Paysandú, Uruguay	100,00

Luettelo osakkuusyrietyksistä on esitetty liitetiedoissa kohdassa 17. Konsernilla ei ole yhteisyrityksiä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Johdon työsuhde-etuudet		
(1 000 EUR)	2016	2015
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	3 790	3 539
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	198	0
Eläkesitoumukset, lakisääteinen eläketurva	557	502
Yhteensä	4 544	4 041

Palkat ja palkkiot		
(1 000 EUR)	2016	2015
Toimitusjohtaja		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	541	459
Eläkesitoumukset, lakisääteinen eläketurva	151	82
Yhteensä	692	541

Hallituksen jäsenille hallitustehtävistä suoritettut korvaukset:		
Hortling Heikki	10	40
Kaario Mammu	40	34
Kylävainio Ilkka	9	34
Kylävainio Matti	26	0
Saksman Ossi	35	34
Vidgrén Janne	35	34
Vidgrén Juha	46	45
Vidgrén Jukka	35	34
Yhteensä	236	257

Toimitusjohtaja on tulospalkkiojärjestelmän piirissä. Tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymään tulostavoitteeseen. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on yhtiön puolelta 6 kk ja irtisanoutumisaika 6 kk. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa. Johdolle ei ole myönnetty lainoja.

35. RAPORTOINTIKAUDEN PÄÄTTYMISPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiö perusti 13.1.2017 tytäryhtiön Ponsse Machines Ireland Ltd:n Irlantiin.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	IFRS 2016	IFRS 2015	IFRS 2014
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, (1 000 EUR)	517 400	461 928	390 831
Muutos %	12,0	18,2	24,9
Tutkimus- ja kehitysmenot, (1 000 EUR)	12 382	12 091	10 130
joista taseeseen aktivoidut, (1 000 EUR)	4 025	3 898	3 120
% liikevaihdosta	2,4	2,6	2,6
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, (1 000 EUR)	28 280	24 360	19 154
% liikevaihdosta	5,5	5,3	4,9
Henkilöstö keskimäärin	1 435	1 329	1 200
Liikevaihto/henkilö, (1 000 EUR)	361	348	326
Tilauskanta, milj. EUR	123,9	158,1	158,4
Kannattavuus			
Liiketulos, (1 000 EUR)	55 158	55 987	41 704
% liikevaihdosta	10,7	12,1	10,7
Tulos ennen veroja, (1 000 EUR)	58 255	50 385	37 959
% liikevaihdosta	11,3	10,9	9,7
Tilikauden tulos, (1 000 EUR)	45 712	41 280	29 795
% liikevaihdosta	8,8	8,9	7,6
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	34,2	40,5	38,8
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE)	30,7	32,8	30,1
Rahoitus ja taloudellinen asema			
Maksuvalmius (current ratio)	1,9	1,7	1,6
Omavaraisuusaste %	50,3	44,8	42,0
Nettovelkaantumisaste %	15,1	30,5	45,3
Korollinen vieras pääoma, (1 000 EUR)	60 116	62 403	51 709
Koroton vieras pääoma, (1 000 EUR)	91 689	87 343	68 071

Osakekohtaiset tunnusluvut ¹

	IFRS 2016	IFRS 2015	IFRS 2014
Tulos/osake (EPS), EUR	1,63	1,48	1,07
Oma pääoma/osake, EUR	5,35	4,21	3,07
Nimellisosinko/osake, EUR	0,60 ¹	0,55	0,45
Osakeantioikaistu osinko/osake, EUR	0,60 ¹	0,55	0,45
Osinko/tulos, %	36,7 ¹	37,3	42,0
Efektiivinen osinkotuotto, %	2,5 ¹	3,0	3,7
Hinta/voitto (P/E)	14,7	12,4	11,2
Osakkeen kurssikehitys			
Tilikauden alin	15,57	11,66	9,02
Tilikauden ylin	28,40	19,77	13,35
Tilikauden päätöskurssi	23,98	18,36	12,02
Tilikauden keskimurssi	22,25	15,28	11,49
Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR	671,4	514,1	336,6
Osingonjako, milj. EUR	16,8 ¹	15,4	12,5
Osakkeiden vaihdon kehitys, kpl	2 764 765	4 190 494	4 144 642
Osakkeiden vaihdon kehitys, %	9,9	15,0	14,8
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	28 000 000	28 000 000	28 000 000
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	28 000 000	28 000 000	28 000 000

¹ Yhtiön hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 jaetaan osinkoa 0,60 euroa osakkeelta.

Tunnuslukujen laskentakaavat

$$\text{Oman pääoman tuotto-\% (ROE)} = \frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-\% (ROCE)} = \frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$$

$$\text{Nettovelkaantumisaste, \%} = \frac{\text{Korolliset rahoitusvelat} - \text{rahavarat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana} = \text{Kuukausien viimeisen päivän henkilökunnan lukumäärien keskiarvo. Laskelmaa on oikaistu osa-aikaisesti palveluksessa olleiden henkilöiden osalta.}$$

$$\text{Tulos/osake (EPS)} = \frac{\text{Tilikauden tulos} - \text{määräysvallattomien osuus}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$$

$$\text{Oma pääoma/osake} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä}}$$

$$\text{Osakeantioikaistu osinko/osake} = \frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukertoimet}}$$

$$\text{Osinko/tulos, \%} = \frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$$

$$\text{Efektiivinen osinkotuotto, \%} = \frac{\text{Osakeantioikaistu osinko/osake}}{\text{Osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$$

$$\text{Hinta/voitto (P/E)} = \frac{\text{Osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Tulos/osake}}$$

$$\text{Osakekannan markkina-arvo} = \text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä} \times \text{Osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}$$

$$\text{Osakkeiden vaihdon kehitys, \%} = \frac{\text{Tilikauden aikana vaihdetut osakkeet}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana}} \times 100$$

Emoyhtiön tuloslaskelma

(1 000 EUR)	Liite ¹	2016	2015
Liikevaihto	2	411 309	366 453
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-973	-894
Liiketoiminnan muut tuotot	3	3 856	3 527
Materiaalit ja palvelut	4	-284 320	-252 019
Henkilöstökulut	5, 6, 7	-46 755	-43 670
Poistot ja arvonalentumiset	8	-9 579	-7 426
Liiketoiminnan muut kulut		-26 430	-38 994
Liiketulos		47 107	26 977
Rahoitustuotot ja -kulut	10	1 183	2 108
Tulos ennen satunnaisia eriä		48 290	29 085
Satunnaiset erät		0	0
Tulos satunnaisten erien jälkeen		48 290	29 085
Tilinpäätössiirrot	11	823	-1 197
Välittömät verot	12	-8 933	-8 329
Tilikauden tulos		40 180	19 559

¹ Liite viittaa tuloslaskelman ja taseen liitetietoihin sivuilla 91–99.

Emoyhtiön tase

(1 000 EUR)	Liite ¹	2016	2015
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	13	18 380	16 714
Aineelliset hyödykkeet	13	56 976	48 930
Sijoitukset	14	11 491	11 498
Pysyvät vastaavat yhteensä		86 847	77 142
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	15	58 796	60 632
Pitkäaikaiset saamiset	16	13 501	11 365
Lyhytaikaiset saamiset	16	82 377	80 127
Rahat ja pankkisaamiset		28 294	22 071
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		182 968	174 194
VASTAAVAA YHTEENSÄ		269 815	251 336
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	17, 18		
Osakepääoma		7 000	7 000
Arvonkorotusraho		841	841
Muut rahastot		2 423	2 423
Edellisten tilikausien tulos		87 993	83 816
Tilikauden tulos		40 180	19 559
Oma pääoma yhteensä		138 436	113 638
Tilinpäätössiirtojen kertymä	19	1 854	2 677
Pakolliset varaukset	20	7 336	6 120
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	21	45 911	38 769
Lyhytaikainen vieras pääoma	22	76 277	90 132
Vieras pääoma yhteensä		122 189	128 901
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		269 815	251 336

¹ Liite viittaa tuloslaskelman ja taseen liitetietoihin sivuilla 91–99.

Emoyhtiön rahoituslaskelma

(1 000 EUR)	2016	2015
Liiketoiminnan rahavirta:		
Liiketulos	47 107	26 977
Poistot ja arvonalentumiset	9 579	7 426
Varauksen muutos	1 216	1 373
Muut oikaisut	776	637
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	58 678	36 413
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-2 123	308
Vaihto-omaisuuden lisäys (-)/vähennys (+)	1 835	-3 854
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	-2 283	10 362
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	56 108	43 228
Saadut korot	1 000	2 019
Maksetut korot	-750	-758
Saadut osingot	1 260	589
Muut rahoituserät	-472	821
Maksetut verot	-8 935	-7 318
Liiketoiminnan rahavirta (A)	48 210	38 580
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-19 284	-25 171
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	98	69
Investointien rahavirta (B)	-19 185	-25 102
Rahoituksen rahavirta:		
Omien osakkeiden myynti	0	1 119
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 000	3 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-3 408	9 168
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-3 011	155
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-15 382	-12 585
Rahoituksen rahavirta (C)	-22 801	857
Rahavarojen lisäys (+)/vähennys (-) (A+B+C)	6 224	14 334
Rahavarat 1.1.	22 071	7 736
Rahavarat 31.12.	28 294	22 071

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Ponsse Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain (FAS) mukaisesti. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintameneihin, ellei laatimisperiaatteissa ole toisin mainittu. Tilinpäätös on esitetty kululajikohtaista tuloslaskelma- ja tasekaavaa noudattaen.

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen välittömään hankintameneeseen vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottoaikaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	20 vuotta
Koneet ja kalusto	5–10 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameneeseen tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään raaka-aineiden ja tarvikkeiden osalta painotetulla keskihintamenetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesti osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Vaihtokonevarasto arvostetaan hankintameneeseen tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioitua tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Takuuvaraus

Luovutettuja tuotteita koskevat todennäköiset takuukustannukset on kirjattu pakollisiin varauksiin.

Myynnin tuloutus

Tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Liikevaihtoa laskettaessa myyntitulosta on vähennetty mm. välilliset verot ja annetut alennukset. Myynnin kurssierot kirjataan rahoituseriin.

Leasingvuokrat

Leasingrahoituksella hankittujen hyödykkeiden vuokrat on kirjattu tuloslaskelmaan kuluina.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Kehitysmenot, jotka täyttävät KPL 5 luvun 8 pykälän aktiivointiedellytykset on kirjattu taseeseen aineettomiin hyödykkeisiin ja kirjataan kuluksi poistoina. Tutkimusmenot kirjataan suoraan vuosikuluksi.

Eläkkeet

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä eikä kattamattomia eläkevastuita ole. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Johdannaiset

Emoyhtiön johdannaiset sisältävät valuuttatermiinejä ja koronvaihtosopimuksia, jotka arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Tuloverot

Tuloverot on kirjattu Suomen verolainsäädännön mukaisesti.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin ja tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Tase-erien arvostamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden 1.1.–31.12.2016 tiedot ovat vertailukelpoisia edellisen tilikauden tietojen kanssa.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

2. LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN		
(1 000 EUR)	2016	2015
Pohjois-Eurooppa	173 116	146 400
Etelä- ja Keski-Eurooppa	82 341	65 902
Venäjä ja Aasia	62 618	46 905
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	87 409	105 582
Muut maat	5 825	1 664
Yhteensä	411 309	366 453
3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Pysyvien vastaavien aineellisen omaisuuden myyntivoitot	98	69
Julkiset avustukset	103	209
Muut	3 654	3 249
Yhteensä	3 856	3 527
4. MATERIAALIT JA PALVELUT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	272 033	248 155
Varastojen lisäys (-)/vähennys (+)	824	-4 748
Ulkopuoliset palvelut	11 462	8 612
Yhteensä	284 320	252 019
5. HENKILÖSTÖ TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN		
henkilöä	2016	2015
Työntekijät	448	420
Toimihenkilöt	325	303
Yhteensä	773	723
6. HENKILÖSTÖKULUT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Palkat ja palkkiot	37 787	35 656
Eläkekulut	6 636	6 262
Muut henkilösivukulut	2 331	1 753
Yhteensä	46 755	43 670
7. JOHDON PALKAT JA PALKKIOT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Toimitusjohtaja	541	459
Hallituksen jäsenet	406	414
Yhteensä	947	873
8. POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
(1 000 EUR)	2016	2015
Suunnitelman mukaiset poistot	9 579	7 426
Yhteensä	9 579	7 426

9. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	63	61
Todistukset ja lausunnot	1	2
Veroneuvonta	10	4
Muut palkkiot	5	20
Yhteensä	78	87
10. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	1 200	510
Omistusyhteisyrityksiltä	60	79
Muilta	0	0
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	1 260	589
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	968	1 983
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	4 012	5 937
Muilta	10 147	14 571
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	15 126	22 491
Rahoitustuotot yhteensä	16 386	23 080
Arvonalentumiset		
	0	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	0	0
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	4 760	7 846
Muille	10 443	13 126
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	15 203	20 972
Rahoituskulut yhteensä	15 203	20 972
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 183	2 108
Erään rahoitustuotot ja -kulut sisältyy kurssivoittoa/tappioita (netto)		
	518	2 780
11. TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	823	-1 197
12. TULOVEROT		
(1 000 EUR)	2016	2015
Tuloverot satunnaisista eristä	0	0
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	8 933	8 329
Laskennallisen verosaamisen muutos	0	0
Yhteensä	8 933	8 329

13. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 EUR)	Kehittämismenot	Patenttimenot	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttaiset menot	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Aineettomat hyödykkeet 2016							
Hankintameno 1.1.2016	13 622	799	905	1 401	6 553	7 551	30 832
Lisäykset	692	25	0	180	763	4 575	6 235
Vähennykset	0	0	0	0	0	-1 523	-1 523
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2016	14 314	825	905	1 581	7 316	10 602	35 544
Kertyneet poistot 1.1.2016	-6 687	-639	-844	-1 003	-4 944	0	-14 118
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	-2 272	-54	-60	-180	-480	0	-3 046
Kertyneet poistot 31.12.2016	-8 959	-692	-905	-1 184	-5 424	0	-17 164
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	5 356	132	0	397	1 892	10 602	18 380
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	6 935	160	60	398	1 609	7 551	16 714

(1 000 EUR)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Aineelliset hyödykkeet 2016						
Hankintameno 1.1.2016	1 042	45 499	43 495	29	2 129	92 194
Lisäykset	23	359	4 988	40	14 352	19 762
Vähennykset	0	0	0	0	-5 183	-5 183
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2016	1 065	45 858	48 483	69	11 298	106 773
Kertyneet poistot 1.1.2016	0	-16 921	-27 185	0	0	-44 105
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-2 485	-4 048	0	0	-6 533
Kertyneet poistot 31.12.2016	0	-19 406	-31 233	0	0	-50 638
Arvonkorotukset	0	841	0	0	0	841
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1 065	27 293	17 250	69	11 298	56 976
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1 042	29 419	16 310	29	2 129	48 930
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo						
31.12.2016			15 784			
31.12.2015			14 934			

Emoyhtiön Vieremällä sijaitseviin toimitilakiinteistöihin on tehty 31.8.1994 arvonkorotus määrältään 841 tuhatta euroa. Arvonkorotuksesta ei ole tehty poistoja. Arvonkorotus on tehty silloin voimassa olleen lainsäädännön perusteella, koska toimitilojen todennäköinen luovutushinta on pysyvästi hankintamenoa olennaisesti suurempi.

14. SIIJOITUKSET

(1 000 EUR)	Osakkeet Konserni- yhtykset	Osakkeet Omistus- yhteyksiyhtyk- set	Osakkeet Muut	Saamiset Konsernin yhtykset	Saamiset Muut	Yhteensä
Sijoitukset 2016						
Hankintameno 11.12.2016	17 277	335	96	0	0	17 708
Lisäykset	0	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2016	17 277	335	96	0	0	17 708
Kertyneet arvonalennukset 11.12.2016	-6 210	0	0	0	0	-6 210
Vähennykset	0	0	-7	0	0	-7
Arvonalennukset	0	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	11 067	335	90	0	0	11 491

Konserniyhtykset

Nimi ja kotipaikka	Yhtiön omistusosuus-%
Ponsse AB, Västerås, Ruotsi	100,00
Ponsse AS, Kongsvinger, Norja	100,00
Ponssé S.A.S., Gondreville, Ranska	100,00
Ponsse UK Ltd., Lockerbie, Iso-Britannia	100,00
Ponsse North America, Inc., Rhineland, Yhdysvallat	100,00
Ponsse Latin America Indústria de Máquinas Florestais Ltda, Mogi das Cruzes, Brasilia	100,00
000 Ponsse, Pietari, Venäjä	100,00
000 Ocean Safety Center, Pietari, Venäjä (000 Ponssen omistama)	100,00
Epec Oy, Seinäjoki, Suomi	100,00
Ponsse Asia-Pacific Ltd., Hongkong	100,00
Ponsse China Ltd., Beihai, Kiina (Ponsse Asia-Pacific Ltd.:n omistama)	100,00
Ponsse Uruguay S.A., Paysandú, Uruguay	100,00

Kaikki konserniyhtiöt on yhdistelty emoyhtiön konsernitilinpäätökseen.

Osakkuusyhtykset

Nimi ja kotipaikka	Yhtiön omistusosuus-%
Sunit Oy, Kajaani, Suomi	34,00

Osakkuusyhtiö on yhdistelty emoyhtiön konsernitilinpäätökseen.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

15. VAIHTO-OMAISSUUS		
(1 000 EUR)	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	39 196	40 282
Keskeneräiset tuotteet	9 155	10 067
Valmiit tuotteet/tavarat	2 352	2 481
Muu vaihto-omaisuus	8 094	7 763
Ennakkomaksut	0	39
Yhteensä	58 796	60 632
16. SAAMISET		
(1 000 EUR)	2016	2015
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	13 282	10 271
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	219	1 093
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	13 501	11 365
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	11 160	22 478
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	68 408	52 222
Muut saamiset	2 372	4 641
Siirtosaamiset		
Avustussaamiset	76	56
Tuloverosaaminen	0	0
Johdannaissopimukset	108	312
Muut siirtosaamiset	253	418
Siirtosaamiset yhteensä	437	787
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	82 377	80 127
Saamiset yhteensä	95 878	91 492

17. OMA PÄÄOMA		
(1 000 EUR)	2016	2015
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	7 000	7 000
Rahastoanti	0	0
Osakepääoma 31.12.	7 000	7 000
Ylikurssirahasto 1.1.	0	0
Rahastoanti	0	0
Ylikurssirahasto 31.12.	0	0
Arvonkorotusrahasto 1.1.	841	841
Pysyvien vastaavien arvonkorotus, muutos	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	841	841
Sidottu oma pääoma yhteensä	7 841	7 841
Vapaa oma pääoma		
Muut rahastot 1.1.	2 423	0
Osakepalkkiojärjestelmä, muutos	0	2 423
Muut rahastot 31.12.	2 423	2 423
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	103 374	96 401
Omien osakkeiden hankinta	0	0
Osingonjako	-15 382	-12 585
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	87 993	83 816
Tilikauden tulos	40 180	19 559
Vapaa pääoma yhteensä	130 595	105 797
Oma pääoma yhteensä	138 436	113 638
18. JAKOKELPOINEN VAPAA OMA PÄÄOMA		
(1 000 EUR)	2016	2015
Voitto edellisiltä tilikausilta	87 993	83 816
Tilikauden tulos	40 180	19 559
Aktivoidut kehittämismenot	-14 285	0
Yhteensä	113 888	103 374

1.1.2016 alkaen taseeseen aktivoidut kehittämismenot vähennetään jakokelpoisista varoista.

Emoyhtiön Vieremällä sijaitseviin toimitilakiinteistöihin 31.8.1994 tehty arvonkorotus määrältään 841 tuhatta euroa on siirretty takautuvasti edellisten tilikausien voitoista arvonkorotusrahastoon.

Ponsse Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2016 oli 7 000 000 euroa ja se jakaantui 28 000 000 kappaleeseen 0,25 euron nimellisarvoisia osakkeita. Osakkeet ovat kaikki samanlaisia ja kukin osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa yhdellä äänellä ja antaa saman oikeuden osinkoon.

Ponsse Oyj:llä ei ole liikkeellä vaihtovelkakirjoja eikä optiolainoja. Emoyhtiöllä on hallussa omia osakkeita 33 092 kpl. Ponsse Oyj:n hallituksella ei ole voimassa olevia valtuuksia osakepääoman korottamiseen eikä vaihtovelkakirja- tai optiolainojen liikkeeseenlaskuun.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

19. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
(1 000 EUR)	2016	2015
Poistoero	1 854	2 677
20. PAKOLLISET VARAUKSET		
(1 000 EUR)	2016	2015
Takuuvaraus	7 336	6 120
Muut pakolliset varaukset	0	0
Yhteensä	7 336	6 120
21. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
(1 000 EUR)	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta	39 000	30 000
Eläkelainat	450	1 350
Muut lainat	6 461	7 419
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	45 911	38 769
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta	0	1 000
Eläkelainat	0	0
Muut lainat	0	3 587
Yhteensä	0	4 587
22. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
(1 000 EUR)	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta	9 000	18 771
Eläkelainat	900	1 043
Muut velat	958	2 594
Saadut ennakot	21	2 617
Ostovelat	52 273	48 185
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Saadut ennakot	0	0
Konserniostovelat	1 250	1 642
Muut konsernivetat	0	0
Siirtovelat	0	0
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille yhteensä	1 250	1 642
Ennakkolaskutus		
Ennakkolaskutus	0	62
Muut velat	1 274	1 340
Siirtovelat		
Henkilöstökuluvelat	7 285	8 573
Korkojaksotus	35	55
Tuloverovelka	1 421	1 423
Vaihto-omaisuuden siirtovelat	0	0
Muut siirtovelat	1 859	3 827
Siirtovelat yhteensä	10 601	13 878
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	76 277	90 132

23. ANNETUT VAKUUKSET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT		
(1 000 EUR)	2016	2015
24.1 Omasta puolesta annetut vakuudet		
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä		
Rahalaitoslainat	0	0
Annetut kiinteistökiinnitykset	0	0
Annetut yrityskiinnitykset	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0	0
23.2 Leasingvastuut		
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	248	254
Myöhemmin maksettavat	161	249
Leasingsopimuksista maksettavat määrät yhteensä	409	503
23.3 Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut takaukset	301	288
23.4 Muut vastuusitoumukset		
Takaukset muiden puolesta	200	0
Takaisinostovastuut	1 010	909
Muut vastuut	1 177	276
Muut vastuusitoumukset yhteensä	2 387	1 185

Emoyhtiö on antanut kirjallisen vakuuden kuuden tytäryhtiönsä ulkopuolisten velkojen suojaksi.

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonalisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 1 149 848 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2024.

Osakepääoma ja osakkeet

Ponsse Oyj:n osakepääoma on 7 000 000 euroa, joka jakautuu 28 000 000 osakkeeseen. Osakkeen nimellisarvo on 0,25 euroa. Osakkeet ovat kaikki samanlaisia, ja kukin osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa yhdellä äänellä ja antaa saman oikeuden osinkoon.

Ponsse Oyj:llä ei ole liikkeellä vaihtovelkakirjoja eikä optiolainoja.

Omat osakkeet

Emoyhtiöllä on hallussa omia osakkeita 33 092 kpl.

Yhtiökokous valtuutti yhtiön hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta niin, että osakkeita voidaan hankkia yhdessä tai useammassa erässä enintään 250 000 kappaletta. Sanottu enimmäismäärä vastaa noin 0,89 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä. Osakkeet hankitaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ("Pörssi") järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä, jolloin osakkeet hankitaan ja maksetaan Pörssin ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Valtuutusta tarvitaan yhtiön kasvustrategian tukemiseksi käytettäväksi yhtiön mahdollisesti tekemissä yritysjärjestelyissä tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai käyttää yhtiön

omistajien omistusarvon kasvattamiseksi mitätöimällä osakkeita hankinnan jälkeen tai käytettäväksi henkilöstön kannustusjärjestelmissä. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista omien osakkeiden hankinnan ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 saakka.

Yhtiökokous valtuutti yhtiön hallituksen päättämään yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta joko maksua vastaan tai maksutta siten, että valtuutuksen perusteella annettavien osakkeiden määrä on enintään 250 000 osaketta. Sanottu enimmäismäärä vastaa noin 0,89 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista osakkeiden ehdoista. Valtuutus sisältää siten myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin. Valtuutusta esitetään käytettäväksi yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yhtiön mahdollisesti tekemissä yritys Hankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille, myydä julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmissä. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 saakka.

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUKSET 1994–2016

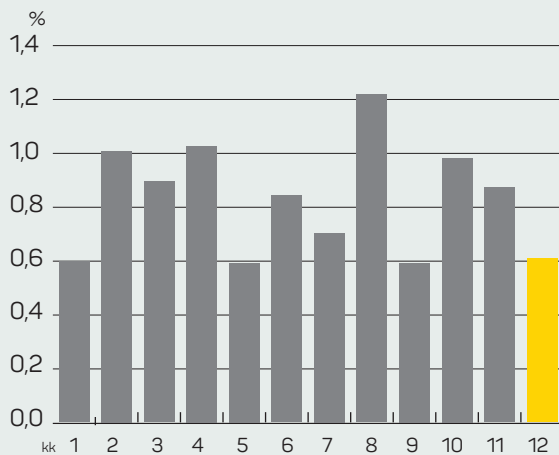
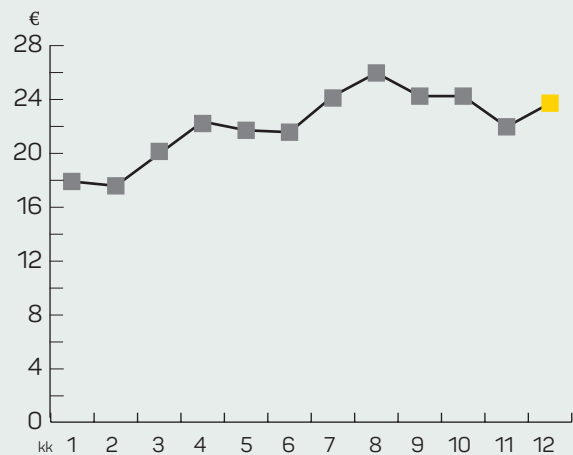
Merkintäaika	Korotustapa	Nimellisarvo EUR	Uusien osakkeiden lukumäärä	Osakepääoman korotus EUR	Uusi osake- pääoma EUR
31.8.1994	Rahastoanti	0,84	1 300 000	1 093 221,52	2 489 181,31
9.–22.3.1995	Rahastoanti	0,84	148 000	124 459,07	2 613 640,38
9.–22.3.1995	Yleisölle suunnattu uusmerkintä	0,84	392 000	329 648,34	2 943 288,71
16.3.2000	Split 1: 2	0,42	-	0,00	2 943 288,71
16.3.2000	Rahastoanti	0,50	-	556 711,29	3 500 000,00
29.11.2004	Rahastoanti	0,50	7 000 000	3 500 000,00	7 000 000,00
29.3.2006	Split 1: 2	0,25	-	0,00	7 000 000,00

Valtuudet osakepääoman korottamiseen

Yhtiön hallituksella ei ole tilikauden päättyessä voimassa olevia valtuuksia osakepääoman korottamiseen eikä vaihtovelkakirja- tai optiolainojen liikkeeseenlaskuun.

OSAKEVAIHTO 1.1.-31.12.2016

kk	Vaihdon arvo, EUR	Vaihto, kpl	Alin, EUR	Ylin, EUR	Painotettu keskikurssi, EUR	Päätös-kurssi, EUR	Osakekannan markkina-arvo, EUR	Osakkeita, kpl	Suhteellinen vaihto, %
1	2 931 361	163 806	16,91	19,00	17,90	18,16	508 480 000	28 000 000	0,59
2	4 936 464	282 367	15,57	19,00	17,55	19,00	532 000 000	28 000 000	1,01
3	4 983 190	249 030	18,77	22,50	20,01	22,01	616 280 000	28 000 000	0,89
4	6 509 294	288 188	21,50	23,53	22,59	22,34	625 520 000	28 000 000	1,03
5	3 528 174	162 867	20,50	22,69	21,68	20,90	585 200 000	28 000 000	0,58
6	5 100 367	237 631	19,80	22,95	21,45	22,90	641 200 000	28 000 000	0,85
7	4 670 590	191 908	22,14	26,78	24,34	26,50	742 000 000	28 000 000	0,69
8	8 739 232	337 685	24,10	28,40	25,86	25,02	700 560 000	28 000 000	1,21
9	3 998 829	163 678	23,66	25,30	24,43	25,00	700 000 000	28 000 000	0,58
10	6 598 438	270 469	22,62	25,90	24,40	22,76	637 280 000	28 000 000	0,97
11	5 455 840	246 987	20,60	22,98	22,09	22,29	624 120 000	28 000 000	0,88
12	4 000 116	170 149	22,00	24,20	23,51	23,98	671 440 000	28 000 000	0,61
2016	61 451 897	2 764 765	15,57	28,40	22,25	23,98	671 440 000	28 000 000	9,87

**OSAKKEEN SUHTEELLINEN VAIHTO
KUUKAUSITTAIN 2016**

**OSAKKEEN PAINOTETTU KESKIHINTA
KUUKAUSITTAIN 2016**

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

OSAKKEENOMISTAJIEN JAKAANTUMINEN OMISTAJARYHMITÄIN 31.12.2016

	Osake- määrä, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %	Hallinta- rekisteröity, kpl	Hallinta- rekisteröity, %	Äänimäärä, kpl	Äänimäärä, %
Yritykset	909 652	3,249	0	0	909 652	3,249
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 569 179	5,604	1 110 002	3,965	2 679 181	9,569
Julkisyhteisöt	802 055	2,864	0	0	802 055	2,864
Kotitaloudet	22 891 641	81,756	0	0	22 891 641	81,756
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	578 612	2,066	0	0	578 612	2,066
Ulkomaat	106 307	0,380	32 552	0,116	138 859	0,496
Kaikki yhteensä	26 857 446	95,919	1 142 554	4,081	28 000 000	100,000

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKITTAIN 31.12.2016

Osakkeita/osakas	Osakas- määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
1-100	4 856	43,999	252 292	0,901
101-500	3 958	35,861	1 062 266	3,794
501-1 000	1 076	9,749	847 409	3,026
1 001-5 000	949	8,598	2 076 077	7,415
5 001-10 000	101	0,915	732 733	2,617
10 001-50 000	77	0,698	1 531 616	5,470
50 001-100 000	6	0,054	479 983	1,714
100 001-500 000	8	0,072	2 232 835	7,974
yli 500 000	6	0,054	18 784 789	67,089
Yhteensä	11 037	100,000	28 000 000	100,000

OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2016				
Nro	Nimi	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osuus äänistä, %
1	Vidgrén Juha Einari	6 207 000	22,17	22,17
2	Vidgrén Jukka Tuomas	3 764 778	13,45	13,45
3	Vidgrén Janne	3 691 742	13,18	13,18
4	Vidgrén Jarmo	3 684 263	13,16	13,16
5	Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	728 690	2,60	2,60
6	Nordea Bank AB (Publ), Suomen sivuliike	708 316	2,53	2,53
7	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	392 666	1,40	1,40
8	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	389 000	1,39	1,39
9	Einari Vidgrénin Säätiö	388 000	1,39	1,39
10	Skandinaviska Enskilda Banken Ab (Publ) Helsingin sivukonttori	358 133	1,28	1,28
11	Sijoitusrahasto Aktia Capital	218 000	0,78	0,78
12	Sijoitusrahasto Evli Suomi Pienyhtiöt	206 644	0,74	0,74
13	Säästöpankki kotimaa -sijoitusrahasto	179 392	0,64	0,64
14	SEB Finland Small Cap	101 000	0,36	0,36
15	SR Danske Invest Suomen Pienyhtiöt	98 500	0,35	0,35
16	EQ Pohjoismaat Pienyhtiöt	87 592	0,31	0,31
17	Sijoitusrahasto Alfred Berg Suomi Fokus	82 750	0,30	0,30
18	Laakkonen Mikko	80 000	0,29	0,29
19	Relander Harald kuolinpesä	80 000	0,29	0,29
20	Randelin Mari	51 141	0,18	0,18
21	Rinta-Jouppi Jarmo	50 000	0,18	0,18
22	Tiitinen Arto	50 000	0,18	0,18
23	KPY Sijoitus Oy	41 727	0,15	0,15
24	Vidgrén Kalle Samuel	40 800	0,15	0,15
25	Vidgrén Henri Eemil	38 084	0,14	0,14
26	Apotrade Consulting Oy	35 000	0,13	0,13
27	Nummela Juho	33 259	0,12	0,12
28	Outokummun Metalli Oy	33 183	0,12	0,12
29	Ponsse Oyj	33 092	0,12	0,12
30	Kamprad Ingvar	30 000	0,11	0,11
	Muut osakkeenomistajat	6 117 248	21,85	21,85
	Yhteensä	28 000 000	100,00	100,00

Vuoden 2016 lopussa Ponsse Oyj:llä oli 11 037 (31.12.2015: 9 206) osakkeenomistajaa.

Johdon omistus

Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä heidän määräysvallassaan olevat yhtiöt ja alaikäiset lapset omistivat 31.12.2016 yhteensä 13 730 004 Ponsse Oyj:n osaketta, mikä vastaa 49,0 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Hallitus on OYL 13:2 §:n mukaisesti huomionut osinkoesitystä tehdessään esitetyn osingonjaon vaikutuksen konsernin maksukykyisyyteen.

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 113 887 695,83 euroa, josta tilikauden voitto oli 40 179 918,73 euroa.

Yhtiön hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2016 jaetaan osinkoa 0,60 euroa osakkeelta eli yhteensä 16 780 144,80 euroa. Omille osakkeille ei jaeta osinkoa.

Emoyhtiön vapaaseen omaan pääomaan jätetään 97 107 551,03 euroa.

Vieremällä 13. helmikuuta 2017

JUHA VIDGRÉN

MAMMU KAARIO

MATTI KYLÄVAINIO

OSSI SAKSMAN

JANNE VIDGRÉN

JUKKA VIDGRÉN

JUHO NUMMELA
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Ponsse Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Ponsse Oyj:n (y-tunnus 0934209-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
 - emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.
-

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: 2,9 miljoonaa euroa, joka on 5 % tuloksesta ennen veroja.
- Tarkastuksen laajuus: Tarkastuksen laajuus konsernin tytäryhtiöissä on määritelty tytäryhtiöiden merkittävyyden (olennaisuuden) ja riskien perusteella siten, että pystymme hankkimaan kohtuullisen varmuuden siitä, että konsernitilinpäätöksessä ei ole kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä. Tilintarkastuksen laajuus konsernin tytäryhtiöissä vaihtelee tytäryhtiön koon ja riskiarvion perusteella konsernin osan taloudellisen informaation tilintarkastuksesta konsernitason suorittaviin analyttisiin toimenpiteisiin.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Konemyynnin tuloutus
- Vaihto-omaisuuden arvostus – vaihtokone- sekä aine- ja tarvikevarasto
- Takuuvaraus
- Emoyhtiön nettosijoitus tytäryhtiöihin

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	2,9 miljoonaa euroa (edellinen vuosi 2,5 miljoonaa euroa)
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	5 % tuloksesta ennen veroja
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi tuloksen ennen veroja, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisimmin sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi tulos ennen veroja on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi 5 %, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksytyjen määrällisten rajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Ponsse-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Määrittelimme konserniyhtiöissä vaadittavan työn luonteen, jonka suoritti joko konsernitiimi tai paikallisen PwC-ketjun tilintarkastajat meidän antamiemme ohjeiden mukaisesti. Konserniyhtiöissä, joita pidimme merkittävänä joko yksittäisen taloudellisen merkittävyytensä tai niiden erityisluonteen takia, suoritettiin tilintarkastus. Nämä tilintarkastukset kattoivat valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista. Muiden konserniyhtiöiden osalta suoritettiin tiettyjä erityisiä tarkastustoimenpiteitä tai analyttisiä tarkastustoimenpiteitä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEINEN SEIKKA

Konemyynnin tuloutus

Ks. konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet kohta ”Tuloutusperiaatteet” sekä liitetieto 4 ”Liikevaihto”

Konsernin liikevaihto muodostuu konemyynnistä ja huoltopalvelumyynnistä. Liikevaihtovirtojen erilaisesta luonteesta johtuen arvioimme niihin liittyvät riskit eritasoisiksi. Harkintamme mukaan tarkastuksemme painopistealueena on ollut konemyynnin tuloutus huoltomyyntiin liittyvän tuloutuksen oikeellisuudesta aiheutuvan riskisyyden ollessa vähäisempää.

Tuotot koneiden myynnistä kirjataan, kun niiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle. Tällöin konsernilla ei ole enää tuotteeseen liittyvää valvonta- tai määräysvaltaa. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tilintarkastuksen painopistealueena oli myynnin tulouttaminen oikealla tilikaudella sen riskin kattamiseksi, että myynti olisi tuloutettu joko liian aikaisin tai liian myöhään.

MITEN SEIKKAA ON KÄSITELTY TILINTARKASTUKSESSA

Osana tarkastustoimenpiteitämme olemme muodostaneet käsityksen myynnin oikea-aikaiseen tulouttamiseen liittyvistä prosesseista ja kontrolleista, testanneet valittuja myynnin tulouttamiseen liittyviä yleisiä järjestelmäkontroleja sekä suorittaneet liikevaihtoon kohdistuvaa aineistotarkastusta.

Aineistotarkastustoimenpiteisiimme sisältyi

- tilikauden päättymisen lähetyvillä kirjattujen myyntitahtumien testausta otantaan perustuen
- liikevaihtoon kirjattujen muistiotositteiden tarkastusta otantaan perustuen
- liikevaihtoon liittyvien tase-erien testausta
- ATK-avusteisia tarkastustoimenpiteitä

Olemme myös tarkastaneet otoksen tilikauden aikaisista liikevaihtokirjauksista.

Vaihto-omaisuuden arvostus – vaihtokone-, sekä aine- ja tarvikevarasto

Ks. konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet kohta ”Vaihto-omaisuus”, johdon harkintaa koskeva liitetieto vaihto-omaisuuden osalta laatimisperiaatteissa sekä vaihto-omaisuutta koskeva liitetieto 21

Vaihto-omaisuuden kokonaisarvosta (n. 118 miljoonaa euroa) n. 95 miljoonaa euroa koostuu aine- ja tarvikevarastosta sekä muusta vaihto-omaisuudesta. Tarkastuksessa olemme keskittyneet riskiin siitä, että vaihtokone ja aine- ja tarvikevaraston arvostus ei vastaisi hankintamenoa tai sitä alemmaa nettorealisointiarvoa. Erityisesti vaihtokoneiden arvostukseen liittyy johdon arviointia nettorealisointihinnasta, kuten johdon harkintaa koskevissa liitetiedoissa on kuvattu. Johtuen vaihtokone- ja aine- ja tarvikevaraston merkittävyydestä yksittäisinä tase-erinä sekä siitä, että em. tase-erien arvostukseen liittyy merkittävää johdon harkintaa, on näiden tase-erien tarkastus tilintarkastuksen kannalta merkittävä seikka.

Vaihtokone- sekä aine- ja tarvikevaraston tilintarkastustoimenpiteet koostuivat pääasiassa seuraavista toimenpiteistä.

Vertasimme myytyjen vaihtokoneiden uudelleenarvostettuja arvoja toteutuneisiin jälleenmyyntihintoihin voidaksemme arvioida johdon uudelleenarvostusprosessin tarkkuutta ja järkevyyttä. Analysoimme myös kokonaistason vaihtokonevaraston arvostuksen järkevyyttä ja arvon kehitystä konsernitasolla ja konsernin tytäryhtiötasolla. Kävimme läpi vaihtokonevaraston kiertonopeutta konekohtaisesti sen arvioimiseksi, viittaako hidaskiertonopeus mahdolliseen tarpeeseen kirjata lisää epäkuranttiusvarausta.

Aine- ja tarvikevaraston osalta vertasimme otoksella nimikkeiden varastohintaa ostolaskuille. Analysoimme kaudelle kohdistuneiden epäkuranttiusalaskirjausten järkevyyttä. Analysoimme myös aine- ja tarvikevaraston kiertonopeutta. Kävimme läpi yhtiön epäkuranttiusmallin periaatteet ja toiminnan.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEINEN SEIKKA

Takuuvaraus

Ks. konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet kohta "Varaukset", johdon harkintaa koskeva liitetieto takuuvarauksen osalta konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa sekä takuuvarausta koskeva liitetieto 27

Takuuvarauksen tarkastuksessa olemme keskittyneet riskiin siitä, että takuuvaraus ei ottaisi täydellisesti huomioon jo myytyjä koneita vastaavaa takuuvastuuta. Kuten tilinpäätöksessä on todettu, takuuvarauksen suuruus perustuu kokemusperäiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta. Luonteensa mukaisesti, takuuvaraus sisältää merkittävästi johdon harkintaa vaativia päätöksiä ja on näin ollen luonteeltaan hyvin arvionvarainen erä. Edellä mainituin perustein takuuvarauksen oikeellisuus on tilintarkastuksen kannalta merkittävä seikka.

MITEN SEIKKAA ON KÄSITELTY TILINTARKASTUKSESSA

Takuuvarauksen riittävyyden ja täsmällisyyden arvioimiseksi olemme arvioineet johdon tekemän arvion historiallista tarkkuutta vertaamalla toteutuneita kustannuksia kirjattuun varaukseen.

Olemme täsmäyttäneet kirjatus takuuvarauksen yhtiön takuuseurantaan. Lisäksi olemme selvittäneet yhtiön johtoa haastatteleamalla ja havainnoimalla, onko olemassa sellaisia tapahtumia, jotka vaatisivat toteutuneita takuukustannuksia ylittävän varauksen kirjaamista. Em. lisäksi olemme analysoineet takuukustannusten ja takuuvarauksen kehitystä pidemmällä aikavälillä ja muodostaneet näin kokonaiskäsityksen takuuvarauksen riittävyydestä ja oikeellisuudesta.

Emoyhtiön nettosijoitus tytäryhtiöihin

Ks. emoyhtiön liitetiedot 14 ("Sijoitukset"), 16 ("Saamiset"), sekä 22 ("Lyhytaikainen vieras pääoma")

Emoyhtiöllä on oman pääoman ehtoisia sijoituksia tytäryhtiöihin n. 11,1 miljoonaa euroa, lyhytaikaisia ja pitkäaikaisia saamisia n. 81,7 miljoonaa euroa sekä lyhytaikaisia velkoja tytäryhtiöille n. 1,2 miljoonaa euroa. Nettosijoituksen määrä on siis n. 91,6 miljoonaa euroa.

Nettosijoituksen tarkastuksessa olemme keskittyneet riskiin siitä, että oman pääoman ehtoisen sijoituksen arvo olisi pysyvästi alentunut tai että lyhyt- ja pitkäaikaisten saamisten arvo olisi alentunut. Mikäli sijoituksen tai saamisten arvo olisi alentunut, olisi tällainen arvonalentuminen kirjattava kuluksi emoyhtiön tilinpäätöksessä ja kulukirjauksella olisi suora vaikutus voitonjakokelpoisten varojen määrään. Em. syistä johtuen emoyhtiön nettosijoitus tytäryhtiöihin on tilintarkastuksen kannalta merkittävä seikka.

Nettosijoituksen arvotuksen arvioimiseksi olemme arvioineet yhtiön johdon tekemiä, tytäryhtiökohtaisia budjetteja ja tulevaisuuden näkymiä ja tuloksellisuuden arviointia kehitystä pidemmällä aikavälillä. Lisäksi olemme arvioineet tytäryhtiöiden toiminnan jatkuvuusedellytyksiä sen määrittelemiseksi, olisiko minkään yksittäisen tytäryhtiön toiminnan jatkuvuus siinä määrin uhattu, että saamisia joltakin tytäryhtiöltä olisi pidettävä tilinpäätöshetkellä arvottomana.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnitellamme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksemme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Vieremällä 16.3.2017

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Sami Posti
KHT

Yhteystiedot

Tuotanto

PONSSE PLC

Ponssentie 22
74200 Vieremä
FINLAND
Tel. +358 20 768 800
Fax +358 20 768 8690
www.ponsse.com

EPEC OY (INFORMATION SYSTEMS)

Tiedekatu 6
60100 Seinäjoki
FINLAND
Tel. +358 20 760 8111
Fax +358 20 760 8110
www.epec.fi

Myynti- ja palveluverkosto

POHJOIS-EUROOPPA

PONSSE PLC

Ponssentie 22
74200 Vieremä
FINLAND
Tel. +358 20 768 800
Fax + 358 20 768 8690
www.ponsse.com

PONSSE AB

Västsura
Lisjövägen 40
735 91 Surahammar
SWEDEN
Tel. +46 220 399 00
Fax +46 220 399 01

KONEKESKO EESTI AS

Põrguvälja tee 3A
Pildiküla, Rae Vald
75308 Harjumaa
ESTONIA
Tel. +372 6059 100
Fax +372 6059 101
www.konekesko.com/ee

UAB KONEKESKO LIETUVA

Molėtų g. 13
Didžiosios Riešės k.
LT-14262 Vilnius
LITHUANIA
Tel./Fax +370 5 2477400
www.konekesko.com/lt

EPEC OY

Tiedekatu 6
PL 194
60100 Seinäjoki
FINLAND
Tel. +358 20 760 8111
Fax +358 20 760 8110
www.epec.fi

PONSSE AS

Klettavegen 7
2211 Kongsvinger
NORWAY
Tel. +47 628 888 70
Fax +47 628 888 78

SIA KONEKESKO LATVIJA

Tiraines iela 15
1058 Riga
LATVIA
Tel. +371 6706 4300
Fax +371 6706 4301
www.konekesko.com/lv

KESKI- JA ETELÄ-EUROOPPA

PONSSE S.A.S.

ZAC Croix Saint Nicolas
14 Rue de Lorraine
54840 Gondreville
FRANCE
Tel. +33 3 83 65 12 00
Fax +33 3 83 65 12 01

FOREST POWER KFT.

Majori u. 16/1.
8372 Cserszegtomaj
HUNGARY
Tel. +36 83 540 279
Fax +36 83 540 280
www.forestpower.hu

HNOS. TOIMIL GARCÍA, S.L.

36512 Prado Lalin
Pontevedra
SPAIN
Tel. +34 986 794 044
Fax +34 986 794 047
www.toimilgruas.com

FOREST POWER – SC. IF CONST S.R.L.

Str. Soimului nr. 14D, Ap. 28
550311 Sibiu
ROMANIA
Tel. +40 741 110096
Fax +40 269 247719

PONSSE UK LTD.

Unit 3
Broomhouses 1
Industrial Estate
Lockerbie, DG11 2RZ
UNITED KINGDOM
Tel. +44 1576 203 000
Fax +44 1576 202 202

KRENEK FOREST SERVICE S.R.O.

Nový Nemojov 122
54461 Nemojov
CZECH REPUBLIC
www.krenekfs.cz

WAHLERS FORSTTECHNIK GMBH

Landwehrstr. 4
D-97215 Uffenheim
GERMANY
Tel. +49 9848 97 9990
Fax +49 9848 97 99919
www.wahlers-forsttechnik.de

FLEXIM SPOL: S.R.O.

Lucatin 263
976 61 Lucatin
SLOVAKIA
Tel. 00421 4187185
www.flexim.sk

PML POLAND

Profesjonalne Maszyny Lesne
Sprzedaz i Serwis Sp. z o.o.
Osiedle złote łąki 9/24
62-811 Kościelna Wieś
POLAND
Tel. +48 6259 99 733
Fax +48 22 823 96 75
www.proml.pl

ASCENDUM

Rua do Brasil, no 27
Apartado 2094
2695-535 S. João da Talha
PORTUGAL
Tel. +351 21 9946500
Fax +351 21 9946538
www.ascendummaquinas.pt

VENÄJÄ, AASIA, AUSTRALIA JA ETELÄ-AFRIKKA

000 PONSSE

Volkhonskoe Shosse, 2B,
bldg. 15
Gorelovo Industrial Zone
Leningrad region 188508
RUSSIA
Tel. +7 812 646 82 22
Fax +7 812 646 82 25

PONSSE CHINA LTD

(Beihai Ponsse Trading Co. Ltd.)
1 Gangwan Road
Hepu Industry Park
536100 Hepu, Beihai
Guangxi
CHINA
Tel. +86 779 720 1872
Fax. +86 779 720 0432

000 DORMASHIMPORT VOSTOK

Voronezhskaya St., 129
680042, Khabarovsk
RUSSIA
Tel./Fax +7 4212 76 41 84
Tel./Fax +7 4212 76 41 93
www.dmi-dv.com

000 KOSTROMA-SERVIS-PONSSE

Bazovaya St., 8
156019, Kostroma
RUSSIA
Tel. +7 (4942) 41 70 12
www.ksponsse.ru

000 LESPROMSERVIS

Pervomaiskaja St., 114
Republic of Komi
167000, Syktyvkar
RUSSIA
Tel. +7 8212 28 84 80
www.lps.komi.ru

000 PKF GIDROSERVIS

Kosmonavtov Shosse, 312
614065, Perm
RUSSIA
Tel. +7 342 299 99 20
www.gidroservis.com

000 NORD-WEST KOM

Arkipova St., 3
Republic of Karelia
185002 Petrozavodsk
RUSSIA
Tel. +7 8142 72 26 05
Fax +7 8142 72 24 78

000 UDARNIK

Frunze prospect 17-A
210010, Vitebsk
REPUBLIC OF BELARUS
Tel./Fax +375 212 36 35 83
Tel. +375 212 37 32 33
www.vitudarnik.by

000 VOLOGDASCAN

160002, Vologda
Gagarina St., 83A
RUSSIA
Tel. +7 (8172) 51 64 31

000 PARTS SERVIS

Yuzhnaya Promyshlennaya
Zona
Sovetsky district, Sovetsky
Tjumen region
Khanty-Mansi Autonomous
Okrug - Yugra
628242, Tjumen region
RUSSIA
Tel./Fax +7 922 211 07 07

000 REMTECHNICA

Gajdashovka St., 24
660131, Krasnoyarsk
RUSSIA
Tel. +8 (391) 214 11 78
www.rem-technika.ru

000 ZEPPELIN RUSSLAND

Sofijskaja St., 6
192236, Saint-Petersburg
RUSSIA
Tel. +7 812 335 11 10
Fax +7 812 268 84 82
www.zepelin.ru

SHINGU SHOKO, LTD

2-1-1 Inaho, Otaru-Shi
Hokkaido 047-0032
JAPAN
Tel. +81 0134 24 1315
Fax +81 0134 22 6862
www.shingu-shoko.co.jp

GREEN PROJECTS

P.O. Box 59, Farm 12
District rd. D369
Lions River 3260, KZN
SOUTH AFRICA
Tel. +27 33 815 9573
www.greenprojects.biz

RANDALLS EQUIPMENT CO. (VIC) PTY. LTD.

8 Wallace Avenue
Point Cook VIC 3030
Victoria
AUSTRALIA
Tel. +61 03 9369 8988
www.randalls.com.au

POHJOIS- JA ETELÄ-AMERIikka

PONSSE LATIN AMERICA LTD.

Rua Joaquim Nabuco 115
Vila Nancy, Mogi das Cruzes
CEP 08735-120, São Paulo
BRAZIL
Tel. +55 11 4795 4600
Tel. +55 11 4795 4605

PONSSE NORTH AMERICA, INC.

4400 International Lane
P.O. Box 578
Rhineland
Wisconsin 54501
USA
Tel. +1 715 369 4833
Fax +1 715 369 4838

PONSSE URUGUAY S.A.

Calle Montecaseros, 785
C.P. 60.000
Paysandú
URUGUAY
Tel. +598 4724 3600

CHADWICK-BAROSS INC.

160 Warren Avenue
Westbrook, ME 04092
USA
Tel. +1 800 262 5714
Fax +1 207 856 2995
www.chadwick-baross.com

A.L.P.A. EQUIPMENT LTD.

258 Drapeau St
P.O. BOX 2532
Balmoral, N.B. E8E 2W7
CANADA
Tel. +1 506 826 2717
Fax +1 506 826 2753
www.alpaequipment.com

HYDROMEC INC.

2921, boul. Wallberg
Dolbeau-Mistassini
Quebec, G8L 1L6
CANADA
Tel. +1 418 276 5831
Fax +1 418 276 8166
www.hydromec.ca

READYQUIP SALES AND SERVICE LTD.

3088 Riverside Drive
P.O. Box 2140
Timmins, ON P4N 7X8
CANADA
Tel. +1 705 268 7600
Fax +1 705 268 7691
www.readyquip.com

FC-VENTAS Y SERVICIOS LTDA

LTC PC B'
O'Higgins Ruta 5 Sur Km 410
Chillan Viejo
CHILE
www.fcventas.cl

MAQUINARIAS GEIER

Sarmiento 166
Eldorado -Misiones
ARGENTINA
Tel. +54 3751 41-1442

TIMBER FOREST

Av. Juscelino K. de Oliveira
3545,
Cid. Industrial,
CEP: 81270-200
Curitiba
BRAZIL
www.timberforest.com.br

PONSSE C50

A=90m

PONSSE OYJ | Ponssentie 22 | 74200 Vieremä | Puh. 020 768 800 | Fax 020 768 8690 | www.ponsse.com

Metsäkoneyrittäjän paras ystävä

www.ponsse.com